

KLIENTU INFORMĀCIJAI

SATURS	LAPPUSE
1 Vispārīgi	
1 Informācija par apdrošināšanas attiecību regulējumu	2
2 Vereinigte Hagelversicherung VVaG	
2. 1 STATŪTI	3 - 6
2. 2 Vispārīgie krusas un vairāku risku apdrošināšanas noteikumi Latvija (VKVRAN LV 21)	7 - 18
2. 3 Īpašie pretkrusas un multirisku apdrošināšanas noteikumi Latvija (IKVRAN LV 24)	19 - 24
2. 4 Paziņojums par personas datu apstrādi	25 -27

Vereinigte Hagelversicherung VVaG			
Wilhelmstraße 25 · 35392 Gießen Postfach 10 07 63 · 35337 Gießen Telefons: +49 641 7968-0 Fakss: +49 641 7968-222	BANKAS DATI: Commerzbank AG, Gîsene (BLZ 51380040) Konta-Nr: 883478700 IBAN: DE50 5138 0040 0883 4787 00 BIC: COBADEFFXXX	Padomes priekšsēdētājs: Klaus Mugele, Lauksaimnieks Valde: Dr. Rainer Langner (priekšsēdētājs) Dr. Jan Keller Thomas Gehrke Dr. Philipp Schönbach	Apdrošināšanas sabiedrības adrese: Gîsene Komercreģistra Gîsene HRB 2380 INTERNETS: www.vereinigte-hagel.de E-pasts: direktion@vereinigte-hagel.de PVN maksātāja numurs. DE 158765644
VH Latvija			
Vereinigte Hagelversicherung VVaG Pastāvīgā pārstāvniecība Latvijas Republikā c/o LATRAPŠ LAUKSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU KOOPERATĪVĀ SABIEDRĪBA Lietuvas iela 16A, 3023 Eleja, Elejas pagasts, Jelgavas novads, Telefons: +371 63025898 Fakss: +371 63025908			INTERNETS: www.vereinigte-hagel.lv E-pasts: latvija@vereinigte-hagel.lv

Mēs priecājamies par Jūsu izrādīto interesi un pateicamies par mums izrādīto uzticēšanos! Šajā informatīvajā aprakstā Jūs varat iepazīties ar visiem darījuma nosacījumiem, kuri varētu būt attiecināmi uz apdrošināšanas līgumu, ņemot vērā attiecīgo apdrošināšanas apjomu. Tādējādi Jums tiek dota iespēja – pirms līguma par augu apdrošināšanu noslēgšanas, pagarināšanas, grozīšanas vai papildināšanas – iegūt visaptverošu informāciju par attiecīgā līguma saturu. Jūs varēsiet pārliecināties, ka mēs piedāvājam plašam klientu lokam tieši viņiem piemērotu apdrošināšanu, balstoties uz attiecīgās augu kultūras jomas specifiku. Piemēram, „VH Latvija” piedāvā apdrošināšanu lauksaimniecības kultūrām (tādām kā labība, kukurūza, bietes, kartupeļi, eļļas augi).

Attiecībā uz tīrumu kultūrām „Secufarm® LV 1” sniedz krusas apdrošināšanu, savukārt „Secufarm® LV 3” nodrošina ne vien krusas apdrošināšanu, bet arī apdrošināšanu pret vētras un stipru lietusgāzu radītiem zaudējumiem. Gadījumā, ja Jūs interesē arī apdrošināšana pret nelabvēlīgiem ziemas apstākļiem, attiecībā uz atsevišķām lauksaimniecības kultūrām mēs Jums piedāvājam „Secufarm® LV 4”.

Sīkāku informāciju Jums labprāt sniegs kāds no mūsu konsultantiem. Ja Jums ir kādi jautājumi, tad droši dodieties uz augstāk norādīto adresi vai arī sazinieties ar personu, kura Jums izsniedza šo informatīvo bukletu.

o Informācija par apdrošināšanas attiecību regulējumu

Apdrošināšanas apjoms, apdrošināšanas līguma saturs un līguma termiņš tiek noteikti apdrošināšanas piedāvājumā. Apdrošināšanas līgums ir uzskatāms par noslēgtu brīdī, kad „VH Latvija” ir saņēmis Jūsu parakstīto apdrošināšanas piedāvājumu vai arī Jūsu un Vereinigte Hagel parakstīto polisi. Apdrošināšana ir spēkā no plkst. 00:00 nākamajā dienā pēc tam, kad ir saņemts Jūsu parakstītais apdrošināšanas piedāvājums vai arī Jūsu un mūsu parakstīta police.

Mēs ceram uz Jūsu sapratni par to, ka mutiski panāktās vienošanās nav uzskatāmas par spēkā esošām. Paskaidrojumiem un paziņojumiem ir jābūt veiktiem rakstiskā formā, izņemot atsevišķus gadījumus. Mūsu apdrošināšanas pārstāvji nav tiesīgi atbrīvot Jūs no pienākumiem, kuri noteikti Vispārīgos apdrošināšanas noteikumos, Īpašajos krusas un multirisku apdrošināšanas noteikumos un Prēmiju noteikumos, vai arī noslēgt ar Jums vienošanos, kuras saturs atšķiras no minēto dokumentu satura. Mūsu apdrošināšanas pārstāvji ir pilnvaroti Jums piedāvāt viebīgi apdrošināšanas līguma noslēgšanu, bet nav pilnvaroti attiecīgo līgumu ar Jums slēgt. Lūdzu, ņemiet vērā, ka Jūs esat atbildīgs par tās informācijas pareizību un pilnību, kuru Jūs mums sniedzat līguma piedāvājuma sagatavošanas nolūkos, arī tad, ja mūsu pārstāvis veic Jūsu sniegtās informācijas pierakstīšanu. Mūsu apdrošināšanas pārstāvji ļoti labprāt Jums sniegs skaidrojumu par mūsu piedāvātajiem apdrošināšanas pakalpojumiem.

Mēs ceram uz Jūsu sapratni par to, ka pārstāvji ir pilnvaroti vienīgi pieņemt Jūsu sniegto informāciju un to nodot tālāk mums. Tādēļ mēs Jūs aicinām sazināties tieši ar „VH Latvija”, vēlams – rakstveidā.

Apdrošināšanas līgums ir pakļauts Latvijas Republikas tiesību normām. Precīzs apdrošināšanas līguma saturs ir atkarīgs no attiecīgā apdrošināšanas piedāvājuma. Vienošanās par papildus jautājumiem konkretizē attiecīgā apdrošināšanas līguma saturu.

Klauzulas, Īpašie krusas un vairāku risku apdrošināšanas noteikumi un papildus vienošanās var saturēt noteikumus, kuri atšķiras no līkumā un

Vispārējos apdrošināšanas noteikumos paredzētajiem noteikumiem vai tos papildina. Jūsu apdrošināšanas līgumam piemērojamā apdrošināšanas noteikumu versija, kā arī apdrošināšanas prēmiju lielumu regulējošie Prēmiju noteikumi ir atrodami attiecīgajā apdrošināšanas piedāvājumā, kā arī šajā informatīvajā aprakstā. Lūdzu, ņemiet vērā arī Īpašos krusas un vairāku risku apdrošināšanas noteikumus, kā arī Prēmiju noteikumus. Maksājamās prēmijas apjoms ir nosakāms saskaņā ar sākotnējo iemaksu. Prēmijām ir piemērojama atlaides atbilstoši Atlaižu noteikumiem. Mēs arī vēlamies norādīt, ka noteiktos gadījumos nav piemērojamas maksājumu apjomu samazinošas atlaides, ja vairs neizpildās to piešķiršanas priekšnosacījumi. Precīzāku informāciju Jūs varat iegūt Īpašajos krusas un vairāku risku apdrošināšanas noteikumos, kā arī Prēmiju noteikumos.

Jautājumi par prēmiju koriģēšanu, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, ir precīzi noregulēti Īpašajos krusas un vairāku risku apdrošināšanas noteikumos, kā arī Prēmiju noteikumos. Paplašinot apdrošināšanas seguma apmēru, vienojoties par papildus apdrošināšanu, kā arī konkrētu apdrošināšanas vērtību gadījumā, ir veicami papildus prēmiju maksājumi atbilstoši konkrētās vienošanās nosacījumiem.

Jūsu pienākums - ar atsevišķiem izņēmumiem - ir katru gadu iesniegt sējumu/stādījumu sarakstu, tajā norādot katru lauku, kurā ir iestādīti vai iesēti apdrošinātās sugas augi. Sējumu/stādījumu saraksts bez tam ir jānorāda katra atsevišķā lauka apdrošināšanas apmērs, to nosakot pēc sagaidāmās ražas vērtības uz vienu hektāru. Ja vien nav panākta citāda vienošanās, sējumu/stādījumu saraksts sastāv no ziemāju sējumu/stādījumu plāna un vasaras sējumu/stādījumu plāna. Ziemāju sējumu/stādījumu plānā ir jānorāda ziemāji (ziemas kultūras, kuras parasti kultivē atklātā laukā ziemā, kā, piemēram, ziemas labība, ziemas eļļas augi), savukārt vasaras sējumu/stādījumu plānā – vasaras kultūras (kultūras, kuras parasti kultivē atklātā laukā vasarā). Paziņojums par vasaras sējumu/stādījumu plānu ir jāiesniedz vēlākais līdz ražas gada 31.maijam, bet ziemāju sējumu/stādījumu plāns – vēlākais līdz sējas gada 15. novembrim. Atsevišķām augu sugām ir piemērojami citi iesniegšanas termiņi, ar kuriem Jūs varat iepazīties Īpašajos krusas un vairāku risku apdrošināšanas noteikumos. Lūdzu, ņemiet vērā sekojošo: saistības, kuras attiecināmas uz mums iesniegto sējumu/stādījumu sarakstu, stājas spēkā iesniegšanai sekojošās dienas plkst. 12:00.

SATURA RĀDĪTĀJS	I. Vispārējie noteikumi	§ 23 Lemtiesīgums
	§ 1 Nosaukums (firma), tiesiskā forma, juridiskā adrese	§ 24 Lēmumi, nepieciešamais balsu skaits
	§ 2 Priekšmets, mērķis	§ 25 Pārrunu priekšmets
	§ 3 Saimnieciskās darbības gads, paziņojumi	§ 26 Citi jautājumi
	II. Dalība	IV. Reģionālās biedrības
	§ 4 Dalības sākums un beigas	§ 27 Sastāvs
	§ 5 Trešo personu (ne-biedru) apdrošināšana	§ 28 Balsstiesības un pārstāvība
	III. Biedrības satversme	§ 29 Ievēlēšana un amata pilnvaru termiņš
	§ 6 Institūcijas	§ 30 Reģionālās kopsapulces
	Valde	§ 31 Lēmumi, nepieciešamais balsu skaits
	§ 7 Biedrības pārstāvība	§ 32 Reģionālo biedrību uzdevumi
	§ 8 Sastāvs	§ 33 Izmaksas, izdevumi
	§ 9 Gribas izteikums	V. Izdevumu segšana
	§ 10 Valdes pienākumi	§ 34 Biedra nauda
	Padome	§ 35 Rezerves
	§ 11 Sastāvs	VI. Uzkrājumi un rezerves, iemaksu atmaksāšana
	§ 12 Ievēlēšana un amata pilnvaru termiņš	§ 36 Svārstību izlīdzināšanas rezerves
	§ 13 Priekšsēdētājs, sarunu protokoli	§ 37 Rezerves iemaksu atmaksāšanai
	§ 14 Lēmumi, nepieciešamais balsu skaits	§ 38 Ar likumu un statūtos noteiktie uzkrājumi
	§ 15 Uzdevumi, pienākumi	§ 39 Biedrības manta
	Biedru pārstāvju sapulce	VII. Statūtu un vispārējo apdrošināšanas noteikumu grozījumi
	§ 16 Sastāvs	§ 40 Priekšnosacījumi, spēkā esamība, pilnvarojums
§ 17 Priekšsēdētājs, dalība	VIII. Biedrības likvidēšana un apvienošana, mantas nodošana	
§ 18 Balsstiesības	§ 41 Nosacījumi	
§ 19 Kārtējā biedru pārstāvju sapulce	§ 42 Mantas sadalīšana	
§ 20 Ārkārtas biedru pārstāvju sapulce		
§ 21 Sasaukšana		
§ 22 Attēla un skaņas pārraide		

I. Vispārējie noteikumi

- § 1 Nosaukums (firma), tiesiskā forma, juridiskā adrese**
- Sabiedrības nosaukums (firma) ir Vereinigte Hagelversicherung VVaG un tā ir savstarpējās apdrošināšanas sabiedrība.
  - Tās juridiska adrese ir Gisenē [Gießen].
- § 2 Priekšmets, mērķis**
- Biedrības mērķis ir apdrošināt tās biedrus pret materiāliem zaudējumiem (jo īpaši – pret ražas iztrūkumu) lauksaimniecības un dārzkopības produktu ražošanā, jo īpaši pret zaudējumiem, kas ir radušies krusas vai citu dabas parādību rezultātā. Ciktāl tas nav pretēji Apdrošināšanas uzņēmumu uzraudzības likuma (VAG) § 15 1. daļas prasībām biedrība var sniegt un saņemt pārāpdrošināšanas pakalpojumus, kā arī kļūt par biedru citos uzņēmumos.
  - Biedrība var paplašināt savu uzņēmējdarbību arī citās apdrošināšanas jomās. Tajās apdrošināšanas jomās, kurās biedrība pati nesniedz apdrošināšanas pakalpojumus, tā var kā starpnieks piedāvāt citu apdrošināšanas uzņēmumu pakalpojumus.
  - Biedrība var veikt apdrošināšanu arī pret fiksētu atlīdzību, apdrošināšanasņēmējiem neklūstot par biedrības biedriem, ja šis apdrošināšanas apjoms nepārsniedz 10 % no kopējās apdrošināšanas summas.
- § 3 Saimnieciskās darbības gads, paziņojumi**
- Saimnieciskās darbības gads ir kalendārais gads.
  - Biedrības paziņojumi tiek publicēti federatīvajā ziņotājā Bundesanzeiger.

II. Dalība

- § 4 Dalības sākums un beigas**
- Biedrības biedri ir apdrošināšanasņēmēji.
  - Dalība sākas ar brīdi, kad, noslēdzot vai nododot apdrošināšanas līgumu – ciktāl tas nav § 5 minētais līgums, tiek nodibinātas apdrošināšanas attiecības.
  - Dalība izbeidzas, izbeidzoties apdrošināšanas līgumsaistībām.
- § 5 Trešo personu (ne-biedru) apdrošināšana**
- Biedrībai ir tiesības, ievērojot § 2 noteiktās robežas un saņemot fiksētu maksu, slēgt apdrošināšanas darījumus ar tādiem apdrošināšanasņēmējiem, kuri neklūst par biedrības biedriem.

III. Biedrības satversme

- § 6 Institūcijas**
- Biedrības institūcijas ir:
- Valde
  - Padome
  - Biedru sapulce

Valde

- § 7 Biedrības pārstāvība**
- Valde sastāv no vismaz diviem locekļiem.
- Valdes locekļu skaitu nosaka padome, un tā arī var iecelt kādu no valdes locekļiem par valdes priekšsēdētāju un tā vietnieku.
- Valde pieņem lēmumus ar balsu vairākumu. Vienāda balsu sadalījuma gadījumā izšķirošā ir valdes priekšsēdētāja balss; šis noteikums gan nav spēkā, ja ir tikai divi valdes locekļi.
- Prokūrista iecelšanai ir nepieciešama visu valdes locekļu piekrišana.
- § 8 Sastāvs**
- Valde sastāv no vismaz diviem locekļiem.
  - Valdes locekļu skaitu nosaka padome, un tā arī var iecelt kādu no valdes locekļiem par valdes priekšsēdētāju un tā vietnieku.
- § 9 Gribas izteikums**
- Valdes nolēmumi tiek pieņemti valdes lēmumu veidā.
  - Valdes lēmumi tiek pieņemti ar balsu vairākumu. Ja ir vienāds balsu skaits, noteicošā ir valdes priekšsēdētāja balss; šis noteikums neattiecas uz gadījumiem, kad valde sastāv no diviem valdes locekļiem.
  - Prokūrista iecelšanai ir nepieciešama visu valdes locekļu piekrišana.
  - Lēmumu pieņemšana bez valdes sapulces sasaukšanas ir iespējama ar rakstveida balsošanas starpniecību vai izmantojot citas attālinātās saziņas metodes, ja šādi kārtībai neiebilst neviens no valdes locekļiem.
  - Pierādīšanas nolūkos valdes lēmumi tam paredzētajā kārtībā ir protokolējami.
  - Citi jautājumi ir atrunāti valdes nolikumā.
- § 10 Valdes pienākumi**
- Valde vada biedrības darbu atbilstoši likuma, statūtu un padomes izdotā valdes nolikuma prasībām.
  - Sekojošām darbībām ir nepieciešama padomes piekrišana:
    - drošības piemaksu un papildus maksājumu noteikšana,

- b) iemaksu atmaksāšanas noteikumi,
- c) nekustamā īpašuma iegādāšanās un pārdošana,
- d) aizņēmumu ņemšana, parādzīmju izsniegšana, vekseļa saistību uzņemšanās, ja šīs saistības vērtība pārsniedz 30.000,- €,
- e) papildus ieguldījumi uzkrājumos un izņemšana no uzkrājumiem, reģionālo biedrību robežu, kā arī reģionālo biedrību un to priekšsēdētāju darbības noteikumu un darbības norādījumu noteikšana un to mainīšana.

Padome

§ 11 Sastāvs

1. Padome sastāv no piecpadsmit locekļiem, no kuriem vismaz divpadsmit ir jābūt biedrības biedriem. Tās sastāvam ir jānodrošina visu biedrības biedru reģionāla pārstāvība.
2. Padomes locekļi savus pienākumus veic kā goda amatu. Par savu ieguldīto darbu viņi saņem atlīdzību, kuras apmēru nosaka biedru pārstāvju sapulce.

§ 12 Ievēlēšana un amata pilnvaru termiņš

1. Padomi ar vienkāršu nodoto balsu vairākumu aizklāti ievēl biedru pārstāvju sapulcē.
2. Padomes locekļi atstāj savu amatu, beidzoties tai biedru pārstāvju sapulcei, kura lemj par padomes locekļu atbrīvošanu no atbildības attiecībā uz ceturto saimnieciskās darbības gadu pēc to ievēlēšanas. Tas saimnieciskās darbības gads, kurā amata pienākumi tiek sākti pildīt, netiek skaitīts.
3. Ir iespējama atkārtota ievēlēšana. Tie kandidāti, kuri attiecīgajā brīdī ir sasnieguši 67 gadu vecumu, nevar tikt ievēlēti atkārtoti.
4. Biedru pārstāvju sapulce var atsaukt kādu no padomes locekļiem, ja par to ir nodotas trīs ceturtdaļas no balsojošo balsīm.
5. Ja kāds no padomes locekļiem pirms amata termiņa beigām atstāj savu amatu, reģionālās biedrības izvirza jaunu kandidātu, par kuru lemj nākamā biedru pārstāvju sapulcē. Šis padomes loceklis tiek ievēlēts uz laiku, kāds amatā bija atlicis šo amatu priekšlaicīgi atstājušajam padomes loceklim.

§ 13 Priekšsēdētājs, sarunu protokoli

1. Katra jaunā padome no sava vidus ievēl vienu padomes priekšsēdētāju un vismaz vienu tā vietnieku.
2. Sarunas vada padomes priekšsēdētājs, neiespējamības gadījumā – tā vietnieks, un ja arī tas nav iespējams – tad gados vecākais padomes loceklis.
3. Pamatojoties uz padomes priekšsēdētāja pieprasījumu ir iespējama sapulču organizēšana telefonkonferenču veidā vai ar elektronisko saziņas līdzekļu (jo īpaši videokonferenču) starpniecību, vai sazinoties ar atsevišķiem padomes locekļiem telefoniski vai ar citu elektronisko saziņas līdzekļu (jo īpaši videozvanu) starpniecību. Klāt neesošie padomes locekļi var piedalīties lēmumu pieņemšanā arī tādejādi, ka tie pirms sapulces sākuma nodod savu balsi rakstveidā. Detalizētāks šo jautājumu regulējums var tikt iekļauts padomes nolikumā.
4. Par sarunām, to rezultātiem un padomes lēmumiem tiek sastādīts protokols, kuru paraksta sarunu vedējs, kā arī divi no klātesošajiem biedriem.
5. Padome var no sava vidus veidot komisijas noteiktu uzdevumu risināšanai; ir izveidojama kontroles komisija Akciju sabiedrību likuma (AktG) § 107 3.daļas izpratnē.

§ 14 Lēmumi, nepieciešamais balsu skaits

1. Padomes lēmumi parasti tiek pieņemti padomes sapulcēs. Lai padome spētu pieņemt lēmumus, ir nepieciešams, lai lemjšanā piedalītos vismaz puse no visiem padomes locekļiem. Tiek uzskatīts, ka tie padomes locekļi, kuri ir pieslēgušies sapulcē telefoniski vai ar elektronisko saziņas līdzekļu starpniecību, piedalās sapulcē. Lēmumi tiek pieņemti ar klātesošo biedru balsu vairākumu. Vienāda balsu skaita gadījumā tiek uzskatīts, ka attiecīgais iesniegums ir noraidīts.
2. Ja, notiekot vēlēšanām, pirmajā vēlēšanu kārtā netiek sasniegts nepieciešamais balsu vairākums, nākamajā vēlēšanu kārtā tiek balsots par tām divām personām, kuras ir saņēmušas lielāko balsu skaitu. Ja arī otrajā vēlēšanu kārtā tiek nodots vienāds balsu skaits, tad uzvarētāju nosaka ar izlozes palīdzību.
3. Priekšsēdētājs var izšķirties par rakstveida balsu nodošanas procedūru, t.sk. ar telekomunikācijas iekārtu palīdzību, ja pret to neiebilst neviens no locekļiem. Rakstveida balsošanas procedūrā ir nepieciešams, lai par attiecīgo lēmumu būtu nobalsojis visu padomes locekļu vairākums.
4. Padomes sapulces tiek sasauktas vismaz vienu reizi gadā.
5. Priekšsēdētājs sasauca padomes sapulces, nosūtot rakstveida paziņojumu, informējot par sapulces mērķi un vietu. Šī funkcija var tikt uzticēta arī valdei.

§ 15 Uzdevumi, pienākumi

1. Padome uzrauga valdes darbu un pilda tai ar likumu un statūtos noteiktos pienākumus. Tā var sev izveidot darbības nolikumu.
2. Tās kompetencē jo īpaši ietilpst sekojošas funkcijas:
  - a) valdes locekļu un valdes priekšsēdētāja iecelšana un atsaukšana, ar viņu nodarbinātību saistīto jautājumu risināšana, kā arī
  - b) gada pārskata, gada ziņojuma un valdes priekšlikuma par bilances peļņas izmantošanu pārbaudīšana, kā arī ziņošana biedru pārstāvju sapulcei,
  - c) gada pārskata apstiprināšana,
  - d) biedru pārstāvju sapulces noteiktā atlīdzības apmēra, kuru padomes locekļi saņem par padarīto darbu, precīza sadalīšana,
  - e) dienas naudas un transporta izdevumu atlīdzināšanas apmēra noteikšana tiem padomes locekļiem, kuri pārstāv padomi biedru pārstāvju sapulcē,
  - f) triju padomes locekļu nozīmēšana līdzdalībai revīzijas komisijā,
  - g) piekrišanas došana steidzamu statūtu grozījumu veikšanai, kurus pieprasa uzraudzības iestāde; šādi grozījumi pēc tam ir jāiesniedz apstiprināšanai biedru pārstāvju sapulcei tās nākamās sēdes laikā,
  - h) piekrišanas izteikšana § 10 minētajos gadījumos.

Biedru pārstāvju sapulce

§ 16 Sastāvs

1. Biedru pārstāvju sapulce sastāv no biedrības biedriem, kurus kā delegātus ir izvirzījušas reģionālās biedrības, kā arī no padomes priekšsēdētāja, tā vietnieks vai kāds padomes izvēlēts biedrs.
2. Biedru pārstāvju sapulce kā biedrības augstākā institūcija pārstāv visu biedru kopumu.

§ 17 Priekšsēdētājs, dalība

1. Biedru pārstāvju sapulces priekšsēdētāja funkciju veic padomes priekšsēdētājs, tā vietnieks vai kāds padomes izvēlēts biedrs.
2. Valdei un padomei ir jāpiedalās biedru pārstāvju sapulcē.
3. Padomes locekļiem, kuri darba aizņemtības vai slimības dēļ nevar piedalīties biedru sapulcē klātienē vai arī kuru dalība līdzvērtīgu ārkārtēju apstākļu dēļ objektīvi nav iespējama, ir tiesības piedalīties biedru sapulcē attālināti, ja ir nodrošināta attēla un skaņas pārraide un tas ir saskaņots ar biedru sapulces priekšsēdētāju. Padomes locekļi, ar kuriem ir nodrošināta saziņa ar telefona vai ar elektronisko saziņas līdzekļu palīdzību, ir uzskatāmi par klātesošiem.
4. Biedrības biedriem ir tiesības piedalīties sapulcē. Reģionālie direktori un citas valdes uzaicinātās personas drīkst piedalīties biedru pārstāvju sapulcē, taču šo dalību viņiem var arī atsaukt.

§ 18 Balsstiesības

1. Balsstiesīgi ir reģionālo biedrību delegāti vai to izvēlētie pārstāvji, kā arī padomes locekļi, ja tie ir biedrības biedri. Balsstiesīgo pārstāvība nav atļauta.
2. Katram balsstiesīgajam ir viena balss.
3. Balsstiesīgais nedrīkst izlietot savu balsi, ja ar attiecīgo lēmumu viņš tiks atbrīvots no atbildības, kā arī gadījumā, ja tiek lemts par attiecībām šī balsstiesīgā un biedrības starpā.

§ 19 Kārtējā biedru pārstāvju sapulce

Kārtējā biedru pārstāvju sapulce notiek reizi gadā saimnieciskās darbības gada pirmo astoņu mēnešu laikā.

§ 20 Ārkārtas biedru pārstāvju sapulce

- Ārkārtas biedru pārstāvju sapulce ir sasaukama, ja
- a) to prasa biedrības intereses,
  - b) to pieprasa padome vai uzraudzības iestāde,
  - c) vismaz divpadsmit biedru pārstāvju sapulces balsstiesīgo iesniedz attiecīgu rakstveida pieprasījumu valdei, norādot sasaukamās sapulces mērķi un iemeslus.

§ 21 Sasaukšana

1. Konkrēto sapulces vietu un laiku nosaka valde, to saskaņojot ar padomi. Biedru pārstāvju sapulce notiek biedrības juridiskajā adresē vai arī pārmaiņus citās Vācijas Federatīvās Republikas vietās; turklāt, vērā tiek ņemtas arī dažādās reģionālo biedrību atrašanās vietas.
2. Biedru sapulci var noturēt ar jauktu klātesošo un attālināti ar telefonu vai citiem elektroniskās saziņas līdzekļiem pieslēgto biedru dalību.

To, vai dalībnieku sapulce noritēs tikai ar klātesošiem biedriem vai arī jauktā režīmā, kad sapulcē piedalās gan klātesoši, gan attālināti ar videokonferences, telefona vai citu elektroniskās saziņas līdzekļu starpniecību pieslēgtie biedri, lemj valde, to saskaņojot ar padomi.

3. Sasaucot biedru pārstāvju sapulci, tiek paziņoti sapulces norises vieta, diena, laiks un darba kārtība, jo īpaši tie jautājumi, par kuriem ir jāpieņem lēmumi. Katra reģionālā sapulce un katrs biedru pārstāvju

sapulces balsstiesīgais var, norādot mērķi un iemeslus, rakstveidā pieprasīt valdei, lai tā biedru pārstāvju sapulces darba kārtībā iekļauj un izziņo jautājumus, par kuriem ir jāpieņem lēmums.

4. Par jautājumiem, kuri iepriekš nav izziņoti, lēmumus pieņemt nedrīkst.

§ 22 Attēla un skaņas pārraide

1. Ir atļauta biedru pārstāvju sapulces pārraidīšana attēla un skaņas režīmā.
2. Par to, vai un kādā veidā biedru pārstāvju sapulce tiek pārraidīta attēla un skaņas režīmā, lemj valde, to saskaņojot ar padomi.

§ 23 Lemttiesīgums

1. Biedru pārstāvju sapulce ir lemttiesīga, ja tajā piedalās vismaz puse no balsstiesīgajiem.
2. Ja biedru pārstāvju sapulce notiek jauktā režīmā, reģionālo biedrību delegāti vai to izvēlētie pārstāvji var piedalīties biedru pārstāvju sapulcē arī neesot klāt konkrētajā vietā, un visi balsstiesīgie var izlietot visas vai atsevišķas savas tiesības ar elektroniskās saziņas līdzekļu starpniecību. Šādā gadījumā ar telefona vai elektroniskās saziņas līdzekļu starpniecību pieslēgtie reģionālo biedrību delegāti vai to izvēlētie pārstāvji ir uzskatāmi par klātesošiem.
3. Ja biedru pārstāvju sapulce nav lemttiesīga, tad divu mēnešu laikā ir sasaucama jauna sapulce, kura pieņem lēmumus, neraugoties uz klātesošo skaitu. Sasaucot sapulci, uz to ir noteikti jānorāda.

§ 24 Lēmumi, nepieciešamais balsu skaits

1. Ja vien likums vai statūti nepieprasa lielāku balsu skaitu, biedru pārstāvju sapulce pieņem lēmumus ar nodoto balsu vairākumu. Vienāda balsu skaita gadījumā tiek uzskatīts, ka attiecīgais iesniegums ir noraidīts. Lēmumi, kuri saistīti ar statūtu un apdrošināšanas noteikumu grozījumiem, tiek pieņemti ar biedru pārstāvju sapulcē klātesošo balsstiesīgo divu trešdaļu balsu vairākumu. Ja, notiekot vēlēšanām, pirmajā vēlēšanu kārtā netiek sasniegts nepieciešamais balsu vairākums, nākamajā vēlēšanu kārtā tiek balsots par tām divām personām, kuras ir saņēmušas lielāko balsu skaitu. Ja arī otrajā vēlēšanu kārtā tiek nodots vienāds balsu skaits, tad uzvarētāju nosaka ar izlozes palīdzību.
2. Balsu nodošanas veidu biedru pārstāvju sapulcē nosaka priekšsēdētājs. Lēmumi var tikt pieņemti arī ar mutisku piekrišanas izteikšanu, ja pret to neiebilst vairāk par pieciem balsstiesīgajiem.

§ 25 Mazākuma tiesības

1. Valdei ir jāsniedz biedru pārstāvju sapulcei ziņojumu par saimnieciskās darbības rādītājiem un iepriekšējā saimnieciskās darbības gada pārskatu, savukārt padome sniedz sapulcei ziņojumu par saimnieciskās darbības gada pārskata pārbaudi.
2. Kārtējā biedru pārstāvju sapulce lemj par likumā un statūtos skaidri noteiktajiem jautājumiem, un tai ir jo īpaši šādi uzdevumi: Lēmumu pieņemšana par
  - a) padomes locekļu iecelšanu,
  - b) revidenta iecelšanu,
  - c) triju biedrības biedru un viņu vietnieku ievēlēšanu, kuriem ir jāpiedalās revīzijas procesā (§ 26.1.daļa),
  - d) statūtu grozījumiem,
  - e) darbības izbeigšanu atsevišķās apdrošināšanas jomās, kā arī darbības uzsākšanu jaunās apdrošināšanas jomās,
  - f) biedrības darbības izbeigšanu, kā arī par apvienošanu ar citām biedrībām, kā arī par apdrošināšanas portfeļa nodošanu gadījumā, ja šāda biedrības apdrošināšanas portfeļa nodošana tiek veikta,
  - g) vēlēšanu, kurās tika ievēlēts padomes loceklis, atcelšanu,
  - h) valdes un padomes atbrīvošana no atbildības,
  - i) kopējo atbildības apmēru, kuru padoms locekļi saņem par padarīto darbu,
  - j) bilances peļņas izmantošanu.

§ 26 Mazākuma tiesības

1. Revīzijas komisija:
Revīzijas ziņojumu pārbauda revīzijas komisija, kura sastāv no revīzijas komisijas dalībniekiem; revīzijas komisija sniedz ziņojumu biedru pārstāvju sapulcei. Revīzijas ziņojumu pārbauda kontroles komisijas dalībnieki (§ 13 5.daļas 2. teikuma daļa) un atbilstoši § 25 2.daļas c) apakšpunktam ievēlētie trīs biedrības biedri vai viņu vietnieki. Revīzijas komisija sniedz savu ziņojumu biedru pārstāvju sapulcei.
2. Mazākuma tiesības:
Ciktāl likums piešķir mazākumam īpašas tiesības, mazākums tās var izmantot saskaņā ar Akciju likuma [AktG] § 122 noteikumiem.

IV. Reģionālās biedrības

§ 27 Sastāvs

1. Biedrības darbības apgabalu valde iedala reģionos, kuru locekļi veido vienu reģionālo biedrību. Svarīgu iemeslu dēļ valde ar padomes piekrišanu reģionus var mainīt vai iedalīt no jauna.

2. Reģionālās biedrības kalpo sabiedrības interešu veicināšanai un dalībnieku vēlmju un ierosinājumu īstenošanai.

§ 28 Balsstiesības un pārstāvība

1. Reģionālajā sapulcē ir tiesīgi piedalīties visi reģiona biedrības biedri. Ir pieļaujama dalība uz rakstiskas pilnvaras pamata, bet ar nosacījumu, ka pilnvarotais piedalās sapulcē klātienē un pārstāv augstākais divus biedrus.
2. Katram biedram, arī tad, ja tas ir noslēdzis vairākus apdrošināšanas līgumus, ir tikai viena balsis.

§ 29 Ievēlēšana un amata pilnvaru termiņš

1. Reģionālās biedrības no savu biedru vidus uz pieciem gadiem ievēl vienu priekšsēdētāju un vismaz vienu tā vietnieku. Ir pieļaujama atkārtota ievēlēšana. Tie kandidāti, kuri attiecīgajā brīdī ir sasnieguši 67 gadu vecumu, nedrīkst tikt pārvēlēti.
2. Priekšsēdētāji veic savus pienākumus kā goda amatu un saskaņā ar reģionālo biedrību un to priekšsēdētāju darba kārtības noteikumiem un darbības norādījumiem.

§ 30 Reģionālās kopsapulces

1. Katru gadu, ja iespējams - laika posmā no saimnieciskās darbības gada 1.novembra līdz tam sekojošā gada 31.martam, ir jāorganizē kārtējā reģionālā kopsapulce.
2. Ārkārtas reģionālā kopsapulce ir jāsasauca, tiklīdz to pieprasa 50 vai piecas tūkstošdaļas biedrības apdrošināšanas summas pārstāvoši biedri, vai ja to par nepieciešamu uzskata valde.
3. Reģionālās kopsapulces var arī tikt noturētas, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus (piemēram, pa telefonu vai ar videokonferences starpniecību) vai jauktā režīmā, kad sapulcē piedalās gan klātesoši, gan attālināti ar videokonferences/ citu elektroniskās saziņas līdzekļu/ telefona starpniecību pieslēgtie biedri. Par to, vai reģionālā kopsapulce notiek klātienē sapulcē vai jauktā režīmā, kad sapulcē piedalās gan klātesoši, gan attālināti ar videokonferences/ citu elektroniskās saziņas līdzekļu/ telefona starpniecību pieslēgtie biedri, lemj valde, vienojoties ar padomi.
4. Ja reģionālā kopsapulce tiek noturēta, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus vai jauktā režīmā, tad biedri, kas ir pieslēgušies pa telefonu vai ar elektroniskajiem sakaru līdzekļiem, tiks uzskatīti par klātesošiem un var izlietot visas vai atsevišķas savas tiesības, pilnībā vai daļēji, izmantojot elektroniskās saziņas līdzekļus.

§ 31 Lēmumi, nepieciešamais balsu skaits

1. Reģionālā kopsapulce ir lemttiesīga, ja tajā piedalās vismaz pieci balsstiesīgi biedri.
2. Balsošana un ievēlēšana notiek saskaņā ar § 24 noteikumiem.
3. Lai iesniegtu biedru pārstāvju sapulcei pieteikumus par statūtu un apdrošināšanas noteikumu maiņu, ir nepieciešama vismaz 50 vai piecas tūkstošdaļas biedrības apdrošināšanas summas pārstāvošu biedru piekrišana.

§ 32 Reģionālo biedrību uzdevumi

1. Reģionālo biedrību uzdevumos ietilpst:
  - a) kandidātu ieteikšana padomei, turklāt nedrīkst ieteikt kandidātu, kuram attiecīgās biedru pārstāvju sapulces vēlēšanu laikā ir aprīvējuši pilni 67 gadi,
  - b) biedru pārstāvju sapulces delegāta, kā arī divu vietnieku ievēlēšana,
  - c) speciālistu (ekspertu) ievēlēšana.
2. Tās ir arī atbildīgas par biedru konsultēšanu un pieteikumu iesniegšanu par statūtu un apdrošināšanas noteikumu izmaiņām.

§ 33 Izmaksas, izdevumi

Izmaksas, kas rodas delegātiem vai to pārstāvjiem, piedaloties biedru pārstāvju sapulcē, sedz biedrība. Biedrība sedz arī pasta, drukāšanas un lokālās izmaksas, kas rodas, rīkojot reģionālās kopsapulces.

V. Izdevumu segšana

§ 34 Biedra nauda

Biedriem ir jāveic vienreizējās vai periodiskas iemaksas (priekšiemaksas) avansā un, ja nepieciešams, papildu maksājumi; kopā ar pārējiem ienākumiem tie sedz biedrības izdevumus.

§ 35 Rezerves

1. Ja ar biedra naudām un citiem ienākumiem nepietiek izdevumu segšanai un ja radušos gada iztrūkumu nevar kompensēt, izmantojot uzkrājumus, vai ja vairs netiek izpildīta likumiskā maksāspējas kapitāla vai minimālā kapitāla prasība, biedriem ir jāveic papildu iemaksa, lai segtu iztrūkuma vērtību, kas ir aprēķināta pamatā.
2. Papildu maksājumus var pieprasīt arī tad, ja biedra naudas nav pietiekamas, lai segtu izmaksas attiecībā uz atsevišķām valstīm, reģioniem un/vai kultūras grupām un/vai apdrošinātajiem riskiem.
3. Iekasējot papildu maksājumu, var veikt diferenciāciju pa apdrošināšanas jomām un atsevišķu apdrošināšanas jomu ietvaros arī pēc

valstīm, reģioniem un/vai kultūras grupām un/vai apdrošinātajiem riskiem. Jebkurš papildu maksājums tiks noteikts, to aprēķinot no priekšiemaksas simtdaļām.

4. Izstājušies biedri paliek atbildīgi par visām saistībām pret biedrību, tostarp par pienākumu veikt papildu maksājumus par saimniecisko gadu, kurā viņi izstājās. Biedri tiek lūgti samaksāt papildu summu tādā pašā veidā kā priekšiemaksas. Maksājums jāveic četru nedēļu laikā pēc rakstiska maksājuma pieprasījuma saņemšanas. Ja piemaksa netiek veikta laikā, tiek piemērots Apdrošināšanas līguma likuma 38 §.
5. Atsevišķiem, pēc riska grupas nodalāmiem dalībnieku uzkrājumiem var tikt izveidoti īpaši norēķinu mehānismi.

VI. Uzkrājumi un rezerves, iemaksu atmaksāšana

§ 36 Svārstību izlīdzināšanas rezerves

Svārstību izlīdzināšanas rezerves tiek izveidotas, lai izlīdzinātu gada finanšsīalās vajadzības.

§ 37 Rezerves iemaksu atmaksāšanai

1. Saimnieciskā darbības gada pārpalikums, ja vien to nepārnes uz jauno saimniecisko gadu, ir jānovirza rezervēm, kuras drīkst izmantot vienīgi iemaksu atmaksāšanai biedriem. Pārpalikums tiek noskaidrots, ievērojot normatīvo aktu prasības attiecībā uz uzņēmuma ienākuma nodokli.
2. Iemaksu atmaksāšana ir atkarīga no apdrošināšanas gadījumiem un apdrošināšanas līguma darbības laika. Atsevišķiem, pēc riska grupas nodalāmiem uzkrājumiem var tikt izveidoti īpaši norēķinu mehānismi.
3. Biedri ir tiesīgi iesniegt pieteikumu par iemaksu atmaksu proporcionāli iemaksātajai gada maksai. Iemaksu atmaksa neattiecas uz apdrošināšanas līgumiem, kuri pirms izmaksas vai norēķina tiek izbeigti vai paši izbeidzas.
4. Lai veiktu iemaksu atmaksu, kā arī attiecībā uz šīs atmaksas formu ir nepieciešama padomes piekrišana. Iemaksa ir jāatmaksā, tiklīdz rezerves pārsniedz 20 simtdaļas no biedru naudas ieņēmumiem.

§ 38 Ar likumu un statūtos noteiktie uzkrājumi

1. Lai varētu segt uzņēmējdarbības ārkārtas zaudējumus, šādiem zaudējumu gadījumiem ir jāizveido attiecīgi uzkrājumi, kuru apmērs nepārsniedz 25% no tekošā gada iegrāmatoto iemaksu bruto summas (augstākā robeža).
2. Līdz brīdim, kad tiek sasniegta uzkrājumu augstākā robeža, uzkrājumus zaudējumu gadījumiem papildina ar maksājumiem 15 simtdaļu no gada pārpalikuma pirms nodokļiem apmērā, taču vismaz ar 50.000,- €. Tālāka uzkrājumu papildināšana, kā arī to izlietošana var notikt ar padomes piekrišanu.
3. Zaudējumu gadījumiem paredzētos uzkrājumus var izmantot, lai segtu saimnieciskā darbības gada zaudējumus, taču augstākais vienas trešdaļas apmērs no šo uzkrājumu kopējās vērtības. Jebkurā gadījumā zaudējumu gadījumiem paredzēto uzkrājumu kopējā vērtība nedrīkst nokristies zem 15% no iegrāmatoto iemaksu bruto summas (zemākā robeža).
4. Var izveidot brīvos uzkrājumus.

§ 39 Biedrības manta

1. Manta ir jāiegulda saskaņā ar tiesību aktu prasībām un uzraudzības iestādes norādījumiem.
2. Biedri, kuri izstājas no biedrības, nevar pretendēt uz biedrības mantu.

VII. Statūtu un vispārējo apdrošināšanasnoteikumu grozījumi

§ 40 Priekšnosacījumi, spēkā esamība, pilnvarojums

1. Statūtus var grozīt – šos grozījumus piemērojot arī uz jau spēkā esošajām dalībām – arī bez apdrošināšanasņēmēja skaidri izteiktas piekrišanas, ja vien tajos tiek norādīti apdrošināšanas biedrības nosaukums, juridiskā adrese, priekšmets un mērķis, dalības noteikumi, valdes sastāvs un pilnvaras, padomes sastāvs, ievēlēšana, amata pilnvaru laiks un kompetence, biedru pārstāvju sapulces struktūra, ievēlēšana, amata pilnvaru laiks, balsstiesības un sarunu priekšmets, reģionālo biedrību struktūra, balsstiesības, ievēlēšana un amata pilnvaru laiks, kā arī to uzdevumi; uzkrājumi, rezerves un iemaksu atmaksāšana, kā arī statūtu nosacījumi attiecībā uz statūtu un apdrošināšanas noteikumu maiņu.
2. Padomei ir tiesības veikt statūtu grozījumus, ja šiem grozījumiem ir tikai redakcionāls raksturs. Tai ir arī tiesības grozīt biedru pārstāvju sapulces lēmumus par statūtu grozījumiem, ciktāl šādus grozījumus pieprasa uzraudzības iestāde attiecīgo izmaiņu apstiprināšanas procesa ietvaros.
3. Valdei ir tiesības ieviest vai grozīt Vispārējos apdrošināšanas noteikumus.

4. Vispārējos apdrošināšanas noteikumus var grozīt attiecībā uz jau noslēgtiem apdrošināšanas līgumiem, neradot tiesības līguma izbeigšanai:

- a) ja tā iemesls ir izmaiņas likumā, uz kuru pamatojas apdrošināšanas līguma noteikumi, tieši uz apdrošināšanas līgumu attiecināmas izmaiņas judikatūrā, Vācijas Finanšu uzraudzības iestādes vai konkurences uzraudzības iestāžu administratīvā prakse, apdrošināšanas noteikumu spēkā neesamības gadījums, kā arī, lai novērstu konkurences uzraudzības iestādes vai uzraudzības iestādes konstatētās nepilnības,
- b) lai novērstu šaubas par teksta interpretāciju attiecībā uz vārdu nozīmi, ja attiecīgais papildinājums saturiski aptver līdzšinējo saistošo tekstu, un tiek ievērotas abu Pušu objektīvā griba un intereses, ciktāl tas satur noteikumus attiecībā uz apdrošināšanas segumu (apdrošinātie riski, apdrošinātās augu grupas un kultūras, apdrošinātie priekšmeti, zaudējumu iestāšanās, bojājumi, apdrošinātie bojājumi) un apdrošinātāja atbildību, līguma termiņu, deklarāciju (sējumu/stādījumu saraksts un priekšatlīdzība), apdrošināšanas prēmiju un blakuspakalpojumiem, zaudējumu apmēra noteikšanas procesu, zaudējumu noteikšanu un zaudējumu noteikšanas izmaksām, kā arī atlīdzības izmaksu.

Ar grozītajiem apdrošināšanas noteikumiem apdrošināšanasņēmējs tiek iepazīstināts un informēts rakstiski. Ja apdrošināšanasņēmējs mēneša laikā pēc paziņošanas rakstiski neiebilst, tie tiek uzskatīti par akceptētiem. Paziņojumā apdrošināšanasņēmējam tas tiek īpaši norādīts. Lai ievērotu termiņu, pietiek ar nosūtīšanu. Ja iebildums tiek izteikts norādītajā termiņā, spēkā ir sākotnējie apdrošināšanas līgumu noteikumi. Mainoties citiem noteikumiem, esošās apdrošināšanas attiecības tiek ietekmētas tikai tad, ja apdrošināšanasņēmējs tam skaidri piekrīt.

VIII. Biedrības likvidēšana un apvienošanās, mantas nodošana

§ 41 Nosacījumi

1. Biedrības likvidēšana, īpašuma nodošana citam uzņēmumam, kā arī apvienošanās ar citu biedrību var notikt ar biedru pārstāvju sapulces lēmumu.
2. Lēmumi par apvienošanās ar citu biedrību, kā arī īpašuma nodošanu un biedrības likvidēšanu ir spēkā, ja par to nobalso vismaz ar trīs ceturtdaļu balsu vairākumu.
3. Biedrības likvidāciju veic valde, kas šādā gadījumā pilda likvidatora funkciju, ja vien ar biedru pārstāvju sapulces lēmumiem netiek nozīmētas citas personas.

§ 42 Mantas sadalīšana

Pēc biedrības parādu un saistību segšanas atlikušās mantas sadalīšana norit proporcionāli pēdējā gada apdrošināšanas summai.

Vispārīgie krusas un vairāku risku apdrošināšanas noteikumi Latvija (VKVRAN LV 21)

SATURA RĀDĪTĀJS	Preambula		
	I. Apdrošināšanas objekts un apmērs		
	§ 1	Apdrošinātie riski un notikumi	
	§ 2	Apdrošinātie zaudējumi un apdrošinātās izmaksas	
	§ 3	Apdrošināšanas priekšmeti un apdrošināšanas darbības vieta	
	§ 4	Apdrošinātie notikumi un bojājumi	
	§ 5	Riska izņēmumi	
	§ 6	Atbildības periods apdrošināšanas perioda laikā	
	II. Apdrošināšanas līgums		
	§ 7	Līguma noslēgšana un spēkā stāšanās; pieteikums	
	§ 8	Informācija pirms līguma noslēgšanas	
	§ 9	Līguma termiņš	
	§ 10	Apdrošināšanas aizsardzības stāšanās spēkā	
	§ 11	Apdrošināšanas polise	
	§ 12	Līguma izbeigšana, spēkā neesamība	
	§ 13	Riska zudums	
	§ 14	Citas apdrošināšanas esamība. (Virsapdrošināšana)	
	§ 15	Iekopto platību pārejas sekas	
	§ 16	Riska izmaiņas, pārbaude	
III. Deklarācija, apdrošinājuma summa			
§ 17	Deklarācija, sējumu/stādījumu saraksts, sējumu/stādījumu plāns		
§ 18	Apdrošinājuma summa		
§ 19	Apdrošināšanas aizsardzība pirms deklarācijas		
		IV. Apdrošināšanas prēmija (maksājums)	
		§ 20	Gada maksājums
		§ 21	Prēmijas samaksa
		V. Apdrošinājumaņēmēja pienākumi apdrošināšanas gadījumā	
		§ 22	Apdrošinājumaņēmēja pienākumi iestājoties apdrošināšanas gadījumam
		VI. Zaudējumu gadījums	
		§ 23	Zaudējumu konstatēšanas procedūra
		§ 24	Zaudējumu izpēte
		25	Atlīdzības izmaksa
		§ 26	Zaudējumu izpētes izmaksas
		§ 27	Noilgums
		VII. Pārējie noteikumi	
		§ 28	Piemērojamās tiesības
		§ 29	Tiesu jurisdikcija
		§ 30	Apdrošinājumaņēmēja gribas izteikumi un pieteikumi
		§ 31	Prēmijas noteikumu izmaiņas
		§ 32	Apdrošināšanas noteikumu izmaiņas
		§ 33	Sūdzības
		§ 34	Apdrošināšanas aģentūras pilnvaras
		§ 35	Līguma dalībnieku definīcijas
		§ 36	Norādījumi par datu apstrādi
		§ 37	Citi noteikumi

Preambula

Apdrošināšana var tikt noslēgta kā „apdrošināšana pret krusu“ (Augu apdrošināšana pret ražas apmēra samazināšanos krusas iedarbības rezultātā).

Apdrošināšana var tikt noslēgta arī kā „Ražas apdrošināšana pret vairākiem riskiem“ (Augu apdrošināšana pret ražas apmēra samazināšanos ar laika apstākļiem saistītu risku iedarbības rezultātā).

Tā var tikt noslēgta tikai pret šajos noteikumos minētajiem riskiem un notikumiem noteiktajās riska grupās.

Par katru augu sugu tiek noslēgts juridiski patstāvīgs apdrošināšanas līgums.

I. Apdrošināšanas objekts un apmērs

§ 1 Apdrošinātie riski un notikumi

1. Vispārējie noteikumi

Krusas un vairāku risku apdrošināšanu atklātā laukā (zem klajas debess) augošiemaugiem var noslēgt attiecībā uz dažādām kultūraugu sugām (augu veidiem). Pēc šiem apdrošināšanas noteikumiem, ja nav panākta cita vienošanās, apdrošinātajās atlīdzina zaudējumus, ko apdrošinātajam kultūrām (augiem) nosaka kā ražas zuduma apmēru, ko pierādāmi izraisījuši a) kāds no sekojošajiem ar laika apstākļiem saistītajiem riskiem:

- krusa,
- vētra,
- lietusgāzes,
- ilgstošas lietavas,
- salna kā pavasara salna,
- katastrofāls sausums.

b) tāpat tas attiecas uz ar klimatu saistītu notikumu:

- Nelabvēlīgi ziemas apstākļi.

c) tāpat tas attiecas uz šādu notikumu:

- uguns.

2. Apdrošinātie riski

Šajos noteikumos

2.1. Krusa

ir cieti nokrišņi ledus graudu veidā, kuru diametrs ir vismaz 5 mm

2.2. Vētra

a) ir laikapstākļu izraisīta gaisa kustība ar minimālo vēja ātrumu 8 pēc Boforta skalas (vēja ātrums vismaz 63 km/stundā).

b) Ja vēja ātrums 8 zaudējumu skartajai teritorijai nav iespējams konstatēt, vētras esamība tiek konstatēta, ja apdrošinājumaņēmējs pierāda, ka

- iekoptās teritorijas tuvumā esošajā meteoroloģiskajā stacijā konstatēts tamlīdzīgs vēja ātrums un gaisa kustība zaudējumu vietas apkārtējā teritorijā ir nodarījuši zaudējumus ēkām vai kokiem, kas iepriekš bijuši

nevainojamā stāvoklī, vai citām lietām ar tikpat lielu pretošanās spēju; vai, ka

- zaudējumi citkārt nevainojamā stāvoklī esošajiem kultūraugiem apdrošinātajā teritorijā varēja rasties tikai vētras ietekmē.

2.3. Lietusgāzes

a) ir laikapstākļu izraisīts, īslaicīgs, spēcīgs lietus (nokrišņi), ja attiecīgajā dienā 15 minūšu laikā vidēji nolijuši vairāk kā 15 litri uz kvadrātmetru (15 mm) vai laikapstākļu izraisīts spēcīgs lietus, sasniedzot lietus apmēru vairāk par 50 litriem uz kvadrātmetru (50 mm) 24 stundu laikā, vai

aa) laikapstākļu izraisīti nokrišņi, kas sastāv no aukstām lietuvām lāsēm (atkala), kuru temperatūra ir būtiski zemāka par 0° C, bet kuras arvien vēl ir šķidrā agregātstāvoklī. Šīm lietuvām lāsēm saskaroties ar apdrošinātajām kultūrām (augiem), tām momentā ir jāsasalst, veidojot ledus kārtiņu, vai

bb) laikapstākļu izraisīti cieti nokrišņi sniega kristālu veidā (snigšana), kas atbilst lietus ekvivalentam vairāk par 20 litriem uz kvadrātmetru 24 stundu laikā.

b) Ja kādu no šiem lietuvām daudzumiem zaudējumu rašanās vietā nav iespējams konstatēt, lietugāzes esamība tiek konstatēta, ja apdrošinājumaņēmējs pierāda, ka

- apstādītās teritorijas tuvumā esošajā nokrišņu mērīšanas stacijā konstatēts tamlīdzīgs lietus daudzums un lietugāzes apkārtējā teritorijā ir nodarījušas tai tipisku kaitējumu iepriekš nevainojamā stāvoklī esošiem līdzīgiem augiem; vai, ka
- zaudējumi citkārt nevainojamā stāvoklī esošajiem kultūraugiem apdrošinātajā teritorijā varēja rasties tikai lietugāžu ietekmē.

2.4. Ilgstošas lietavas

ir apstādītājā teritorijā konkrētā laika periodā ražas gadā radies laika apstākļu izraisīts pārāk liels nokrišņu daudzums, kuru ar Standartizētā nokrišņu daudzuma indeksa SPI 1 (saskaņā ar Pasaules Meteoroloģijas Organizācijas rokasgrāmatu) palīdzību nosaka vienu mēnesi ilgā laika periodam (SPI 1). Uz attiecīgo apstādīto teritoriju ir attiecināms tā novada SPI 1 rādītājs, kurā atrodas attiecīgā apstādītā teritorija. SPI 1 indeksa rādītāju reizi 10 dienās nosaka un publisko Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs. Par ilglaicīgu lietu ir uzskatāms lietus, ja attiecīgā novada "SPI 1" rādītājs atbildības perioda laikā (IKVRAN § 3 Nr. 6) ir pārsniedzis vērtību plus 2.

2.5. Salna kā pavasara salna

ir laika apstākļu izraisīta gaisa temperatūras atdzišana vismaz līdz -4 °C, kas atbildības perioda laikā vismaz vienu reizi ir bijusi izmērīta divus metrus virs apstādītās teritorijas (IKVRAN § 3 Nr. 7).

2.6. Katastrofāls sausums

ir apstādītājā teritorijā konkrētā laika periodā ražas gadā radies laika apstākļu izraisīts nokrišņu deficīts, kuru nosaka ar Standartizētā nokrišņu daudzuma indeksa SPI 2 (saskaņā ar Pasaules Meteoroloģijas Organizācijas rokasgrāmatu) palīdzību divu mēnešu ilgā laika periodam (SPI 2).. Uz attiecīgo apstādīto

teritoriju ir attiecināms tā novada SPI 2 rādītājs, kurā atrodas attiecīgā apstrādātā teritorija. SPI 2 indeksa rādītāju reizi 10 dienās nosaka un publisko Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs.

Par katastrofālu sausumu ir uzskatāmi laika apstākļi, ja attiecīgā novada "SPI 2" rādītājs atbildības perioda laikā (IKVRAN § 3 Nr. 5) ir bijis zemāks par minus-1,7 vērtību.

2.7. Uguns

ir degšana ar apdrošinātajiem augiem / kultūrām apstādītājā teritorijā, kura deg ar atklātu liesmu, kura ir radusies bez nosakāma iemesla un kuras izplatīšanās notiek bez ārējas iedarbības.

3. Apdrošinātais notikums:

Šajos noteikumos

Nelabvēlīga ziemas apstākļu ietekme

ir zaudējums, kas atbildības perioda laikā radies no laikapstākļu izraisīta sala, īpaši no mainīga sala, kailsala, spēcīga sala, kā arī no ledus un sniega segas, kas izveidojusies uz zemiņojošiem, vēl neražojošiem kultūraugiem (tā saucamajiem ziemājiem) (IKVRAN § 3 Nr. 2).

Sals šajos noteikumos ir laikapstākļu izraisīta gaisa temperatūras atdzišana zem 0° C, kas mērīta divus metrus virs augsnes.

4. Risku grupas:

- Šī apdrošināšana var tikt noslēgta kā "apdrošināšana pret krusu"; šādā gadījumā tiek apdrošināts tikai krusas izraisīts ražas ienākumu zudums.
- Šī apdrošināšana var tikt noslēgta kā "apdrošināšana pret vairākiem riskiem"; šādā gadījumā citus apdrošināmos riskus un notikumus var apdrošināt tikai apdrošinātāja noteiktā kombinācijā (Apdrošināšanas pakete). Riska grupas ir sīkāk aprakstītas IKVRAN (Īpašie krusas un vairāku risku apdrošināšanas noteikumi) A nodaļas 5 § nr. 3.

5. Augu sugas, kultūru veidi:

Var tikt apdrošinātas tikai IKVRAN A nodaļas 5 § un 6 § vai apdrošināšanas piedāvājumā, vai apdrošināšanas polisē nosauktās augu sugas un tur uzskaitītie kultūru veidi.

Augu sugas šajā gadījumā ir visas zem viena sugas apzīmējuma apkopotie kultūru veidi (augu veidi). Augu sugu apraksts ir atrodams IKVRAN A nodaļas 2 § nr. 1; kultūras veidu pakārtošana augu sugām ir norādīta IKVRAN A nodaļas 2 § nr. 2.

§ 2 Apdrošinātie zaudējumi un apdrošinātās izmaksas

1. Apdrošinātie zaudējumi:

- Apdrošinātājs izmaksā, ja nav panākta cita vienošanās un ar zemāk Nr. 2 noteikto atrunu, atlīdzību par izmērāmiem ražas ienākumu samazinājumiem, kas pierādāmi radušies apdrošinātajam kultūraugam (augu veidam) viena vai vairāku apdrošināto risku (1§ nr. 2) vai viena apdrošināta notikuma (1§ nr. 3) rezultātā. Atlīdzība tiek veikta izmaksājot naudas summu kā zaudējumu atlīdzinājumu.
- Priekšnosacījums apdrošināšanas aizsardzībai pret zaudējumiem šajos noteikumos 1§ nr. 2 paredzēto risku gadījumā ir tas, ka apdrošinātajai kultūrai radītais kaitējums vai postījums pierādāmi radies vienīgi, tieši un neizbēgami kādu šo pamatrisku rezultātā, turklāt izraisīts kāds no šajos noteikumos § 4 no Nr. 2 līdz 3 aprakstītais bojājums, kas izraisījis pierādāmu ražas zudumu.
- Priekšnosacījums apdrošināšanas aizsardzībai pret zaudējumiem šajos noteikumos 1§ nr. 3 paredzēto laikapstākļu radīto notikumu gadījumā ir tas, ka apdrošinātajai kultūrai radītais kaitējums vai postījums pierādāmi ir neizbēgamas atbilstošu laika apstākļu ietekmes sekas, turklāt izraisīts kāds no šajos noteikumos § 4 Nr. 4 aprakstītais bojājums, kas izraisījis pierādāmu ražas zudumu.
- Apdrošinot enerģijas augus, kas paredzēti biogāzes iegūšanai, apdrošinātājs atlīdzina augu masas apmēra zudumu.
- Ciktāl nav panākta cita vienošanās, ražas kvalitātes samazinājums, kas radies apdrošinātajai kultūrai kā apdrošinātā riska iestāšanās sekas (1§ Nr.2) vai apdrošinātā notikuma sekas (1§ Nr.3), nav apdrošināts. Tas attiecas arī uz noteikto kvalitātes kritēriju (kvalitāte un īpašības, piemēram, pēc ES normām) samazinājumu vai zudumu.
- Apdrošināts ir tikai ražas zudums ražas gadā; turpmākais ražas zudums sekojošos gados, ja nav panākta cita vienošanās, nav apdrošināts.
- Īpašas izmantošanas intereses tiek apdrošinātas tikai atsevišķi vienojoties. Tas attiecas arī uz apdrošināšanu saistībā ar augu noieta riskiem. Šo papildus apdrošināto zaudējumu atbildības apjoms ir atkarīgs no (papildus) vienošanās.

2. Fiksētās atlīdzības apjoms

- Pie zaudējumiem, kas radušies, iestājoties apdrošinātajam notikumam - nelabvēlīgiem ziemas apstākļiem (skat. § 1 Nr. 3) vai apdrošinātajiem riskiem – krusai, vētrai, lietussgāzēm, salnai – (skat. § 1 Nr. 2), noteiktā augu veģetācijas stadijā, ja vien IKVRAN A sadaļā 12 § nav noteikts savādāk, vai nav panākta cita vienošanās, tie kā ražas ienākumu zudums tiek atlīdzināts tikai ar fiksetu atlīdzības summu, kas atspoguļota

IKVRAN A sadaļā 12 § vai līgumā noteiktajā apjomā (piemēram, kā procentuāla fiksetā summa). Šajā fiksetajā atlīdzības summā iekļautas arī izmaksu un izdevumu pozīcijas par tehnoloģisko apstrādi, kas radušās pēc apdraudējuma iestāšanās, piemēram, apdrošināto augu novākšana, apšējamo platību sagatavošana, un izmaksas aizstājot vai no jauna iegādājoties to pašu vai citu kultūru pielīgtajā apjomā. Vai ir iestājušies priekšnosacījumi šādai tā saucamajai „tehnoloģiskajai apstrādei ar fikseto atlīdzības summu” un uz kādu iekopto platību tas attiecas (piemēram, lauka daļa) apdrošinātais nosaka zaudējumu izmeklēšanas veikšanas ietvaros, (skat. § 24). Pēc apdrošinātāja noteiktās tehnoloģiskās apstrādes nepieciešamības, lauks vai tā daļa tiek izslēgta no apdrošināšanas, pat ja apdrošinājumaņēmējs neveic tehnoloģisko apstrādi. Jauno sējumu pārapirošināšanas gadījumi tiek aprakstīti §17 Nr. 11.

- Zaudējumu gadījumā, kas saistīti ar labības veldri, arī tādā gadījumā, ja labība ir kā enerģijas augi, un zaudējums radies tikai risku – vētras vai lietussgāzu (skat. § 1 Nr. 2) rezultātā nolaužot auga stiebru, netiks atlīdzināts skaitliskais ražas ienākumu zudums, bet gan izmaksāta fiksetā atlīdzības summa, kas noteikta IKVRAN A sadaļas § 12 Nr. 3. Ar to ir atlīdzināti arī citi ar veldri saistītie ražas zudumi.
- Visos ražas ienākumu samazinājumu gadījumos, kuros ir izraisījis katastrofāls sausums (šo noteikumu § 1 Nr. 2.6) vai – ilgstošas lietavas (šo noteikumu § 1 Nr. 2.4), atlīdzināts tiks nevis skaitliskais ražas ienākumu zudums, bet gan izmaksāta fiksetā, IKVRAN paredzētā, atlīdzības summa. Tas nozīmē, ka gadījumā, ja nav panākta cita vienošanās un neņemot vērā iespējams lielāku pierādīto zaudējumu apmēru, ražas ienākumu zudums – gan daudzuma, gan kvalitātes izpratnē – tiks atlīdzināts noteiktas procentu likmes apmērā, kura ir aprēķināta no zaudējumu iestāšanās brīdī spēkā esošās apdrošinājuma summas.

3. Kumulatīvie zaudējumi:

Ja nav iespējams viennozīmīgi noteikt, kuram no šajos noteikumos aprakstītajiem apdrošinātajiem riskiem vai aprakstītajiem bojājumiem pieskaitāmi nodarītie zaudējumi, par pieskaitīšanu kādam no šajos noteikumos noteiktajiem apdrošinātajiem zaudējumiem izšķirošs ir dominējošās iespējamības vai pārsvarā esošās bojājumu daļas noteikšana.

4. Apdrošinātās izmaksas:

Augu aizsardzības pasākumi, ko apdrošinājumaņēmējs pielieto kā pirmos soļus pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās (piem., papildus miglošana), ja nav panākta cita vienošanās, ir līdzapdrošinātās izmaksas. Pārējās izmaksas, kas rodas no papildus augu kopšanas vai līdzīgiem kultūras saglabāšanas pasākumiem, ciktāl šīs izmaksas uzskatāmas par zaudējumu novēršanas vai samazināšanas pasākumiem (skat. § 22 Nr. 5), paliek nesekas.

§ 3 Apdrošināšanas priekšmeti un apdrošināšanas darbības vieta

1. Apdrošināšanas priekšmeti:

Apdrošināti tiek apdrošināšanas līgumā noteiktās kultūras priekšmeti, kas noteikti IKVRAN A sadaļas § 1 vai apdrošināšanas līgumā.

2. Apdrošināšanas darbības vieta:

Darbības vieta ir apdrošinājumaņēmēja uzņēmuma apsaimniekotās iekoptās platības, uz kurām attiecas apdrošināšanas līgums. Apdrošināšanas aizsardzība darbojas tikai noteiktajā vietā; konkrētā apdrošināšanas darbības vieta katru gadu apdrošināšanas līguma ietvaros tiek noteikta no jauna ar sējumu/stādījumu saraksta un plāna palīdzību. Mainīgu iekopto platību gadījumā, apdrošināšanas teritorija ir saskaņā ar attiecīgo plānu (skat. § 17), norādītā, apdrošināšanas līguma ietvaros augu ražošana atklātā laukā izmantotā, un apdrošināšanai kā iekoptā platība (tūruma) pieteiktā teritorija.

§ 4 Apdrošinātie notikumi un bojājumi

1. Vispārējie noteikumi:

- Vienam no šajos noteikumos § 1 Nr. 2. punkts. 2.1 līdz punktam 2.7 aprakstītajiem apdrošinātajiem riskiem ir tieši jāietekmē apdrošinātā kultūra.
- Šajos noteikumos § 1 Nr. 3 aprakstītajam apdrošināšanas notikumam ir tieši jāietekmē apdrošinātā kultūra.

2. Kruvas bojājumi:

Apdrošināti ir tikai tie zaudējumi, kas rodas no krusas izraisītiem augu vai augu daļu bojājumiem, sadauzot, ielaužot, salaužot vai nolaužot tos.

3. Vētras, lietussgāzu bojājumi:

Apdrošināti tiek zaudējumi, kas radušies ja

- Vētras iedarbības rezultātā augi vai to daļas tiek atrauti no saknes, sadauzīti, aizlauzti, nolauzti, ieplēsti vai norauti, saberzti vai aizpūsti;
- Lietussgāzu iedarbības rezultātā ir pārsprāguši, sadragāti, ielūzuši, salūzuši, noplēsti vai ieplēsti, vai arī laikapstākļu rezultātā izveidojusās ledus vai sniega masas iedarbībā ir ielauzti, salauzti, kā arī noplēsti vai ieplēsti.
- Papildus 3. b sadaļā noteiktajam apdrošināti tiek arī zaudējumi, kas rodas
  - lietussgāzu izraisītas erozijas (tūruma noārdīšana) rezultātā augus vai

to daļas izraujot vai aizskalojot, izskalojot vai noskalojot, vai apberot ar izskalojumiem vai sanesām.

- spēcīgu lietusgāžu izraisītas augsnes garozas veidošanās rezultātā, kas traucē augu sadīgšanu (sadīgšanas kaitējums)
- d) Labības veldre tiks uzskatīta par apdrošināta zaudējuma bojājumu tikai tādā gadījumā, ja to izraisīja tikai vētras vai lietusgāžu risks, kā rezultātā notikusi labības auga stiebra salūšana.

4. Nelabvēlīgu ziemas apstākļu izraisīti bojājumi:

- a) Apdrošināti ir tikai zaudējumi, kas rodas nelabvēlīgu ziemas apstākļu rezultātā nosalstot, izžūstot, noslāpstot vai sapūstot augam vai tā daļai (A kultūru sarakstā noteiktajām ziemāju kultūrām), sniega kušanas vai nokrišņu rezultātā uz sasalušās augsnes rodoties ūdens uzkrājumiem.
- b) Zaudējumu par apdrošinātu var uzskatīt tikai tad, ja šajā iepriekšējā punktā a) aprakstītās nelabvēlīgu ziemas apstākļu ietekmes rezultātā dzīvo augu skaits uz kvadrātmetru ir mazāks kā noteikts IKVRAN A sadaļas § 10.a noteiktas un tādējādi ir radusies nepieciešama veikt tehnoloģisko apstrādi.
- c) Ja apdrošinātājs neveic apskati un nav tādu pieteicis, tad apdrošinājumaņēmējam ir pienākums līdz attiecīgā gada 10.decembrim bez īpaša aicinājuma paziņot par tiem sējumiem/stādījumiem, kuri neatbilst vismaz b) sadaļā un IKVRAN A sadaļas § 10.a noteiktajām prasībām. Ja apdrošinātājs arī pēc tam nav veicis apskati, tiek uzskatīts, ka atbilstoši c) sadaļas 1.teikumam paziņotie sējumi/stādījumi ir pakļauti apdrošināšanas aizsardzībai.
- d) Ja c) sadaļas 1.teikumā paredzētajā termiņā apdrošinājumaņēmējs nav paziņojis par sējumiem/stādījumiem, kuri neatbilst b) sadaļā un IKVRAN A sadaļas § 10.a noteiktajām prasībām un kurus tādējādi bija jāpaziņo c) sadaļas 1.teikumā noteiktajā kārtībā, un ja apdrošinājumaņēmējs nākamā gada sākumā piesaka nelabvēlīgu ziemas apstākļu ietekmē radušos zaudējumus, apdrošinātājam ir tiesības atteikt atlīdzības izmaksu par šiem nelabvēlīgu ziemas apstākļu ietekmē radītajiem zaudējumiem, ja viņš var sniegt pierādījumus par b) sadaļā un IKVRAN A sadaļas § 10.a noteikto prasību neizpildīšanos attiecībā uz sējumiem/stādījumiem, kuriem nelabvēlīgu ziemas apstākļu ietekmē ir radušies zaudējumi. Apdrošinājumaņēmējs šādā gadījumā nevar prasīt apdrošināšanas prēmijas attiecīgās daļas atmaksu neizmantotās apdrošināšanas aizsardzības dēļ.

5. Sausuma izraisīti bojājumi

Apdrošināti ir tikai zaudējumi, kas rodas, augam vai tā daļai priekšlaicīgi ejot bojā vai izžūstot, vai arī ražai pārāgrī nogatavojoties (Priekšlaicīga nogatavošanās).

6. Salnas izraisīti bojājumi

Apdrošināti ir tikai zaudējumi, kas rodas, salnas kā pavasara salnas rezultātā sasalstot vai pārsprāgstot šūnām un tādējādi sabojājoties auga vai tā daļas audiem.

7. Uguns izraisīti bojājumi

Apdrošināti ir tikai zaudējumi, kas rodas, augam vai tā daļām uguns ietekmē sadegot vai apdegot, vai arī uzrādot kvēpu vai dūmu radītus bojājumus, vai arī ir radusies dzēšanas darbu rezultātā.

§ 5 Riska izņēmumi

1. Neapdrošinātie zaudējumi:

Ja nav panākta cita vienošanās, apdrošinātājs neatbild par zaudējumiem, kas

- a) radušies kā apdrošināto risku sekas jau apdrošināšanas spēkā stāšanās brīdī (pastāvīši zaudējumi);
- b) iestājas, jo tika pārkāpti labas saimnieciskās darbības principi vai nav veiktas pareizas apsaimniekošanas darbības (piem., nepiemērots vai nokavēts mēslojuma vai augu aizsardzības līdzekļu lietojums, nepareiza augsnes apstrāde, rupjas stādīšanas vai augu maiņas kļūdas, agrotehnisko termiņu un metožu neievērošana, kļūdainas ražošanas un novākšanas metodes, nepienācīgi kultivēšanas pasākumi);
- c) radušies augu slimību (piem., sēnīšu vai baktēriju slimības, vīrusi) vai kaitēkļu klātbūtnes dēļ, neņemot vērā citus iemeslus un neatkarīgi no tā, vai tas ir radies, kā iestājušās apdrošināšanas gadījuma sekas;
- d) radušies saguldot (izveidojot tā saukto "veldri") labību, eļļas augus vai pākšaugus, izņemot gadījumus, ja ir runa par labības veldri, kuru izraisīja tikai vētras un lietusgāžu risks, kā rezultātā notikusi labības stiebra salūšana pie stiebra pamatnes
- e) radušies laikapstākļu dēļ nespējot novākt ražu;
- f) radušies erozijas vai dubļu izraisītu zaudējumu gadījumā, kad iekoptā platība, kurā tiek audzēta apdrošinātā kultūra, tiek noslāņota ar zemes virskārtas materiāliem, kas nākuši no apkārtējām teritorijām, kas nav pieteikta apdrošinātājam kā apdrošināmā teritorija, vai augi tikuši izrauti un aizskaloti vai izskaloti ar ūdens masu no blakus esošajām teritorijām;
- g) radušies laikā, kad novāktā raža glabājas uz lauka,
- h) radušies ražas saturu vielu izmaiņu gadījumā, ja vien tas nav tieši apdrošināts (skat. IKVRAN A sadaļas § 1.d);

- i) radušies citu § 4 nenosauktu zaudējumu notikumu un neapkrastītu bojājumu dēļ, neņemot vērā citus papildus cēloņus un neatkarīgi no tā, vai tās ir iestājušās kā apdrošināšanas gadījuma sekas (piem., lietusgāžu izraisīta ūdens uzkrāšanās uz tīruma augsnes radot augu vai to daļu pūšanas bojājumu).
- j) radušies applūšanas dēļ; šajā kontekstā par applūšanu ir uzskatāma neparedzēta īpašuma iekoptās platības applūšana ar lielu daudzumu virszemes ūdeņu, kas radies virszemē esošu stāvošu vai plūstošu ūdens tilpņu pārplūšanas rezultātā, arī tad, ja tam par iemeslu ir bijis liels nokrišņu daudzums.
- k) radušies griķu veldres rezultātā.

2. Neapdrošinātās izmaksas:

levērojot § 2 Nr. 2 noteikto atrunu vai, ja nav panākta cita vienošanās, apdrošinātājs nesedz izmaksas, kas apdrošinājumaņēmējam rodas pārārot, respektīvi, iznīcinot vai novācot pēc apdrošināšanas gadījuma bojātos vai iznīcinātos augus.

Ja vien § 2 Nr. 2 nav noteikts savādāk, vai nav panākta cita vienošanās, nav apdrošinātas arī citas izmaksas, kas apdrošinājumaņēmējam rodas pēc apdrošināšanas gadījuma - pēc augsnes erozijas atjaunojot tās segumu, jaunas sēklgultnes sagatavošanas vai teritorijas apsēšanas ar tādu pašu vai citu kultūru aizvietošanas vai pasūtīšanas izmaksas.

3. Vispārējie izņēmumi:

- a) apdrošināšana, neskatoties uz cēloņiem, neattiecas uz zaudējumiem, kas rodas:
  - kara apstākļos, vai ar to saistītiem postījumiem un laupījumiem, karā un līdzīgos apstākļos, kā arī līdzīgās citu valstu naidīgās darbībās, terorakta, militāras operācijas, vai operācijas, ko par tādu var uzskatīt, pilsoņu kara, revolūcijas, invāzijas, dumpja, sacelšanās, iekšējo nemieru, atomenerģijas, radioaktīvā starojuma vai radioaktīvu substāncu dēļ; vai
  - īpašuma atsavināšanas, nacionalizācijas, atņemšanas, apķīlāšanas, iznīcināšanas vai pārdošanas dēļ, ja tas notiek uz likuma pamata vai to veic autorizēta valsts iestāde, neatkarīgi no tā, vai tas ir tiesiski pieļaujams, vai ne; vai
  - neievērojot valstiski vai administratīvi noteiktos audzēšanas ierobežojumus vai aizliegumus; vai
  - plūdu ietekmē, ja šos plūdus izraisījis dambja bojājums vai pārplūde, vai tie radušies apzināti appludinot teritoriju, kā arī, ja teritorija tiek izmantota ūdens novadīšanai vai ārkārtas appludināšanas nolūkos; vai
- b) apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumu, ja tas radīts ar nodomu vai ļaunprātīgi.

4. Īpaši izņēmumi:

- a) Apdrošinātājs pamatota iemesla dēļ var izslēgt no apdrošināšanas atsevišķas teritorijas vai to daļas. Šāda izslēgšana var tikt attiecināta uz visu apdrošināšanas līgumu vai uz noteiktu apdrošināšanas darbības laiku.
  - aa) pamatots iemesls ir īpaši ir gadījumos, ja apstrādājamā teritorija tiek apsaimniekota pretēji labas apsaimniekošanas prakses principiem.
  - bb) pamatots iemesls viemēr ir tad, ja teritorijā, kurā tika audzēti ziemāji no kultūraugu sadaļas A (skat. IKVRAN A sadaļas § 2), apdrošinātājs, apmeklējot to, vai apdrošinājumaņēmēja veģetācijas aprakstā konstatē, ka šie ziemāji nav sasnieguši noteiktu attīstības stadiju un minimālo augu skaitu uz kvadrātmetru. Minimālā nepieciešamā attīstības stadija un vidējais augu skaits uz kvadrātmetru atkarībā no platības ir noteikts IKVRAN § 10.b A sadaļā. Apstrādājamās teritorijas ar brīdi, kad par to ir paziņots apdrošinājumaņēmējam ir izslēgtas no apdrošināšanas.
- b) apdrošinātājs ir turklāt tiesīgs no apdrošināšanas izslēgt atsevišķus kultūraugu veidus vai šķirnes, tādējādi ierobežot to apdrošināšanas aizsardzību ražas laikā. Platības ar šiem kultūraugu veidiem vai šķirnēm ar brīdi, kad par to ir paziņots apdrošinājumaņēmējam, tiek izslēgtas no apdrošināšanas.

§ 6 Atbildības periods apdrošināšanas perioda laikā

Precīzu apdrošinātāja atbildības sākuma un beigu termiņu par atsevišķām kultūrām un apdrošināšanas priekšmetiem apdrošināto risku ietvaros, respektīvi, apdrošināto laikapstākļu, izraisītu notikumu apdrošināšanas periodā, detalizēti nosaka IKVRAN A sadaļas § 3 (Apdrošinātāja atbildības sākuma un beigu noteikumi) noteikumi vai saskaņā ar vienošanos slēdzot apdrošināšanas līgumu.

Katrā gadījumā atbildība izbeidzas pēc apdrošināto priekšmetu ražas novākšanas vai, ja apdrošinātājs konstatē nepieciešamību veikt tehnoloģisko apstrādi, vai ja apdrošinājumaņēmējs to jau ir izdarījis pirms tam, respektīvi, novācot iekopto platību.

II. Apdrošināšanas līgums

§ 7 Līguma noslēgšana un spēkā stāšanās, pieteikums

1. Vispārējie noteikumi:

- Apdrošināšanas līgums var tikt uzskatīts par noslēgtu, ja puses, izsakot abpusēju gribas izteikumu, ir noslēgušas rakstisku vienošanos par apdrošināšanas līguma saturu; tas stājas spēkā, kad šo rakstisko dokumentu ir saņēmis apdrošinātājs.
- Apdrošināšanas līgums var tikt noslēgts, ja apdrošinātājs sniedz piedāvājumu, kuru potenciālais apdrošinājumaņēmējs pieņem, to parakstot; tas stājas spēkā, kad šo apdrošinājumaņēmēja parakstīto piedāvājumu saņem apdrošinātājs.
- Līgums var tikt noslēgts arī, ja abas līguma puses paraksta apdrošināšanas polisi, šajā gadījumā līgums stājas spēkā, kad police ir abpusēji parakstīta.

2. Apdrošināšanas pieteikums:

- Lai noslēgtu apdrošināšanas līgumu, apdrošinātājs no potenciālā apdrošinājumaņēmēja var pieprasīt apdrošināšanas pieteikumu; turklāt apdrošinātājs var pieprasīt no potenciālā apdrošinājumaņēmēja rakstiskas ziņas, liekot tam aizpildīt īpašu tā sagatavotu anketu.
- Pieteikumā ir jābūt vismaz sekojošām ziņām
  - fiziskai personai vārds, uzvārds un apdrošinājumaņēmēja dzīvesvieta;
  - juridiskām personām nosaukums, pilnvarotais pārstāvis un uzņēmuma atrašanās vieta (ja uzņēmums darbojas citā adresē, arī šī adrese ir jānorāda);
  - uzņēmuma īpašnieka vārds un reģistrācijas numurs (ES- reģistrācijas numurs/ uzņēmuma numurs);
  - uzņēmumiem ar vairākām ražošanas vietām, jānorāda uz kuru atsevišķu vietu vai tās daļu attieksies apdrošināšana;
  - uzņēmuma kontaktinformācija (telefona numurs, fakss, e-pasta adrese);
  - pagasts, kurā atrodas lauksaimniecības uzņēmuma iekoptā platība vai pats uzņēmums;
  - līguma ilgums;
  - apdrošināmā augu suga;
  - katrai augu sugai paredzamā teritorija;
  - augu sugas vai augu veida pagaidu apdrošināšanas vērtība uz hektāru;
  - apdrošināmie riski;
  - vēlamais apdrošināšanas produkts;
  - apsaimniekošanas veids (ekoloģiskā/bioloģiskā saimniekošana);
- Apdrošināšanas pieteikums neuzliek par pienākumu nedz apdrošinātājam, nedz apdrošinājumaņēmējam noslēgt apdrošināšanas līgumu. Apdrošināšanas pieteikums neuzliek par pienākumu apdrošinātājam arī jebkādā citā veidā nodrošināt apdrošināšanas aizsardzību; it īpaši balstoties uz pieteikumu, apdrošinātājam nav pienākuma nodrošināt pagaidu apdrošināšanas aizsardzību.
- Apdrošinātājs no potenciālā apdrošinājumaņēmēja jau pieteikumā var pieprasīt informāciju, kas palīdzēs apdrošinātājam izvērtēt apdrošināšanas riskus.

Potenciālajam apdrošinājumaņēmējam ir pienākums sniegt šo informāciju pirms līguma noslēgšanas (skat. § 8).

§ 8 Informācija pirms līguma noslēgšanas

1. Informācijas sniegšanas pienākumi pirms līguma noslēgšanas:

Apdrošināšanas līgums tiks noslēgts arī balstoties uz potenciālā apdrošinājumaņēmēja sniegtajiem paskaidrojumiem un datiem par apdrošināmajiem riskiem un apdrošināšanas prēmija tiks aprēķināta balstoties uz apdrošinātāja riska novērtējumu. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums precīzi norādīt uz viņam zināmiem apstākļiem, kas apdrošinātājam ļautu izvērtēt pārņemtos riskus.

Potenciālajam apdrošinājumaņēmējam ir rakstiski jāiesniedz visa apdrošinātāja prasītā informācija, kā arī jāpaziņo visi apstākļi un fakti, kas ir nepieciešami, lai apdrošinātājs var izvērtēt riskus un aprēķināt apdrošināšanas prēmiju.

2. Pastāvošie zaudējumi:

- Potenciālajam apdrošinājumaņēmējam, iesniedzot informāciju pirms līguma noslēgšanas, īpaši jānorāda, vai augi, par kuriem tiks noslēgta apdrošināšana, jau necieš no kādiem ražu samazinošiem zaudējumiem – vienalga kāda veida un kādā apjomā.
Pastāvošie zaudējumi šajā gadījumā ir visi zaudējumi, kas ietekmē ražas apjomu, kas iestājušies pirms apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās un pastāv vēl uz šo brīdi, īpaši tādi pastāvoši zaudējumi, kas radušies apdrošināmā riska vai notikuma ietekmē.
- Ja atsevišķas augu grupas augu sugas ir ietekmējis ražu samazinošs pastāvošs zaudējums, kas radies no apdrošināmā riska vai notikuma, apdrošināšanas līgums var attiekties uz visu tās kultūras augu grupu, kurām pirms apdrošināšanas sākuma zaudējumus nodarījis apdrošinātais risks vai notikums, ja nav panākta cita vienošanās,

līguma noslēgšanas gadā tiek izslēgtas no apdrošināšanas. Ja tomēr apdrošinātājs nodrošina apdrošināšanas aizsardzību, neraugoties uz to, ka pirms apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās, kādai no kultūrām ir ražas samazinājums (tā saucamais pastāvošs zaudējums) – izņēmuma kārtā pamatojoties uz īpašu vienošanos par apdrošinātajiem zaudējumiem, kas atbildības laikā iestājas šiem augiem pēc apdrošināšanas līguma noslēgšanas, tas notiek pie nosacījuma, ka apdrošinātājs ir tiesīgs veikt pastāvoša zaudējuma izmeklēšanu, lai šādus neapdrošinātus pastāvošus zaudējumus nodalītu no tiem, attiecībā uz kuriem iestājas apdrošināšanas aizsardzība pēc apdrošināšanas līguma noslēgšanas.

3. Apdrošinātāja veiktās pārbaudes:

Apdrošinātājs ir tiesīgs pirms līguma noslēgšanas apskatīt un pārbaudīt augus, uz kuriem attiecas apdrošināšana, vai netiek konstatēts kāds apdrošināšanas izņēmums, īpaši izņēmums pamatojoties uz § 5 Nr. 4 noteikumiem.

4. Ziņas par citām apdrošināšanām:

Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas informēt apdrošinātāju, vai par to pašu apdrošināto risku vai apdrošināto priekšmetu (augu) nav noslēgts vēl citi apdrošināšanas līgumi pie citiem apdrošinātājiem.

5. Informācijas pirms līguma noslēgšanas sniegšanas pārkāpuma tiesiskās sekas:

Informācijas pirms līguma noslēgšanas sniegšanas tiesiskās sekas ir vērtējamas saskaņā ar spēkā esošajiem Apdrošināšanas līguma likuma noteikumiem.

§ 9 Līguma termiņš

1. Līguma darbības laiks:

Apdrošināšanas līgums var tikt noslēgts uz vienu vai vairākiem gadiem; tas ir noslēgts uz apdrošināšanas polisi noteikto periodu.

Apdrošināšanas līgums netiek izbeigts tādēļ, ka uz laiku apdrošinātās kultūras netiek audzētas.

2. Apdrošināšanas gads:

Apdrošināšanas gads ir kalendārais gads, nevis tekošais gads; apdrošināšanas līguma termiņš ir līdz apdrošināšanas gada 31. decembrim, ja noslēgta apdrošināšana uz vairākiem gadiem, termiņš beidzas pēdējā gada 31. decembrī.

3. Automātiska līguma pagarināšana:

Apdrošināšanas līgums ir noslēgts uz pielīgto laiku (apdrošināšanas gads). Pēc šī termiņa beigām, tas tiek automātiski pagarināts uz vēl vienu apdrošināšanas gadu, ja tas netiek laužts § 12 Nr. 1 atrunātajā termiņā. Apdrošināšanas līgums beidzas automātiski sasniedzot 31. decembri līguma termiņa iestāšanās gadā bez īpaša līguma izbeigšanās paziņojuma.

§ 10 Apdrošināšanas aizsardzības stāšanās spēkā

Apdrošināšanas aizsardzības spēkā stāšanās var padarīt atkarīgu no apdrošināšanas prēmijas vai tās daļas samaksas.

Ja apdrošinātājs par apdrošināšanas līguma spēkā stāšanos izvēlas šo nosacījumu, apdrošināšanas aizsardzība stājas spēkā plkst. 0:00 nākamajā dienā pēc apdrošināšanas prēmijas vai tās daļas samaksas.

Puses var vienoties, ka apdrošināšanas līgums stājas spēkā vēlāk vai apdrošināšanas aizsardzība sākas vēlāk; šajā gadījumā apdrošināšanas līgums stājas spēkā nolīgtajā termiņā, respektīvi, apdrošināšanas aizsardzība sāk darboties šajā datumā. Apdrošināšanas aizsardzības darbības sākšanos nosaka piedāvājumā un polisē iekļautie noteikumi par apdrošināšanas aizsardzības stāšanās spēkā.

Šajos noteikumos noteiktais maksājums ir uzskatīts par veiktu, tad kad maksājamā summa ir saņemta apdrošinātāja bankas kontā.

§ 11 Apdrošināšanas police

1. Police kā dokuments:

Apdrošināšanas police ir dokuments, kas apliecina starp pusēm noslēgtos apdrošināšanas līgumus. Apdrošināšanas polisē tiek atspoguļoti katram apdrošināšanas līgumam atbilstoši apdrošināšanas noteikumi, kas nosaka līguma pušu tiesības un pienākumus, kā arī noteikti apdrošināšanas prēmijas noteikumi, uz kā pamata tiek aprēķināta apdrošināšanas prēmija.

Līgumu administrēšanas ietvaros vairāki noslēgti apdrošināšanas līgumi, var tikt apvienoti un dokumentēti vienā apdrošināšanas polisē (tā saucamā apvienotā polisē), tādējādi neietekmējot katra atsevišķa apdrošināšanas līguma kā atsevišķa līguma būtību.

2. Papildinājumi:

Ar polisi dokumentēta apdrošināšanas līguma papildinājumi vai izmaiņas stājas spēkā tikai tad, ja abas līguma puses par to paraksta papildus vienošanos un šādas izmaiņas tiek dokumentētas kā polises papildinājumi.

§ 12 Līguma izbeigšana, spēkā neesamība

1. Izbeigšanas termiņš:

Apdrošināšanas līgumu var izbeigt līdz ar nolīgto līguma termiņa

sasniedzšanu. Ja apdrošināšanas līgumam jābeidzas šajā laikā, otra līguma puse par šo izbeigšanu jāinformē vēlākais trīs mēnešus pirms apdrošināšanas gada beigām.

Ir uzskatāms, ka paziņojums par izbeigšanu, kas adresēts otrai līguma pusei, ir saņemts pēc 15 dienām no tā nosūtīšanas.

2. Izbeigšanas forma:

Izbeigšanai jābūt noformētai rakstveidā. Ja līgumu lauž apdrošinājumaņēmējs, dokumentu jāparaksta pašam apdrošinājumaņēmējam; ja līgumu lauž tā uzdevumā vai pilnvarnieks, vēlākais kopā ar izbeigšanas paziņojumu jāiesniedz arī pilnvaras oriģināls.

3. Likumos noteiktie izbeigšanas pamati:

Līguma izbeigšanas pamati ir noteikti Apdrošināšanas līguma likumā.

4. Likumīgi anulēšanas pamatojumi:

Apdrošināšanas līgums ir spēkā neesošs gadījumos, kas noteikti Apdrošināšanas līguma likumā.

§ 13 Riska zudums

Ja apdrošināšanas līgumā minētās augu sugas iekoptajā platībā ilglaicīgi vairs netiek audzētas, jo šīs teritorijas vairāk nevar tikt izmantotas augu audzēšanai (piem., lauksaimniecības zeme tiek transformēta par apbūvējamu zemesgabalu) un tādēļ apdrošinātais risks vairs nepastāv, līguma puses var pārtraukt apdrošināšanas līgumu, balstoties uz Apdrošināšanas līguma likuma regulējumu.

Pārejoša lauksaimniecības zemes neizmantošana vai īslaicīga tīruma platības neizmantošana augu valsts produktu ražošanai neuzliek pienākumu izbeigt apdrošināšanas līgumu. Ja tiek noslēgts daudzgadīgs apdrošināšanas līgums un kādā no apdrošināšanas periodiem netiek audzēti nekādi augi, tas nenozīmē apdrošināšanas līguma izbeigšanu; šajā gadījumā apdrošināšanas līgums tiks uzskatīts par pārtrauktu, un šajā periodā netiks nodrošināta apdrošināšanas aizsardzība.

§ 14 Citas apdrošināšanas esamība (Virsapdrošināšana)

1. Virsapdrošināšana:

Virsapdrošināšana pastāv gadījumos, kad vairāku apdrošināšanu gadījumā ir apdrošināts viens un tas pats risks un kopējās apdrošinājuma summas pārsniedz apdrošināmo vērtību, vai atlīdzības summa, kas būtu jāatlīdzina katram apdrošinātājam, ja nebūtu citas apdrošināšanas, citu iemeslu dēļ pārsniedz kopējo zaudējumu apmēru.

2. Virsapdrošināšanas paziņojums:

a) Ja apdrošināšanas līgumā minētās augu sugas kultūras jau ir apdrošinātas pie cita apdrošinātāja, potenciālajam apdrošinājumaņēmējam pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas tas atsevišķi jānorāda apdrošināšanas pieteikumā.

Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums ziņot apdrošinātājam, ja apdrošināšanas līguma darbības laikā viņš tos pašus augus apdrošina pie cita apdrošinātāja pret to pašu risku un, saskaitot kopā apdrošinājuma summas, tās pārsniedz apdrošināmo vērtību.

Par virsapdrošināšanu jāpaziņo arī gadījumā, ja tā rodas tādā veidā, ka pēc pirmās apdrošināšanas noslēgšanas, tiek papildus piemērota vēl cita apdrošināšana (piem., pārņemot apsaimniekošanu, tiek pārņemtas arī apdrošināšanas attiecības).

b) Virsapdrošināšanas gadījumā, apdrošinājumaņēmēja pienākums ir nekavējoties informēt apdrošinātāju par citu apdrošināšanu. Ziņojumā ir jānorāda apdrošinātājs, ziņas par noslēgto apdrošināšanu, norādot kultūraugu veidu un apdrošināšanas priekšmetus, apdrošinātos riskus, apdrošinājuma summu, kā arī jau saņemtās vai gaidāmās atlīdzības summas.

c) Ja ir iestājies apdrošināšanas gadījums, un sakarā ar to apdrošinātājam ir nepieciešama informācija par citu apdrošināšanu, kas noslēgta par to pašu apdrošināšanas priekšmetu un risku, respektīvi, par to pašu apdrošināto notikumu, apdrošinātājs ir tiesīgs no apdrošinājumaņēmēja, balstoties uz tā informēšanas pienākumu un šo sadaļu c, pieprasīt šo informāciju.

d) Apdrošinātājam ir tiesības ieturēt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu līdz brīdim, kad apdrošinājumaņēmējs pilnībā ir izpildījis savu informācijas sniegšanas pienākumu.

3. Atbildība virsapdrošināšanas gadījumā:

a) Virsapdrošināšanas gadījumā apdrošinātāju atbildības apmērs ir noteikts proporcionāli no apdrošināšanas līgumos noteiktajiem apmēriem, kas ierobežota ar summu, ko kopumā var pieprasīt kā zaudējumus.

b) Apdrošinātāji savstarpēji ir saistīti ar summas daļām, ko tiem, kā attiecīgajā līgumā paredzēts, ir jāmaksā apdrošināšanasņēmējam.

c) Ja apdrošinājumaņēmējs ļaunprātīgi vai rupjas neuzmanības rezultātā ir noslēdzis virsapdrošināšanu, noslēgtie apdrošināšanas līgumi ir spēkā neesoši; apdrošinātājam pienākas apdrošināšanas prēmija par periodu līdz brīdim, kad apdrošinātājs uzzina par spēkā neesamību pamatojošiem apstākļiem.

4. Virsapdrošināšanas novēršana:

Ja apdrošinājumaņēmējs ir noslēdzis līgumu, ar ko izveidojusies

virsapdrošināšanas situācija, nezinot par virsapdrošināšanas izveidošanos, viņš var pieprasīt vēlāk noslēgtā līguma atcelšanu vai samazināt šādā līgumā minēto apdrošinājuma summu līdz summai, kas atbilst reālajai atbildības summai, attiecīgi samazinot apdrošināšanas prēmiju.

§ 15 Iekopto platību pārejas sekas

1. Pāreja mainot apsaimniekotāju:

a) Ja apdrošinājumaņēmēja tiesības ievākt apdrošinātos augus nonāk jauna apsaimniekotāja īpašumā, apdrošinājumaņēmējam un jaunajam apsaimniekotājam nekavējoties rakstiski ir jāinformē apdrošinātājs par šādu apsaimniekotāja maiņu. Šajā paziņojumā ir jānorāda uz kāda tiesiska pamata (piem., iznomāšana, īpašumtiesību maiņa) un kad šāda apsaimniekotāja maiņa ir notikusi, un uz kādu teritoriju izmaiņas attiecas.

b) Apdrošināto platību apsaimniekotāja maiņas no apdrošinājumaņēmēja uz jaunu apsaimniekotāju gadījumā, apdrošināšanas saistības ar apdrošinājumaņēmēju saglabājas attiecībā uz nepārdotajām, neiznomātajām vai citādi apsaimniekotāju nemainošajām teritorijām, ciktāl tas nav pretrunā ar tiesisko regulējumu. Apdrošināšanas attiecības saistībā ar teritorijām, kas nodotas cita apsaimniekotāja rīcībā, beidzas brīdī, kad ir noslēgts līgums, uz kura pamata tiek nodota apsaimniekošana, bez nepieciešamības veikt atsevišķu apdrošināšanas līguma izbeigšanu.

2. Pāreja apdrošinājumaņēmēja nāves vai maksātnespējas gadījumā:

Apdrošinājumaņēmēja nāves gadījumā līguma pāreja un izbeigšana notiek saskaņā ar Apdrošināšanas līguma likumu, jo īpaši – šī likuma 60.panta noteikumiem.

Apdrošinājumaņēmēja maksātnespējas gadījumā apdrošināšanas līguma turpināšana un izbeigšana notiek saskaņā ar Apdrošināšanas līguma likuma, jo īpaši – šī likuma 37.panta noteikumiem.

§ 16 Riska izmaiņas, pārbaude

1. Nepieciešamās darbības riska paaugstināšanās gadījumā:

Apdrošināšanas līguma darbības laikā, apdrošinājumaņēmējam ir pienākums nekavējoties rakstiski informēt apdrošinātāju par visiem apstākļiem vai to izmaiņām, kas varētu pamatot apdrošināšanas gadījuma iestāšanās riska ilglaicīgu paaugstināšanos. Tāpat apdrošinājumaņēmējam katrā atsevišķā gadījumā ir jāziņo kādā mērā izmainītie apstākļi ietekmē zaudējumu rašanās iespējamības pieaugumu.

2. Riska palielināšanās tiesiskās sekas:

Riska palielināšanās tiesiskās sekas regulē Apdrošināšanas līguma likums, jo īpaši – tā 22.pants.

3. Riska samazināšanās tiesiskās sekas:

Riska samazināšanās tiesiskās sekas regulē Apdrošināšanas līguma likums, jo īpaši – tā 21.pants.

4. Pārbaudes:

a) Apdrošinātājs līguma darbības laikā ir tiesīgs apskatīt un pārbaudīt apdrošināšanai pieteiktos augus, lai pārliecinātos, vai nav iestājies apdrošināšanas izņēmums, īpaši § 5 Nr. 4 minētais izņēmums.

b) Paskaidrojums par veģetācijas stāvokli ziemāju apdrošināšanas gadījumā.

Ja apdrošināšanā ir iekļauts arī apdrošināmais notikums - nelabvēlīgi ziemas apstākļi (sal. § 1Nr. 3), pēc apdrošinātāja prasības, apdrošinājumaņēmējam ir jāsniedz ziņas par ziemāju kultūru veģetācijas stāvokli un augu sastāvu.

III. Deklarācija, apdrošinājuma summa

§ 17 Deklarācija, sējumu/stādījumu saraksts, sējumu/stādījumu plāns

1. Deklarācija kā līgumiskais pienākums:

Sējumu/stādījumu saraksta iesniegšana ar apdrošinājuma summas noteikšanu ir apdrošinājumaņēmēja ar līgumu noteikts pienākums.

Viena apdrošināšanas līguma ietvaros ir jāapdrošina visa audzējamā augu suga. (skat. IKVRAN A sadaļas § 2).

2. Sējumu/stādījumu saraksta un sējumu/stādījumu plāna saturs:

a) Ja nav panākta cita vienošanās, sējumu/stādījumu saraksts sastāv no ziemāju sējumu/stādījumu plāna un vasarāju sējumu/stādījumu plāna. Ziemāju sējumu/stādījumu plānā tiek iekļauti ziemāji (ziemāju kultūras, kas parasti tiek audzētas brīvdabā ziemas apstākļos, piem., ziemas graudaugi, ziemas eļļas augi), vasarāju sējumu/stādījumu plānā tiek iekļauti vasarāji (kultūras, kas parasti tiek audzētas atklātā laukā vasaras apstākļos).

Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir katram apdrošināšanas periodam, atbilstoši noslēgtajam apdrošināšanas līgumam, iesniegt ziemāju sējumu/stādījumu plānu un vasarāju sējumu/stādījumu plānu, ja vien apdrošinātājs nav norādījis neiesniegt ziemāju sējumu/stādījumu plānu.

Ja nav panākta cita vienošanās, sējumu/stādījumu plāns ir jāiesniedz teksta formā.

Apdrošinājumaņēmējam jāizmanto apdrošinātāja piedāvātā e-deklarācija (deklarācija izmantojot interneta resursu), lai šādā veidā iesniegtu ražas datus un apdrošinājuma summu.

- b) Katrreizējā sējumu/stādījumu plānā ir jānorāda katrs lauks/ katra iekoptā platība, kurā attiecīgajā apdrošināšanas periodā tiek vai tiks audzēta apdrošinātās sugas kultūra. Šajā gadījumā lauks (audzēšanas teritorija) ir visa teritorija, ko apdrošinājumaņēmējs izmanto ražas ieguvei no vienas kultūraugu veida vai šķirnes.
- c) Katram sējumu/stādījumu plānam atsevišķi jāsaturo:
  - lauka atrašanās vieta pēc pašvaldības datiem, ja iespējams, zemesgrāmatas informācija, un nepieciešamības gadījumā, ja zināmas, ģeogrāfiskās koordinātes,
  - lauka apzīmējums (lauka bloka numurs vai kadastra numurs),
  - laukā audzējamās kultūraugu sugas, ja nepieciešams, papildus šķirnes,
  - Kultūru sugu apsaimniekošanas un izmantošanas veids (piem., pļaujamās kultūras),
  - katrai sugai un šķirnei paredzētā audzēšanas teritorija hektāros (ha) un āros (a),
- d) Teritorijās esošie augi, kuriem konstatēts pastāvošs zaudējums, kā tādi jānorāda arī sējumu/stādījumu plānā.
- e) Katrā sējumu/stādījumu plānā jānosaka katra lauka hektāra vērtība pēc sekojošā § 18 noteikumiem.
- f) Pēc apdrošinātāja pieprasījuma, katrā sējumu/stādījumu plānā turklāt katram laukam, jānorāda parasti gaidāmais vidējais ražīgums tonnās (t) uz hektāru (ha).
- g) Pēc apdrošinātāja pieprasījuma, apdrošinājumaņēmējam turklāt ir jāsniedz dati par gada ienākumu apmēru.
- h) Apdrošinātājam ir tiesības pieprasīt papildus datus, ja tiek audzētas noteiktas kultūras, vai izmantotas īpašas audzēšanas metodes.
- i) Apdrošinātājs ir tiesīgs pieprasīt papildus datus par mākslīgajām vai dabīgajām apūdeņošanas un nosusināšanas iekārtām (piem., drenāžas sistēmām, irigācijas vai lietusūdens novadīšanas sistēmām), kas tiek izmantotas apdrošināto augu audzēšanas teritorijā.

3. Īpaši sējumu/stādījumu plāni (piem., vairākreizes pļaujamas kultūras): Kultūrām, no kurām viena apdrošināšanas gada laikā tiek iegūtas vairākas ražas, vai kuras tiek pļautas vairākas reizes, sējumu/stādījumu plānā ir jānorāda katra pļauja atsevišķi vai pļauju kopskaits; ja šādu datu nav, apdrošināta ir tikai pirmā pļauja.

4. Sējumu/stādījumu plāna papildināšana, pēcapdrošināšana pēc tehnoloģiskās apstrādes/ novākšanas:

- a) Par teritorijām, kuru apsaimniekošanu jau pēc sējumu/stādījumu plāna iesniegšanas ir pārņēmis apdrošinājumaņēmējs, ir jāiesniedz papildināts sējumu/stādījumu plāns.
- b) Ja kāds lauks, pēc sējumu/stādījumu plāna iesniegšanas, tiek apstrādāts no jauna ar tās pašas augu sugas kultūras šķirni (piem., ražošanas teritorijas atjaunošana pēc iznīcināšanas vai novākšanas), apdrošinājumaņēmējam, vēlākais vienas nedēļas laikā pēc sēšanas vai stādīšanas darbiem, jāiesniedz apdrošinātājam citu, papildinātu sējumu/stādījumu plānu. Šim papildinātajam plānam jāsaturo atbilstoši Nr. 2.b līdz 2.i noteiktie dati. Apdrošināšanas aizsardzības sākums saskaņā ar papildināto sējumu/stādījumu plānu ir noteikts Nr. 9.

5. Pilnīga deklarācija:

- a) Noslēgtā apdrošināšanas līguma ietvaros, apdrošinājumaņēmējam ikgadējā sējumu/stādījumu plānā ir jādeklarē visas sugas/ kultūras, uz kurām attiecas apdrošināšanas līgums; Apdrošinājumaņēmējs nedrīkst no apdrošināšanas seguma izslēgt atsevišķas kultūras vai laukus.
- b) Ja, pārbaudot ziņas par zaudējumiem, tiek konstatēts, ka ne visas kultūras, uz kurām attiecas apdrošināšana, tikušas deklarētas, zaudējumu atlīdzība tiek noteikta balstoties uz apdrošināšanai pieteiktajiem augiem saskaņā ar iesniegto deklarāciju.
- c) Ja nepilnīgas deklarācijas gadījumā, pārbaudot ziņas par zaudējumiem, nevar precīzi konstatēt ražu, kas uzrādīta apdrošināšanas deklarācijā, ekspertiem ir tiesības, balstoties uz zaudējumu izpētes veikšanu, noteikt iedalījumu pēc saviem apsvērumiem.

6. Iesniegšanas termiņš:

Katrs sējumu/stādījumu plāns jāiesniedz pēc iespējas ātrāk, bet ne vēlāk kā līdz IKVRAN A sadaļas § 7 (sējumu/stādījumu plāna iesniegšanas termiņš) noteiktajam laikam vai termiņā, kas paredzēts apdrošināšanas līgumā.

7. Deklarācijas pienākuma neizpildes sekas:

Ja kādā no apdrošināšanas periodiem apzināti netiek izpildīts deklarācijas pienākums, kaut gan apdrošinājumaņēmējs audzē augus, uz kuriem attiecas apdrošināšanas līgums, un ir spējīgs iesniegt sējumu/stādījumu plānu un noteikt apdrošinājuma summu, apdrošinātājs katru gadu līguma darbības laikā ir tiesīgs aprēķināt apdrošināšanas prēmiju katram līgumam, balstoties uz iepriekšējā gada vai iepriekšējā deklarācijā noteikto apdrošinājuma summu.

Ja pirmajā gadā netiek iesniegts sējumu/stādījumu plāns, apdrošināšanas prēmijas aprēķināšanai noteicošā ir apdrošinājuma summa, ko izrēķina no pieteikuma vai apdrošināšanas polises.

8. Deklarācijas pienākuma novēlotas izpildes sekas:

Ja attiecīgais sējumu/stādījumu plāns kopā ar jaunu apdrošinājuma summas noteikšanu netiek iesniegts noteiktajos termiņos (skat. IKVRAN A sadaļas § 7), apdrošinātājs ir tiesīgs aprēķināt prēmiju balstoties uz iepriekšējā gada vai iepriekšējās deklarācijas apdrošinājuma summu, vai balstoties uz novēloti iesniegto sējumu/stādījumu plānu.

Attiecībā uz apdrošināšanas aizsardzību novēloti iesniegtas deklarācijas gadījumā, skatīt sekojošu sadaļu Nr. 9.

9. Apdrošināšanas aizsardzība uz sējumu/stādījumu plāna pamata:

- a) Apdrošināšanas aizsardzība uz sējumu/stādījumu plāna pamata tiks uzsākta tikai pēc attiecīgā sējumu/stādījumu plāna iesniegšanas (konstitūtais sējumu/stādījumu plāns); tas attiecas arī uz papildinātu sējumu/stādījumu plānu.
- b) Apdrošināšanas aizsardzība uz attiecīgā sējumu/stādījumu plāna pamata, arī uz papildināta plāna pamata, sākas plkst. 12:00 nākamās dienas vidū, dienā pēc tam, kad to saņēmis apdrošinātājs.
- c) Šī apdrošināšanas aizsardzība neattiecas uz teritorijām, ko apdrošinātājs, balstoties uz § 5 Nr. 4, ir izslēdzis no apdrošināšanas.

10. Nepilnīgs vai negatīvs sējumu/stādījumu plāns:

- a) Ja iesniegtais sējumu/stādījumu plāns ir nepilnīgs vai nepareizs, apdrošinājumaņēmējam, to atklājot, tas ir nekavējoties jāizlabo. Attiecībā uz apdrošināšanas aizsardzību izlabota sējumu/stādījumu plāna gadījumā skatīt sadaļu Nr. 9.
- b) Ja apdrošināšanas gada laikā apdrošināšanas līguma ietvaros netiek audzēti apdrošinātās augu sugas augi (piem., sugas maiņas rezultātā), apdrošinājumaņēmējam par to ir jāinformē apdrošinātājs ar deklarācijas palīdzību (negatīvs sējumu/stādījumu plāns) un pēc apdrošinātāja pieprasījuma tas jāpierāda.
- c) Ja sējumu/stādījumu plānā ierakstītā kopējā uzņēmuma vai tā daļas apstrādātā audzēšanas platība, uz kuru attiecas apdrošināšanas līgumi, ir par 10% mazāka nekā iepriekšējā gadā vai pēdējā deklarācijā norādīts, apdrošinājumaņēmēja pienākums ir, pēc apdrošinātāja prasības, vienas nedēļas laikā pierādīt, ka šīs izmaiņas ir pamatotas.

11. Audzējamās kultūras nomaiņa pēc sējumu/stādījumu plāna iesniegšanas:

Ja apdrošinājumaņēmējs ir iekojis lauku ar citu tās pašas augu sugas kultūru, nekā norādījis sējumu/stādījumu plānā, apdrošinājumaņēmējam par to ir nekavējoties jāinformē apdrošinātājs, un jāiesniedz Nr. 2.b līdz 2.i prasītie dati. Tas pats attiecas uz gadījumu, ja pēc sējumu/stādījumu plāna iesniegšanas lauks tiek pa jaunam iekopts ar citas augu sugas augiem un ja uz šo apdrošināšanai arī būtu jāattiecas.

12. Sējumu/stādījumu plāns kā pieteikums:

Ja sējumu/stādījumu plānā iekļautas sugas, kas līdz šim nav bijušas apdrošinātas, šis sējumu/stādījumu plāns ir uzskatāms par šo jauno sugu apdrošināšanas pieteikumu. Šī jaunā apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās regulē šo noteikumu § 7 līdz §10.

13. Sējumu/stādījumu plāna papildus rakstveida pielikumi:

Pēc apdrošinātāja pieprasījuma, apdrošinājumaņēmējam kopā ar attiecīgo sējumu/stādījumu plānu jāiesniedz arī savam lauksaimniecības uzņēmumam piederošo teritoriju saraksts. Ja apdrošināšanasņēmēja rīcībā ir saistība ar subsīdiju pieprasījumu izstrādāts lauku pārskats, apdrošinājumaņēmējam tas kopā ar tam piekritošajām kartēm ir jāiesniedz apdrošinātājam. Lauksaimniecībā izmantoto tirzumu pārskatā visas kultūras lauku gabaliem jāiezīmē arī to lielums un izvietojums, un ja ir pieejamas kartes, tajās jānorāda apdrošināto kultūras veidu lauku atrašanās vietas.

§ 18 Apdrošinājuma summa

1. Atbildības summa:

- a) Apdrošinājuma summa vienmēr ir atbildības summa par katru lauku.
- b) Noteiktu kultūru un audzēšanas metožu (piem., adaptētās un kultūras ar vairākām ražām) izmantošanas gadījumā apdrošinājuma summa attiecas uz kultūru, kas audzētas vienā laukā attiecīgo apdrošināšanas priekšmetu (skat. sekojošie Nr. 2.b un c),
- c) Ja apdrošināšanas līgums noslēgts tikai par zaudējumiem, kas radušies krusas ietekmē (tā saucamā krusas apdrošināšana), atbildības summa attiecas tikai uz zaudējumiem, kas radušies apdrošinātā riska - krusas ietekmē; ja noslēgta vairāku risku apdrošināšana, atbildības summu veido kopējā viena lauka kopējā apdrošinājuma summa par visiem riskiem vienas risku grupas ietvaros (skat. § 1 Nr. 4), uz ko attiecas apdrošināšanas līgums.
- d) Apdrošinājuma summas palielināšanās vai samazināšanās attiecas uz visiem riskiem vienas apdrošināto risku un notikumu grupas ietvaros vienam laukam, kā arī, ja tāds ir noteikts, arī uz katru apdrošināšanas priekšmetu.
- e) Ja nav panākta cita vienošanās, apdrošinājuma summa tiek noteikta sējumu/stādījumu plānā.

2. Hektāra vērtība:**a) Vispārējie noteikumi:**

Apdrošinājumaņēmējam katru apdrošināšanas gadu no jauna ir jānosaka apdrošinājuma summa, kas jāaprēķina balstoties uz gaidāmo ražas vērtību no hektāra. Turklāt viņam ir jānosaka ražas vērtība pēc sagaidāmā kultūras ražas apjoma no hektāra un aptuvenās plānotās tirgus vērtības.

Attiecīgajā sējumu/stādījumu plānā ik gadu ir jānorāda katras kultūras veids un šķirnes, kas iekopta laukā, ražas vērtība no hektāra pilnos 100,- €.

Apdrošinājuma summa, kas aprēķināta no ražas vērtības par hektāru un lauka apstrādājamās teritorijas lieluma, tiks noapaļota līdz pilniem 100,- €.

Ja kultūras veidu ir skāruši pastāvīgi zaudējumi, ražas vērtība jānosaka pēc sagaidāmā apjoma no hektāra atskaitot pastāvošu zaudējumu nodarīto zaudējumu apjomu.

b) Apdrošināšanas vērtība vairāku ražu vai pļauju gadījumā:

Kultūrām ar vairākām ražām vai pļaujām apdrošinājuma summa ir jānosaka par katru ražu vai pļauju; pretējā gadījumā apdrošināta ir tikai pirmā raža vai pļauja.

c) Apdrošināšanas vērtība vairāku apdrošināšanas priekšmetu gadījumā:

Ja kādam kultūras veidam ir vairāki apdrošināšanas priekšmeti, apdrošinājuma summa ir jānosaka katram apdrošināšanas priekšmetam atsevišķi.

d) Īpašu noteikumu regulējums:

Attiecībā uz atsevišķu apdrošinājuma summu detaļām noteikumi ir atrodami IKVRAN A sadaļas § 1.

3. Minimālā un maksimālā hektāra vērtība:

Apdrošinātājs katru gadu var noteikt minimālo un maksimālo hektāra vērtību katram atsevišķam kultūras veidam. Ja apdrošinājumaņēmēja sējumu/stādījumu plānā par lauku norādītā hektāra vērtība ir zemāka par apdrošinātāja noteikto minimālo vērtību, apdrošinātājam ir tiesības palielināt hektāra vērtību līdz minimālajai hektāra vērtībai; ja apdrošinājumaņēmēja sējumu/stādījumu plānā par lauku norādītā hektāra vērtība ir lielāka par maksimālo vērtību, apdrošinātājam ir tiesības samazināt hektāra vērtību līdz maksimālajai hektāra vērtībai, ja vien apdrošinājumaņēmējs nepierāda, balstoties uz saviem pēdējo triju gadu laikā veiktajiem pierakstiem, ka viņa noteiktās atšķirīgās vērtības ir pamatotas. Ja apdrošinātājs akceptē maksimālās hektāra vērtības pārsniegumu, ir jāveic noligtā piemaksa.

4. Apdrošinājuma summas papildus paaugstināšana:

Apdrošinājumaņēmējs arī pēc attiecīgā sējumu/stādījumu plāna iesniegšanas ir tiesīgs prasīt apdrošinājuma summas palielināšanu, ja tiek konstatēts, ka pēc tam, kad apdrošinātājs saņēmis sējumu/stādījumu plānu, sagaidāmā ražas vērtība ir būtiski lielāka par apdrošinājuma summu, kas noteikta sējumu/stādījumu plānā. Apdrošinājuma summas palielinājums attiecas tikai uz periodu pēc palielināšanas pieteikuma saņemšanas, un nav spēkā ar atpakaļejošu datumu vai attiecībā uz jau iestājušies zaudējumiem. Paaugstinātā apdrošinājuma summa stājas spēkā plkst. 12:00 nedēļu pēc tam, kad palielinājuma pieteikumu saņēmis apdrošinātājs.

5. Apdrošinājuma summas papildus samazināšana:

Apdrošinājumaņēmējs ir tiesīgs pieprasīt apdrošinājuma summas samazinājumu, ja pēc sējumu/stādījumu plāna iesniegšanas tiek konstatēts, ka sagaidāmā ražas vērtība no lauka ir būtiski zemāka par sējumu/stādījumu plānā noteikto hektāra vērtību. Samazinātā apdrošinājuma summa stājas spēkā plkst. 12:00 nedēļu pēc tam, kad samazinājuma pieteikumu saņēmis apdrošinātājs. No prēmijas starpības tiek atmaksātas divas trešdaļas. Termiņš, līdz kuram ir pieļaujama apdrošinājuma summas samazināšana, tiek regulēti IKVRAN A sadaļas A § 15 vai saskaņā ar vienošanos apdrošināšanas līgumā.

6. Apdrošinājuma summas izlietošana:

Vienā apdrošināšanas periodā radušos vairāku zaudējumu gadījumā, ko izraisa tas pats apdrošinātais risks vai dažādi vienas riska grupas riski, apdrošinājuma summa apdrošināšanas perioda ietvaros tiek samazināta par jau konstatētajiem apdrošinātajiem ražas apjoma zaudējumiem vai par jau samaksāto atlīdzību (piem., procentuālā likme fiksētās atlīdzības gadījumā). Katra apdrošināšanas gadījuma zaudējumu kvotas noteikšanai tiek izmantots kopējās apdrošinājuma summas atlikums pēc konstatēto zaudējumu apmēra atņemšanas.

§ 19 Apdrošināšanas aizsardzība pirms deklarācijas**1. Apdrošināšanas aizsardzība pēc pagaidu apdrošinājuma summas:**

Ja nav panākta cita vienošanās, katrā apdrošināšanas periodā apdrošinātājs uz pagaidu apdrošinājuma summas bāzes nodrošina īslaicīgu apdrošināšanas aizsardzību pirms attiecīgā sējumu/stādījumu plāna iesniegšanas.

2. Apdrošināšanas aizsardzības apjoms pēc pagaidu apdrošinājuma summas:

Apdrošināšanas aizsardzība uz pagaidu apdrošinājuma summas hektāra vērtības, no kuras tiek aprēķināta pagaidu apdrošinājuma summa par katru lauku, tiek regulēta IKVRAN A sadaļas § 4, vai līgumā paredzētajā kārtībā.

Uz augu sugām, kas netika apdrošinātas ierīkšējā gadā, apdrošināšanas aizsardzība pēc pagaidu apdrošinājuma summas neattiecas.

Uz iekoptajām platībām, ko apdrošinātājs, atbilstoši § 5 Nr. 4, ir izslēdzis no apdrošināšanas, apdrošināšanas aizsardzība pēc pagaidu apdrošinājuma summas neattiecas.

3. Apdrošināšanas aizsardzības pēc pagaidu apdrošinājuma summas sākums un beigas:

a) Ja tiek nodrošināta apdrošināšanas aizsardzība pēc pagaidu apdrošinājuma summas, atbilstoši § 6, šī īpašā apdrošināšanas aizsardzība sākas reizē ar atbildības sākumu. Apdrošināšanas aizsardzība pēc pagaidu apdrošinājuma summas sākas saskaņā ar IKVRAN A sadaļas § 4 noteiktajos laika posmos.

b) Visos apdrošināšanas līgumos apdrošināšanas aizsardzība pēc pagaidu apdrošinājuma summas beidzas brīdī, kad iestājas apdrošināšanas aizsardzība pēc attiecīgā sējumu/stādījumu plāna (§ 17 Nr. 9). Tas attiecas arī uz gadījumiem, ja pie apdrošināšanas līguma ir iesniegts nepilnīgs vai nepareizs sējumu/stādījumu plāns. Apdrošināšanas aizsardzība pēc pagaidu apdrošinājuma summas beidzas vēlākais IKVRAN A sadaļas § 4 noteiktajos termiņos.

4. Pagaidu apdrošinājuma summas palielināšana īpašu iemeslu dēļ:

a) Ja apdrošināšanas aizsardzība pēc pagaidu apdrošinājuma summas piemērošanas periodā tiek palielināts esoša apdrošināšanas līguma ietvaros apdrošināto augu audzēšanas apjoms (piem., apstrādājamās teritorijas palielināšana vai, piem., uzsākta apdrošinātajā augu sugā ietilpstošas citas kultūras šķirnes audzēšana), un apdrošinājumaņēmējs vēlas, lai šo iemeslu dēļ pagaidu apdrošinājuma summa attiecas arī uz šo pieaugumu, viņš, minot izmaiņu pamatojumu, var paaugstināt attiecīgā apdrošināšanas līguma pagaidu apdrošinājuma summu. Šī paaugstinātā pagaidu apdrošinājuma summa stājas spēkā plkst. 12:00 desmitajā dienā pēc tam, kad apdrošinātājs saņēmis šādu izmaiņu paziņojumu.

Šāda pagaidu apdrošinājuma summas palielināšana pirms deklarācijas iesniegšanas ir spēkā līdz brīdim, kad spēkā stājas apdrošināšanas aizsardzība pēc sējumu/stādījumu plāna, atbilstoši § 17 Nr. 9, bet vēlākais līdz apdrošināšanas aizsardzības pēc pagaidu apdrošinājuma summas beigām, atbilstoši sadaļai 3.b un IKVRAN A sadaļas § 4. Ja izpaliek apdrošinājumaņēmēja gaidīto apstākļu iestāšanās, uz kā pamata tika paaugstināta pagaidu apdrošinājuma summa, apdrošinājumaņēmēja pienākums ir par to nekavējoties informēt apdrošinātāju.

Apdrošināšanas aizsardzību pēc palielinātas pagaidu apdrošinājuma summas papildus regulē IKVRAN A sadaļas § 4.

b) Periodā, kad palielinātā pagaidu apdrošinājuma summa bija arī līguma atbildības summa, apdrošinātājs ir tiesīgs aprēķināt apdrošināšanas prēmiju pēc šīs paaugstinātās hektāra vērtības.

IV. Apdrošināšanas prēmija (maksājums)**§ 20 Gada maksājums****1. Vispārēji noteikumi:**

Gada maksājumu apdrošinājumaņēmējiem, kuri vienlaicīgi ir apdrošināšanas sabiedrības (savstarpēja apdrošināšanas savienība) biedrs, nosaka pēc apdrošinātāja statūtiem un attiecīgi spēkā esošas prēmijas sistēmas noteikumiem.

Apdrošinātājs tā biedriem maksājamo apmēru nosaka saskaņā ar tā statūtu § 5.

2. Sastāvdaļas:

a) Apdrošināšanas prēmija tiek noteikta balstoties uz IKVRAN regulējumu un uz prēmiju sistēmas „Secufarm® LV” prēmiju noteikumu pamata; „Secufarm® LV prēmiju noteikumi” (PN Secufarm® LV) ir attiecīgā apdrošināšanas līguma sastāvdaļa.

3. Prēmijas pielāgošana:

Pēc atlīdzības izmaksas, apdrošināšanas prēmija nākamajam apdrošināšanas periodam, pēc perioda, kurā noticis apdrošināšanas gadījums, par līgumu, saskaņā ar kuru izmaksāta atlīdzība, par jaunu, tiks pielāgota saskaņā ar „Secufarm® LV prēmiju noteikumiem” (PN Secufarm® LV).

§ 21 Prēmijas samaksa**1. Prēmijas samaksa:**

a) Ja nav panākta cita vienošanās, apdrošināšanas prēmija (tā saucamā sākotnējā iemaksa) tiek noteikta katram apdrošināšanas gadam; tā attiecīgajā maksājuma pieprasījumā noteiktajā apjomā ir jāsamaksā pēc līguma noslēgšanas un ik gadu līguma darbības laikā.

Apdrošinātājs ir tiesīgs sadalīt prēmiju daļās un pieprasīt priekšapmaksu (piem., iemaksas).

Apdrošinātājs informē apdrošinājumaņēmēju par maksājamo prēmiju vai tās daļu, attiecīgi maksājuma pieprasījumā nosakot maksājuma termiņu un norādot maksājuma apmēru.

- b) Ja nav panākta cita vienošanās, apdrošināšanas prēmiju aprēķina no attiecīgi piemērojamās apdrošinājuma summas. Aprēķināšanas pamatā ir „Secufarm® LV prēmiju noteikumi“ (PN Secufarm® LV), kas ir līguma sastāvdaļa.
- c) Tam tiek pieskaitīti arī citi maksājumi, kas apdrošinājumaņēmējam ir uzlikti balstoties uz likumiem vai saistošiem rīkojumiem, vai tiks uzlikti līguma darbības laikā.
- d) Visas apdrošināšanas prēmijas, citi maksājumi un, ciktāl panākta vienošanās, blakuspalpojumi (piem., atsevišķas nodevas) ir jānomaksā nekavējoties pēc maksājumu pieprasījuma (piem., rēķins par prēmiju) saņemšanas.
- e) Apdrošināšanas prēmija, vai prēmijas sadalīšanas gadījumā tās daļa, kā arī citi maksājumi un iespējamie blakus palpojumi ir jāsamaksā pa tiešo apdrošinātājam; ja nav panākta cita vienošanās, apdrošināšanas starpnieki (apdrošināšanas aģenti) un mākleri nav apdrošinātāja pilnvaroti saņemt maksājumus.
- d) Ja apdrošinātie augi ienes vairākas ražas, vairākkārt tiek plauti, apdrošināšanasņēmējam zaudējumu pieteikumā par zaudējumu skarto ražu, plāvumu jānorāda attiecīgie laika periodi par jau ievāktajām ražām vai notikušām plaujām, kā arī aktuālie laika periodi, kuros vēl paredzēta ražas vākšana vai plauja.
- e) Ja zaudējums izraisījis apdrošinātais notikums – nelabvēlīgi ziemas apstākļi, nekavējoties, bet vēlākais 4 darba dienu laikā pēc viennozīmīga bojājumu konstatēšanas, par to ir jāpaziņo apdrošinātājam.
- f) Ja zaudējumu izraisošā notikuma brīdī sējumu/stādījumu plāns attiecīgajam līgumam vēl nav ticis iesniegts, tas jāpievieno zaudējumu pieteikumam.
- g) Katastrofāla sausuma vai ilgstošu lietavu izraisītu zaudējumu gadījumā apdrošināšanas gadījums ir jāpiesaka 4 darba dienu laikā no brīža, kad Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs ir publicējis attiecīgos mērījumu datus (šo IKVRAN § 1 Nr. 2.4 vai Nr. 2.6).

2. Ar zaudējumu izpēti saistīta informācija, izmeklēšana:

- a) Papildus zaudējumu pieteikumam apdrošinājumaņēmējam zaudējumu izpēti laikā jāsniedz visas ziņas, ko pieprasa apdrošinātājs zaudējumu un izmaksājamās atlīdzības apmēra noteikšanai, īpaši norādot zaudējumu skartās teritorijas, vai īpaši jāpilnvaro kāda persona šo darbību veikšanai.
- b) Apdrošinājumaņēmējam ir jāiesniedz apdrošinātājam, īpaši zaudējumu izmeklēšanā iesaistītajiem ekspertiem, visa informācija un dokumentācija, kam ir nozīme apdrošinātāja izmaksājamās atlīdzības lieluma noteikšanai. Prasītās ziņas jāiesniedz arī apdrošinātāja pilnvarotajam, īpaši tam, kurš piedalās zaudējumu izmeklēšanā.
- c) Ja apdrošināšanas vērtības vai kultūru veidu vai šķirņu, uz ko attiecas apdrošināšanas līgums, noteikšanai apdrošinātājam nepieciešamie dokumenti atrodas apdrošinājumaņēmēja rīcībā (piem., sējumu/stādījumu saraksts), apdrošinājumaņēmējam pēc apdrošinātāja pieprasījuma šī dokumentācija piemērotā formā ir nekavējoties jāiesniedz apdrošinātājam. Ja ir apdrošinātas īpašas izmantošanas intereses, apdrošinājumaņēmējam, ja viņš to jau nav izdarījis, jāiesniedz arī ražošanas un piegādes līgumi, kuros regulēts pieņemšanas risks.

3. Kavējuma procenti un kavējuma zaudējumi:

Ja apdrošinājumaņēmējs ir nokavējis prēmijas vai tās daļas maksājumu, apdrošinātājs nokavējuma gadījumā ir tiesīgs likumos paredzētajā kārtībā no parādnieka pieprasīt nokavējuma procentus par nokavēto maksājumu. Apdrošinātājam ir tiesības pieprasīt arī kavējuma rezultātā radušos zaudējumu atlīdzinājumu.

4. Samaksa pa daļām:

Ja ir panākta vienošanās par samaksu pa daļām, nesamaksāto daļu samaksas termiņš ir pagarināts līdz noliktajiem samaksas termiņiem. Pagarinātie daļu atmaksas termiņi tekošajā apdrošināšanas periodā un iespējamajos turpmākajos apdrošināšanas periodos maksājuma paziņojumā tiks uzreiz norādīti kā nekavējoties iestājušies, ja apdrošinājumaņēmējs kādas daļas samaksu nav veicis vai veicis daļēji, vai gadījumos, kad ir izmaksājama atlīdzība; šajos gadījumos tiks pārtraukta vienošanās par maksājumu atlikšanu.

V. Apdrošinājumaņēmēja pienākumi apdrošināšanas gadījumā

§ 22 Apdrošinājumaņēmēja pienākumi iestājoties apdrošināšanas gadījumam

1. Zaudējumu pieteikums:

- a) Par apdrošināšanas gadījumu iestāšanos apdrošinājumaņēmējam ir nekavējoties, bet vēlākais 4 darba dienu laikā, jāinformē apdrošinātājs rakstveidā (piem., vēstule, fakss, e-pasts). Ja apdrošinātājs piedāvā iespēju ziņot par zaudējumiem elektroniskā formā izmantojot internetu, apdrošinājumaņēmējam tā ir jāizmanto. Ja zaudējums izraisošais notikums, ko izraisa kāds no apdrošinātiem riskiem, iestājas tieši pirms zaudējumu cietušās kultūras veida ražas novākšanas, par apdrošināšanas gadījumu nekavējoties ir jāpaziņo rakstveidā un papildus arī telefoniski; jānorāda arī plānotais ražas novākšanas termiņš. Tas attiecas arī uz tiem gadījumiem, ja apdrošinājumaņēmējs vēlas apart/ iznīcināt apdrošinātās kultūras, vai ir paredzēts veikt steidzamus kultivēšanas pasākumus, kas var ietekmēt bojājumus; šajā gadījumā ir jānorāda paredzamais pasākums un tā izpildes laiks.
- b) Zaudējumu pieteikumā īpaši jānorāda apdrošinātais risks vai notikums, kas izraisījis zaudējumus un, cik nepieciešams, attiecīgie fakti par risku (piem., vētras gadījumā – vēja ātrums), datums, kad zaudējumi nodarīti (piem., krusas nokrišņu diena), zaudējumu skartā kultūra, ja nepieciešams, arī suga, kā arī zaudējumu skartais apdrošināšanas priekšmets, visas iekoptās platības (lauki), par kurām tiek prasīta atlīdzība.
- c) Apdrošinājumaņēmējam zaudējumu pieteikumā tālāk ir jānorāda zaudējumu skartā lauka atrašanās vieta, nosaucot pagastu un apgabalu, lauka bloka numuru un lielumu, kā arī tajā audzēto kultūru sugas un šķirnes hektāros (ha) un āros (a), un, ja nepieciešams, kultūru apsaimniekošanas un izmantošanas veids.

3. Citi pienākumi:

- a) Izmaiņu aizliegums
- aa) Līdz zaudējumu konstatēšanai uz lauka apdrošinājumaņēmējs bez apdrošinātāja piekrišanas, ievērojot Nr. 3.c noteikto atrunu, zaudējumu skartajam kultūrām nedrīkst veikt nekādas izmaiņas, izņemot tās, ko nevar atlikt saskaņā ar pareizas apsaimniekošanas un labas prakses principiem; apdrošinājumaņēmējs nedrīkst novākt zaudējumu skartās kultūras, respektīvi, iznīcināt vietu, kur radušies zaudējumi, pirms speciālisti (eksperti) nav redzējuši zaudējumu skarto vietu un augus, ar mērķi novērtēt ražas zuduma apmērus, respektīvi, zaudējumu apmērus.
- bb) Ja ar zaudējumu notikumu ir skartas kultūras, kuras ir gatavas novākšanai un kuru raža sagaidāma 14 dienu laikā pēc zaudējumu pieteikuma nosūtīšanas, apdrošinājumaņēmējam apdrošinātājam kopā ar zaudējumu pieteikumu rakstveidā (piem., fakss vai e-pasts) vai telefoniski jāsniedz ziņas par ražas novākšanas termiņu, lai apdrošinātājam būtu iespējams veikt zaudējumu izmeklēšanu līdz ražas novākšanai. Ja zaudējumu notikums apdrošinātajiem augiem notiek ražas laikā, vai, ja neskatoties uz saņemto informāciju par ražas termiņu, apdrošinātājs nespēj veikt zaudējumu izmeklēšanu nekavējoties pirms ražas novākšanas, apdrošinājumaņēmējam apstrādātās teritorijas stūros un vidū ir jāatstāj kvadrātveidīgi parauglaukumi IKVRAN A sadaļas § 13 noteiktajā lielumā.
- cc) Ja zaudējumus izraisošā notikuma skartajā teritorijā līdz zaudējumu izmeklēšanas pārbaudes pirmajam apmeklējumam ir paredzēts veikt īpašus kultivācijas pasākumus, izmaiņu aizliegums attiecas arī uz šādiem pasākumiem.
- b) Tehnoloģiskās apstrādes veikšanas atļaušana
Laukiem, kuri priekšlaicīgi jāiznīcina vai jānokopj, apdrošinājumaņēmējam ar zaudējumu pieteikumu ir jāpieprasa tā saucamā

atbrīvošana. Apdrošinātājs izlemj vai un cik lielā mērā lauki var tikt priekšlaicīgi iznīcināti vai nokopti. Ja, neskatoties uz apdrošinātāja piekrišanu, lauku iznīcināšana vai nokopšana nenotiek, apdrošinājumaņēmējam par to nekavējoties rakstveidā ir jāinformē apdrošinātājs. Turpmāko iznīcināšanas/ nokopšanas regulējumu skatīt šo noteikumu § 17 Nr. 4.b un § 24 Nr. 3.a.

- c) Turpmākā apsaimniekošana
Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir uz sava rēķina ievērojot labas prakses principus uzņemt visus nepieciešamos darbus un izdevumus turpmākai bojāto augu apkopei un attīstībai,
- d) Papildus rakstiska informācija pie sējumu/stādījumu plāna
Apdrošinājumaņēmējam, ciktāl tas ir saprātīgi un zaudējumu izmeklēšanai nepieciešami, nekavējoties apdrošinātājam pēc tā pieprasījuma ir jāiesniedz teritoriju kartes, uz kurām attiecas apdrošināšana, vai jāuzrāda līdzvērtīgi teritoriju saraksts.
- e) Apdrošinātais (atlīdzības saņēmējs)
Ja līgumā kā atlīdzības saņēmējs ir noteikta trešā persona, arī šai personai jāpilda savi pienākumi, ciktāk tas faktiski un tiesiski apstākļos ir iespējams. Apdrošinātā un apdrošinājumaņēmēja zināšanas un vainas pakāpes ir uzskatāmas par līdzvērtīgām.

4. Pienākumu pārkāpumu sekas:

- a) ja kāds no sadaļā Nr. 1 līdz 3 nosauktajiem pienākumiem apzināti tiek pārkāpts ar nolūku maldināt apdrošinātāju, apdrošinātājs ir atbrīvots no atlīdzības izmaksas pienākuma; tas attiecas arī uz situāciju, ja apdrošinājumaņēmējs nav izpildījis Nr. 1 līdz 3 minētos pienākumus rupjas neuzmanības dēļ.
- b) Apdrošinātājs var samazināt atlīdzību par 50%, ja apdrošinājumaņēmējs nav izpildījis Nr. 1 līdz 3 minētos pienākumus vieglas neuzmanības dēļ.
- c) Ja apdrošinājumaņēmējs viena mēneša laikā pēc zaudējumu – kuri izpaužas kā apdrošināto risku iestāšanās attiecībā uz augiem krusas, lietusegāžu vai vētras rezultātā – rašanās brīža vai viena mēneša laikā pēc atbildības perioda beigām attiecībā uz zaudējumiem, kuri iestājušies nelabvēlīgu ziemas apstākļu rezultātā, nepaziņo par šiem zaudējumiem, un ja šādu termiņu nokavēšanu pamato ar rupju neuzmanību, tad apdrošinātājam vairs nav pienākuma veikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu. Citos gadījumos ir piemērojami vispārējie, normatīvajos aktos paredzētie noilguma termiņi.

5. Izvairšanās no zaudējumiem un to ierobežošana:

- a) Izvairšanās no zaudējumiem pie akūti draudoša apdrošināšanas gadījuma:
Apdrošinājumaņēmējam, tiklīdz ir zināms par draudošu apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, pēc savām iespējām un samērīgā veidā ir jāveic pasākumi, lai ierobežotu zaudējumu apmēru. Cik iespējams, apdrošinājumaņēmējam pirms to veikšanas nekavējoties ir jāiegūst apdrošinātāja sniegtie norādījumi par šādu pasākumu veikšanu un tiem jāseko (piem., pēc lietusegāžiem izveidojot ūdens novades grāvjus), kā arī uguns radītu zaudējumu gadījumā nekavējoties ir jāinformē ugunsdzēsēji.
- b) Zaudējumu ierobežošana pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās:
Tiklīdz ir iestājies zaudējumus izraisošs gadījums, apdrošinājumaņēmēja pienākums ir savu iespēju robežās un samērīgā apmērā veikt pasākumus, lai ierobežotu zaudējumus. Cik iespējams, apdrošinājumaņēmējam pirms to veikšanas nekavējoties ir jāiegūst apdrošinātāja sniegtie norādījumi par šādu pasākumu veikšanu un tiem jāseko.
- c) Izmaksas saistībā ar izvairšanos no zaudējumiem un to ierobežošana:
Ja nav cits regulējums likumos, apdrošinātājs sedz visas pierādāmās apdrošinājumaņēmēja izmaksas, kas radušās izvairoties no zaudējumiem vai ierobežojot tos.
Šajā gadījumā pie glābšanas izmaksām netiek pieskaitītas izmaksas, kas apdrošinājumaņēmējam tik un tā būtu radušās, pēc labas prakses principiem kā parasti apsaimniekojot, apkopjot un attīstot bojātos augus (skat. § 22 Nr. 3.c).
Šāda atsevišķa glābšanas izmaksu atlīdzināšana pilnībā vai daļēji netiek veikta, ja šīs izmaksas jau ir izlīdzinātas ar procentuālo bojājumu kvotas piemaksu, vai atlīdzinātas kā līdzapdrošinātās izmaksas (skat. § 2 Nr. 4).

VI. Zaudējumu gadījums

§ 23 Zaudējumu konstatēšanas procedūra

1. Vispārīgie noteikumi:

- a) Novērtējums
Zaudējumu lielums tiks noteikts pēc novērtējuma, kas notiek kā
- aa) vienkārša procedūra, vai
- bb) formāla procedūra, vai
- cc) speciālā procedūra.
Apdrošinātājs nosaka novērtējuma laiku kādas no minētajām procedūrām ietvaros.

Zaudējumu novērtējums ar mērķi noteikt galīgo ražas apjoma zudumu, parasti notiek īsi īsi pirms ražas novākšanas sākuma.

Zaudējumu noteikšana notiek apskatot zaudējumu skartās kultūras bojājumus iekoptajās platībās (vietas apmeklējums).

- b) Formalitātes
Visi zaudējumu noteikšanas procedūrā iesaistītie speciālisti (eksperti) ir atbrīvoti no visām iespējamām tiesiskajām formalitātēm un zvērestiem.
Juridiska procedūra ir iespējama tikai tad, kad ir pabeigta saskaņā ar šajā paragrāfā noteikto regulējumu veiktā zaudējumu konstatēšanas procedūra
- c) Pirmreizējs apmeklējums
Apdrošinātājs vispirms var konstatēt apdrošināšanas gadījuma pastāvēšanu pirmā apmeklējuma laikā (pirmā apskate).
- d) Apdrošinātāja pārbaude
Apdrošinātājs var līdz vienkāršās procedūrās ietvaros panāktai vienošanās atbilstoši sekojošajam Nr. 2.b, uz vietas pārbaudīt novērtējuma rezultātus, un, ja nepieciešams, tos atcelt un nozīmēt jaunu vienkāršo vai formālo procedūru.
- e) Novērtējuma saistošais raksturs
Nedz apdrošinātājam, nedz apdrošinājumaņēmējam nav iebilduma tiesību izmantojot formālo vai speciālo procedūru. Šo procedūru rezultātā iegūtais novērtējums ir saistošs abām pusēm, ja tas nav acīmredzamās būtiskās pretrunās ar patieso lietu stāvokli.
- f) Nav atzīšana, nav šķīrējtiesas process
Zaudējumu konstatēšanas procedūras veikšana un zaudējumu kvotas noteikšana nenozīmē atlīdzināšanas pieprasījuma akceptēšanu vai piekrišanu izmaksāt atlīdzību.
Zaudējumu konstatēšanas procedūru nevar uzskatīt par šķīrējtiesas procesu attiecībā uz iespējamiem juridiskiem jautājumiem, tā ir tikai fakto noskaidrošanas procedūra.
- g) „Ar atrunu” notikusī zaudējumu izmeklēšana un zaudējumu kvotas noteikšana notiek ar atrunu, ja vispār ir iestājies atlīdzināms apdrošināšanas gadījums; tādā veidā no apdrošinātāja puses vēl netiek atzīts pienākums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību.

2. Vienkāršā procedūra:

- a) Vispārējie noteikumi
Apdrošinātājs, veicot vienkāršo procedūru (tā saucamo saprašanās procedūru), piesaista vienu vai vairākus speciālistus (ekspertus).
Apdrošinājumaņēmējam jābūt klāt novērtēšanas brīdī; ja viņš to nevar, viņam ir jāpilnvaro cita persona. Ja viņš to nokavē, respektīvi, pats nav klāt, procedūra tiks veikta bez viņa klātbūtnes.
“Vienkāršā procedūra” nenotiek, ja viena no līguma pusēm uzreiz pieprasa veikt “Formālo procedūru”. “Vienkāršā procedūra” tiek veikta atkārtoti, ja jau veikta zaudējumu konstatācija tās revīzijas (skat. 1.d) ietvaros ir tikusi atcelta.
- b) Izpilde
Pēc atbilstoši § 24 veiktas zaudējumu izpētes apdrošinājumaņēmējam paziņo konstatēto zaudējumu kvotu, vai, ja tāda nav konstatēta, zaudējumu apmēru; apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātājam savstarpēji ir jāvienojas par zaudējumu kvotu vai, ja tāda nav konstatēta, par zaudējumu cēloņiem un apmēriem.
Tas pats attiecas arī uz citiem konstatējumiem, piemēram, tehnoloģisko apstrādi, saimnieciskā izdevīguma konstatēšana vai citu izdevumu un izmaksu konstatēšana.
Ja apdrošinājumaņēmējs vai viņa pilnvarotā persona nav bijis klāt novērtēšanas brīdī, apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātājam jāvienojas nekavējoties pēc ziņojuma par konstatēto zaudējumu kvotu vai zaudējumu apmēru.
Ja apdrošinājumaņēmējs un apdrošinātājs nespēj vienoties par „vienkāršajā procedūrā” konstatēto zaudējumu kvotu, respektīvi, zaudējumu apmēru, vai, ja nepieciešams, par lauku iznīcināšanas jeb pārāršanas nepieciešamību, par saimnieciskā izdevīguma apmēru vai citu izdevumu un izmaksu lielumu, par strīdīgajiem punktiem tiek veikta papildus novērtēšana „Formālās procedūras” ietvaros.

3. Formāla procedūra:

- a) Vispārējie noteikumi
„Formālā procedūra”, izņemot Nr. 1.d un Nr. 2.a 3. rindkopā 1. rindā aprakstītos gadījumus, notiek gadījumos, ja puses, „vienkāršās procedūras” veikšanas rezultātā, nespēj panākt vienošanos par zaudējumu kvotu vai, ja tāda nav konstatēta, par zaudējumu apmēru.
- b) Speciālistu iecelšana
„Formālās procedūras” laikā apdrošinātājs un apdrošinājumaņēmējs iecel katrs vienu speciālistu. Apdrošinājumaņēmējam savu speciālistu ir jānosauc 24 stundu laikā pēc apdrošinātāja rakstiska pieprasījuma saņemšanas; gadījumā, ja apdrošināšanas gadījums skāris augus, kuru raža ir gatava, tam jānotiek 12 stundu laikā.
Ja apdrošinājumaņēmējs savu speciālistu nav iecēlis vispār vai neieceļ

- laikā, vai ja viņš nav bijis klāt novērtējuma veikšanas brīdī, tiesības iecelt speciālistu pāriet pie apdrošinātāja.
- c) Trešā speciālista iecelšana
Pirms formālās procedūras zaudējumu izmeklēšanas uzsākšanas, abiem formālās procedūras speciālistiem no noteiktu speciālistu saraksta ir jāizvēlas trešais speciālists, kas savu darbību uzsāk, ja speciālisti nespēj vienoties par zaudējumu kvotu, respektīvi, par zaudējuma apmēriem un tādēļ viņu novērtējums nav vienots.
Ja abi speciālisti nespēj vienoties par trešā speciālista izvēli, to nosaka apdrošinājumaņēmējs, izvēloties vienu no trim piedāvātajiem speciālistiem; ja viņš nespēj izdarīt izvēli 24 stundu laikā, izvēles tiesības pāriet pie apdrošinātāja.
Abi „formālās procedūras” speciālisti veic zaudējumu izmeklēšanu, neskatoties uz to, vai trešais speciālists ir iecelts vai nav.
- d) Izpilde
Abiem speciālistiem zaudējumu izpēte jāveic saskaņā ar § 24, kopīgi konstatējot rezultātu un noskaidrojot zaudējumu kvotas, respektīvi, zaudējumu apmēru.
Atbilstoši § 24, zaudējumu izmeklēšana tiek uzsākta vienlaicīgi un, ja nepieciešams, tās laikā tiek noteikta arī iznīcināšanas jeb tehnoloģiskās apstrādes nepieciešamība, kā arī ieturējumu lielums atbilstoši § 24 Nr. 3.
- e) Formālās procedūras noslēgums
Ja izdevies nonākt pie kopēja rezultāta attiecībā uz zaudējumu kvotu, respektīvi, zaudējumu apmēru vienā laukā, vienā audzēšanas teritorijā vai lauka daļā vai audzēšanas teritorijas daļā, šī procedūra ir pabeigta un tādā veidā iegūtie rezultāti ir saistoši. Tas attiecas arī uz tādā veidā iegūtiem citiem konstatējumiem, kas saistīti ar šo zaudējumu izmeklēšanas procedūru, piem., iznīcināšanas un saimnieciskā izdevīguma konstatēšana vai citu izdevumu un izmaksu konstatācija.
Ja abi „formālās procedūras” speciālisti nav spējuši vienoties par atsevišķā laukā / audzēšanas teritorijā konstatēto zaudējumu kvotu, respektīvi, zaudējumu apmēru, šo audzēšanas pozīciju (lauki vai to daļas) izmeklēšanas rezultāts attiecībā uz apdrošinātiem zaudējumiem paliek nenoteikts un pāriet uz „speciālo procedūru”.
Šajā gadījumā abiem speciālistiem savus konstatējumus ir jāapkopo kopējā „zaudējumu izmeklēšanas protokolā”, kas jānodod apdrošinātāja rīcībā, lai tas tiktu nodots tālāk ieceltā trešā speciālista rīcībā.

4. Speciālā procedūra:

- a) Vispārēji noteikumi
„Speciālā procedūra” notiek, ja „formālās procedūras” speciālisti nav spējuši vienoties par zaudējumu apmēru un lielumu.
- b) Zaudējumu konstatēšanas procedūras noslēgums
„Speciālās procedūras” laikā trešais ieceltais speciālists attiecībā uz strīdīgajām audzēšanas pozīcijām galīgi izlemj par zaudējumu kvotu, respektīvi, par apdrošinātiem zaudējumiem un, ja nepieciešams, par apdrošinātajām izmaksām. Tas pats attiecas arī uz citiem konstatējumiem zaudējumu izmeklēšanas procedūras ietvaros (skat. § 24), piem., iznīcināšanas, saimnieciskā izdevīguma konstatēšana, vai citu izdevumu un izmaksu konstatēšana.
- c) Trešais speciālists, ar Nr. 1.e 2. teikumā noteikto atrunu, sniedz galīgo lēmumu attiecībā uz strīdīgajiem punktiem.
Trešā ieceltā speciālista veiktās zaudējumu izmeklēšanas galīgie rezultāti tiek paziņoti apdrošinātajam un apdrošinājumaņēmējam.

§ 24 Zaudējumu izpēte

1. Zaudējumu konstatēšana:

- a) speciālistiem ir jānoskaidro, vai apdrošinātās augu sugu kultūras, par kurām ticis iesniegts atbildības pieprasījums, ir bijušas apdrošinātas. Katra lauka, kas pieteikts kā apdrošinātā riska vai apdrošinātā notikuma rezultātā zaudējumu skarts, iekoptā platība ir jāapskata klātienē un jākonstatē:
- aa) kurš zaudējumu notikums, kurā apdrošināto augu jeb kultūru attīstības stadijā, kādā veidā un apmērā ir kaitējis vai iznīcinājis, un kādi ir bojājumi;
- bb) vai apdrošināšanai pieteiktā audzēšanas teritorija sakrīt ar faktiski pieejamo teritoriju (§ 4);
- cc) cik lielu daļu hektāros (ha) un āros (a) ir skāris zaudējumu notikums (§ 4);
- dd) kāds apdrošinātās kultūras ražas apjoms būtu bijis sagaidāms no skartās teritorijas, ja to nebūtu skāris apdrošinātais risks;
- ee) vai un kādā mērā ir konstatējami zaudējumi no neapdrošinātiem cēloņiem;
- ff) cik liels ir apdrošināto zaudējumu apjoms atbilstoši § 2, cik liels ir ražas daudzuma zudums un, ciktāl apdrošinātā auga ražas vērtība nav atkarīga tikai no daudzuma, bet arī no kvalitātes un šī vērtība ir apdrošināta, cik liels ir apdrošinātā riska izraisītais kvalitātes zudums pamatojoties uz apdrošināto augu bojājumiem procentos no Nr. 1.a.dd noteiktās ražas (zaudējumu kvotas), pie tam katram apdrošināšanas priekšmetam atsevišķi.

- b) Ja, iestājoties zaudējumiem, vēl nebija saņemts sējumu/stādījumu saraksts, respektīvi, sējumu/stādījumu plāns, ir jānoskaidro vai un cik lielā mērā, atbilstoši § 17 zaudējumu pieteikumam pievienotais sējumu/stādījumu plāns atbilst faktiskajai situācijai.
- c) Speciālisti ir tiesīgi sadalīt visus skartos laukus un šādām sadalītām daļām veikt īpašu zaudējumu konstatēšanu.
- d) Speciālistiem ir arī jākonstatē, vai nepastāv vīrs- vai zemapdrošināšana. Turklāt speciālistiem ir jāpārbauda vai apdrošinājumaņēmēja nosauktā skartā lauka apdrošinājuma summa (skat. § 18) atbilst faktiskajai apdrošināšanas vērtībai. Ja ir notikusi vīrsapdrošināšana, zaudējumu kvota vai fiksētā atlīdzība tiks noteikta no koriģētās apdrošinājuma summas.
- e) Nelabvēlīgu ziemas apstākļu radīto zaudējumu gadījumā speciālistiem ir jākonstatē apdrošinātā notikuma – nelabvēlīgo ziemas apstākļu ietekmes apjoms un tās izraisīto zaudējumu apmērs.
- f) Ja attiecībā uz apdrošinātajiem zaudējumiem nozīmē ir apdrošināto augu veģetācijas stadijai, stādīšanas vai sēšanas laikam, vai noteiktam ražas vākšanas termiņam vai procesam, speciālistu konstatējumiem jāattiecas arī uz šiem punktiem.
- g) Ja ir konstatēts ilgstošu lietavu fakts, augu apskate izlases kārtībā tiek veikta tikai tad, ja apdrošināšanas gadījums ir iestājies īsi pirms konkrētajā, apdrošināto platību reģionā raksturīgā ražas novākšanas laika. Ja ilgstošās lietavas apdrošināšanas periodā ir iestājušās vairākkārt, apdrošinātājs atbild tikai vienreiz, maksimāli nolīgtās apdrošinājuma summas procentu likmes ietvaros. Ja papildus ilgstošām lietavām ir iestājušies arī citi apdrošināšanas riski, tad apdrošinātājs atbild līdz tai apdrošinājuma summas atlikušajai vērtībai, kura ir pieejama zaudējumu iestāšanās brīdī.

2. Pirmreizējs apmeklējums:

- a) Apdrošinātājs ir tiesīgs veikt zaudējumu apskati pirms vienkāršās vai formālās procedūras sākšanas, tajā skaitā arī bez apdrošinājumaņēmēja klātbūtnes, lai izveidotu sākotnējo priekšstatu par zaudējumu notikumu un bojājumiem. Turklāt speciālisti var jau noteikt sākotnējās konstatēšanas atbilstoši Nr. 1.a.a līdz Nr. 1.a.e noteiktajam.
- b) Speciālistiem turklāt pirmreizējā apmeklējuma laikā, cik vien tas iespējams, jānoskaidro kādus pirmos zaudējumu ierobežošanas pasākumus (piem., augu aizsardzības pasākumi, augu kopšanas pasākumi) zaudējumu iestāšanās dēļ ir jāveic, un, ja nepieciešams, jāsniedz apdrošinājumaņēmējam atbilstoši ieteikumi.

3. Citi konstatējumi:

- a) Arī bez atbilstoša apdrošinājumaņēmēja pieteikuma, speciālistiem ir jākonstatē vai un cik lielā mērā (piem., lauka daļa), zaudējuma notikuma dēļ ir saprātīgi veikt priekšlaicīgu audzēšanas teritorijas novākšanu vai pārāršanu un, ja ir konstatēti atbilstoši priekšnoteikumi, atļaut vai uzdot laukus vai to daļas novākt vai pārārt.
Ja kādā no audzēšanas teritorijām ir atļauta priekšlaicīga novākšana vai pārāršana vai ir uzdots to veikt, saimnieciskais izdevīgums, kas apdrošinājumaņēmējam rodas šīs atļaujas rezultātā, piemērotā apmērā ir jāatvelk no atlīdzības. Šajā gadījumā ar saimniecisko izdevīgumu saprot ietaupītās izmaksas par turpmāku kopšanu, ražas novākšanu un pārdošanu. Saimnieciskā izdevīguma apmērs nosaka speciālists.
- b) tas attiecas arī uz visiem pārējiem gadījumiem, kad apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais zaudējumu rezultātā ietaupījis izdevumus. Neatkarīgi no faktiskajiem ietaupījumiem, ir piemērojamas nolīgtās augstākās atlīdzības robežas (skat. § 25 Nr. 3).

4. Īpašu situāciju regulējums:

Lauks vai tā daļa dienā, kad no apdrošinātāja tiek saņemts apstiprinājums par apdrošinājumaņēmēja prasīto vai apdrošinātāja noteikto novākšanu vai pārāršanu (tehnoloģisko apstrādi), tiek izņemts no apdrošināšanas.

5. Īpašu pasākumu izmaksas:

Ja speciālisti zaudējumu izmeklēšanas procesa laikā ir konstatējuši zaudējumu gadījuma skarto augu aizsardzības pasākumu vai augu kopšanas pasākumu nepieciešamību, šīs apdrošinājumaņēmēja veikto pasākumu (piem., turpmāka smidzināšana papildus mehāniska nezāļu apkarošana; papildu kultivēšanas darbi ap augiem) izmaksas, ja tās jau nav atlīdzinātas kā apdrošinātās izmaksas (skat. § 2 Nr. 4), var tikt atlīdzinātas pievienojot zaudējumu kvotai atbilstošu procentuālu piemaksu.

6. Vairāki apdrošināšanas gadījumi viena apdrošināšanas perioda laikā:

- a) Ja viena lauka kultūras vai to pašu apdrošināšanas priekšmetu atkārtoti ir skāruši apdrošinātie zaudējumi, un vēl nav tikusi pabeigta iepriekšējā zaudējumu izmeklēšanas procedūra, pārsvarā gadījumu tiks noteikti kopējie zaudējumi (kopējā zaudējumu kvota).
- b) Ja apdrošināšanas gadījumus laukā tai pašai sugai vai tam pašam apdrošināšanas priekšmetam iestājas atkārtoti jau pēc zaudējumu izmeklēšanas noslēgšanās (skat. Nr. 1), apdrošinātājs par šiem zaudējumiem atbild tikai līdz apdrošinājuma summas atlikušās daļas lielumam. Apdrošinājuma summa par attiecīgajiem zaudējumiem tiek

aprēķināta pēc noligtās aprēķināšanas procedūras. Ja nav panākta cita vienošanās, noteicošā, lai noteiktu procentus saskaņā ar sadaļām Nr. 1.a.ff, respektīvi, Nr. 1.c., ir apdrošinājuma summa, kas atlikusi pēc konstatēto zaudējumu atrēķināšanas.

7. Akumulētie zaudējumi:

Ja apdrošināšanas gadījumi ir sajaukušies tiktāl, ka nav iespējams atšķirt, kurš apdrošinātais risks kurus zaudējumus ir izraisījis (kumulatīvais risks), tiks noteikti visu iestājušos risku kopējie zaudējumi vai zaudējumi, kuru izraisošais risks bijis pārsvarā.

§ 25 Atlīdzības izmaksa

1. Izmaksāšanas laiks:

- Ja pēc visu nepieciešamo darbību veikšanas, apdrošinātāja atbildības pienākums ar atbilstošu pamatojumu un noteiktu lielumu ir noteikts, kā arī aprēķināts atlīdzības lielums, atlīdzība ir jāizmaksā 15 dienu laikā, ja vien nepastāv citas līguma pušu vienošanās. Ar nepieciešamajām darbībām šo noteikumu izpratnē saprot zaudējumu noteikšanu, atlīdzības un atbildības pienākumu pārbaudi, atlīdzības aprēķināšanu par katru zaudējumu gadījumu un kopējo atlīdzību no līguma.
- Apdrošinātājs ir tiesīgs izmaksāt atlīdzību pa daļām, vai izmaksāt to daļu, par kuru starp pusēm nav strīdu.

2. Iedzīvošanās aizliegums:

- Apdrošināšana nedrīkst novest pie iedzīvošanās.
- Ja apdrošinājumaņēmējs, vai apdrošinātais, ja apdrošinātāja ir noslēgta par labu trešajai personai, saņem atlīdzību no citiem apdrošināšanas līgumiem par tiem pašiem zaudējumiem, prasījuma tiesības saskaņā ar šo apdrošināšanu samazinās tādā veidā, lai atlīdzība no visiem apdrošināšanas līgumiem kopumā nebūtu lielāka par zaudējumiem.
- Apdrošinājuma summa ir lielākā iespējamā izmaksājamā atlīdzības summa.
- Apdrošinātājs izmaksā atlīdzību augstākais līdz noteiktajai apdrošinājuma summai vai līdz noligtajai atlīdzības robežai (skat. Nr. 3). Atlīdzības maksājums un/ vai zaudējumu kvota tiek samazināti par noligtu pašrisku jeb līdzdalību (skat. Nr. 3) un/ vai ierobežoti ar augstāko atlīdzības robežu (skat. Nr. 3). Pārdošanas ieņēmumus ieskaita atlīdzības apmērā.

3. Pašriski, franšizes, atlīdzības robežas:

- Zaudējumu kvotas un/ vai atlīdzības, saskaņā ar IKVRAN A sadaļas § 11 noteikumiem un/ vai saskaņā ar vienošanos līgumā, var tikt samazinātas par pašrisku vai franšīzi vai ierobežotas ar maksimālās atlīdzības noteikumiem.
- Noteiktu priekšnoteikumu (skat. § 2 Nr. 2) pastāvēšanas gadījumā, un neņemot vērā iespējams lielāku pierādīto zaudējumu apmēru, atlīdzība tiks izmaksāta noteiktas procentu likmes veidā (Apdrošināšana ar noteiktu atlīdzību vai fiksētu atlīdzības summu, skat. piem., IKVRAN A sadaļas § 12).

4. Ieskaits:

- Apdrošinātāja pieteiktie maksājumu prasījumi var tikt ieskaitīti pret apdrošināšanas atlīdzības apjomu, un citiem apdrošinātāja veicamajiem maksājumiem (piem., izmaksu atlīdzināšana) arī tad, ja ir noslēgta vienošanās par maksājumu pagarināšanu vai samaksu pa daļām.
- Pret apdrošinātāja prasībām apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais nevar vērsties ar ieskaitu izmantojot prasības, kas tiem ir pret apdrošinātāju.

§ 26 Zaudējumu izpētes izmaksas

- Vienkāršās procedūras (skat. § 23 Nr. 2) zaudējumu izpētes izmaksas, ja nav panākta cita vienošanās, uzņemas apdrošinātājs. Apdrošinātājs var pieprasīt savu izmaksu atlīdzināšanu, ja zaudējumu pieteikums izrādījies nepamatots, kā rezultātā apdrošinātājam radušās nelietderīgas izmaksas.
- No formālās procedūras (skat. § 23 Nr. 3) zaudējumu izpētes izmaksām apdrošinātājs sedz sava speciālista izmaksas, honorārus, un tā iecelšanas izmaksas, un apdrošinājumaņēmējs sedz sava speciālista izmaksas, honorārus, un tā iecelšanas izmaksas. Apdrošinājumaņēmējam ir jāuzņemas sava speciālista izmaksas arī tad, ja, atbilstoši § 23 Nr. 3.b noteikumiem, to ir iecēlis apdrošinātājs.
- Speciālās procedūras (skat. § 23 Nr. 4) zaudējumu izpētes izmaksas uz pusēm sedz apdrošinātājs un apdrošinājumaņēmējs.

§ 27 Noilgums

Visas no apdrošināšanas līguma izrietošās prasības noilgst normatīvajos aktos paredzētajos termiņos.

VII. Pārējie noteikumi

§ 28 Piemērojamās tiesības

Saskaņā ar EK regulu Nr. 593/2008, uz apdrošināšanas līgumam piemērojamas tās valsts tiesības, kurā atrodas tīrumi, kas apstādīti ar kultūru, uz kuru attiecas apdrošināšanas līgums (riska atrašanās vieta), vai tās valsts tiesības, kurā atrodas apdrošinājumaņēmēja dzīvesvieta vai uzņēmuma adrese (skat. „Romas I regula”).

Ja apdrošinājumaņēmējs ir apdrošinātāja (Vereinigter Hagelversicherung VvaG, Gisenē, Vācija) biedrs, uz biedru līdzdalības attiecībām piemērojamas Vācijas tiesības, it īpaši likuma par „Par apdrošināšanas uzņēmumu uzraudzību (VAG)” nodaļa „Savstarpējās apdrošināšanas biedrības” spēkā esošā redakcija.

§ 29 Tiesu jurisdikcija

- Visi no apdrošināšanas līguma izrietošie strīdi ir piekritīgi tās valsts tiesai, kurā atrodas lauki ar apdrošinātajām kultūrām, ja vien EK regulā Nr. 1215/2012 (EK regula par tiesu jurisdikciju) nav noteikta cita jurisdikcija; šajā gadījumā ir jāievēro starptautisko privāto tiesību principi attiecībā uz starptautisko tiesu jurisdikciju, atbilstoši regulai „Briseles IIbis regula”.
- Strīdi par līdzdalības attiecībām ir piekritīgi tikai Gisenē, Vācijā esošajai tiesai, kur atrodas Vereinigte Hagelversicherung VvaG galvenā mītne.

§ 30 Apdrošinājumaņēmēja gribas izteikumi un pieteikumi

Ja nav panākta cita vienošanās vai nav savādāka obligāti piemērojama tiesiskā regulējuma, visus pieteikumus un paziņojumus apdrošinājumaņēmējam ir jāsniedz rakstiski un jānogādā tos apdrošinātājam.

Apdrošināšanas pārstāvis (apdrošināšanas aģentūra) ir tikai pilnvarots pieņemt apdrošinājumaņēmēja iesniegtos pieteikumus un paziņojumus un nodot tos tālāk apdrošinātājam; apdrošinājumaņēmēja apdrošināšanas pārstāvim iesniegtais pieteikums vai paziņojums tiek atzīts par saņemtu tikai pēc tam, kad to ir saņēmis apdrošinātājs.

§ 31 Prēmijas noteikumu izmaiņas

- Prēmijas noteikumu izmaiņas, kas ietekmē esošu apdrošināšanas līgumu, var attiekties tikai uz nākamo saskaņā ar līgumu noteikto prēmijas maksājuma reizi. Apdrošinātājam par šīm izmaiņām jāpaziņo vismaz 3 mēnešus pirms līguma izmaiņas stājas spēkā. Tās stāties spēkā ar nākamo prēmijas maksājuma reizi, ja apdrošinājumaņēmējs tās akceptē.
- Jau pie līguma slēgšanas uz Secufarm LV prēmiju noteikumu (PN Secufarm® LV) pamata noligtā prēmijas pielāgošana, kuras ietekme atkarīgs no tajā paredzēto faktoru iestāšanās līguma termiņa laikā, netiek uzskatīta par prēmijas noteikumu izmaiņu.
- Prēmijas pielāgošana zaudējumu neesošā apdrošināšanas līguma gadījumā uz prēmijas noteikumu pamata nav prēmijas noteikumu izmaiņas; tas attiecas arī uz dalības maksas palielinājumiem.

§ 32 Apdrošināšanas noteikumu izmaiņas

- Apdrošinātājs, pieteikot apmērā, ņemot vērā apdrošinājumaņēmēja intereses, var izmainīt apdrošināšanas noteikumu atsevišķus punktus jau pastāvošās apdrošināšanas attiecībās, ja tas ir nepieciešams, it īpaši mainoties likumiem, kas regulē apdrošināšanas noteikumus, vai tiesu prakses izmaiņu gadījumā, kas tieši ietekmē apdrošināšanas līguma noteikumus, vai kādu apdrošināšanas līguma noteikumu spēkā neesamības gadījumā.

Šādā gadījumā apdrošinājumaņēmējs tiek informēts par mainītajiem noteikumiem. Ja viņš piekrīt atsevišķo punktu labojumam, apdrošināšanas noteikumu izmaiņas stājas spēkā, bez nepieciešamības izveidot jaunu apdrošināšanas noteikumu redakciju.

- Lai novērstu interpretācijas šaubas, apdrošinātājs var mainīt noteikumu tekstu, ja šīs izmaiņas tikai pielāgo pastāvošo noteikumu tekstu un ar to tiek ievērota apdrošinātāja un apdrošinājumaņēmēja griba un intereses.

§ 33 Sūdzības

- Ja, neskatoties uz apdrošinātāja pūlēm, problēmu, kas varētu rasties apdrošināšanas līguma darbības laikā, risināšanā, apdrošinājumaņēmējs nespēj atrast to apmierinošu risinājumu, ar sūdzību var vērsties apdrošinātāja ģenerāldirekcijā Vācijā.
- Ja pastāv iestāde izlīguma panākšanai, ombuds vai cita likumos noteikta iestāde, kuras piekritībā ir strīdi, kas izriet no apdrošināšanas attiecībās, apdrošinājumaņēmējs var vērsties arī šajās iestādēs, nezaudējot tiesības vērsties ar prasību tiesā.
- Sūdzības var tikt iesniegtas arī piekritīgajai apdrošināšanas uzraudzības iestādei, kas ir Federatīvā finanšu pakalpojumu uzraudzības iestāde

(Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin)), ar adresi Graurheindorfer Straße 108, D-53117 Bonn.

- d) Strīdu risināšana šķīrējtiesā vai līdzīgā iestādē nav iespējama.

LV)“. Ciktāl šajos noteikumos ir atsauce uz Apdrošināšanas līguma likumu, ar to ir domāts spēkā esošais Latvijas Republikas Apdrošināšanas līguma likums tā aktuālajā redakcijā.

§ 34 Apdrošināšanas aģentūras pilnvaras

- a) Apdrošināšanas aģentūra ir pilnvarota saņemt un nodot tālāk apdrošinātājam potenciālā apdrošinājumaņēmēja iesniegumus un pieteikumus apdrošināšanas līguma noslēgšanai. Pilnvara attiecas arī uz apdrošinājumaņēmēja iesniegtajiem zaudējumu pieteikumiem, kā arī uz apdrošinājumaņēmēja iesniegto audzēšanas datu ikgadējās deklarācijas ietvaros pieņemšanu. Apdrošināšanas aģentūra nav pilnvarota noslēgt apdrošināšanas līgumus un tā nav tiesīga slēgt vienošanos par šo līgumu izmaiņām vai pagarināšanu, kā arī sniegt paziņojumus par to izbeigšanu. Apdrošināšanas aģentūra arī nav pilnvarota segt seguma apliecinājumus (piem., pagaidu apdrošināšanas aizsardzība).
- b) Apdrošināšanas aģentūra nav pilnvarota arī atzīt apdrošinātos zaudējumus, vai sniegt ziņas par apdrošināšanas atlīdzības lielumu un pamatu, it īpaši apstiprināt apdrošināšanas atlīdzību. Tomēr apdrošināšanas aģentūra ir pilnvarota nodot apdrošinājumaņēmējam apdrošinātāja sagatavotus apdrošināšanas piedāvājumus, polises vai to papildinājumus, kā arī maksājumu uzdevumus (rēķinus) vai brīdinājumus.
- c) Apdrošināšanas aģentūras nav pilnvarotas iekasēt naudu; apdrošinātājam paredzētie maksājumi (piem., apdrošināšanas prēmija) jāmaksā tieši apdrošinātājam.
- d) Starp apdrošinājumaņēmēju un apdrošināšanas aģentūru panāktās vienošanās stājas spēkā tikai, ja tās rakstiski ir apstiprinājis apdrošinātājs; tas attiecas arī uz citiem apdrošinātāja pārstāvjiem vai lietvežiem, ja vien tie neuzrāda īpašu pilnvaru.

§ 35 Līguma dalībnieku definīcijas

1. Apdrošinājumaņēmējs

Apdrošinājumaņēmējs ir tā fiziskā vai juridiskā persona, kas slēdz līgumu savā vārdā, savā labā vai trešās personas (apdrošinātā) vārdā, labā un kurai ir pienākums maksāt apdrošināšanas prēmiju (biedra naudu).

2. Apdrošinātais

Ja apdrošināšana noslēgta savā labā, apdrošinājumaņēmējs vienlaicīgi ir arī apdrošinātais; ja apdrošināšana noslēgta trešās personas labā, apdrošinātais ir šī trešās persona.

§ 36 Norādījumi par datu apstrādi

Apdrošinātājs, un, ja tādas pastāv, arī tā pārstāvniecības un filiāles – līguma noslēgšanas un izpildes nolūkos, pamatojoties uz likuma prasībām, uz piekrišanas pamata, un/vai leģitīmu interešu īstenošanai – datu apstrādes ierīcēs apstrādā apdrošinātā datus (piem., saglabā un nodod tālāk) no provizoriskajām vai jau pastāvošajām apdrošināšanas attiecībām (personu dati un citi ar apdrošināšanas pieteikumu un līgumu saistītie dati) un nodod tos tālāk apdrošināšanas procedūru veikšanai visām apdrošināšanas procesā iesaistītajām personām (piem., apdrošināšanas starpnieks, speciālists, skaitļošanas centrs), institūcijām (piem., apvienības) un apdrošinātājiem (piem., pārapsrošinātājiem); pie tā pieskaitāma arī datu tālāknodošana iestādēm un ministrijām (piem., Zemkopības ministrija), ciktāl tas nepieciešams vai ir obligāti noteikts.

Ar apdrošināšanas pieteikuma iesniegšanu vai apdrošināšanas piedāvājuma pieņemšanu, potenciālais apdrošinājumaņēmējs dod atļauju apdrošinātājam izmantot savus datus, kas minēti pieteikumā, piedāvājumā vai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā un visus apdrošināšanas uzskaiti, administrēšanai un noformēšanai nepieciešamos datus (īpaši ražas datus no deklarācijām apdrošināšanas gadījuma noformēšanai) pārsūtīšanai elektroniskā veidā un apstrādāšanai apdrošinātāja centrālajā datu bankā, kas atrodas apdrošinātāja galvenajā birojā Vācijā.

Apdrošinājumaņēmējs ar apdrošināšanas pieteikumu vai pieņemot apdrošinātāja apdrošināšanas piedāvājumu apdrošinātājam apstiprina, ka ir saņēmis apdrošinātā piekrišanu, ka viņa personas datu saņēmējs ir ir tiesīgs šos datus, atbilstoši spēkā esošajam datu aizsardzības likumam un iespējamiem Latvijas Republikas iestāžu rīkojumiem, apstrādāt un turklāt apdrošinātājs var arī no reģistriem saņemt nepieciešamajā apjomā informāciju par apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā personu datiem un tam arī ir saņemta apdrošināšanasņēmēja un apdrošinātā piekrišana. Detalizētu informāciju attiecībā uz personas datu apstrādi un personas datu aizsardzību var iegūt mājas lapā <https://www.vereinigte-hagel.net/lv/privatuma-politiku/>.

§ 37 Citi noteikumi

Ciktāl šajos vispārējos noteikumos ir atsauces uz „IKVRAN“, ar tiem ir domāti Īpašie krusas un vairāku risku apdrošināšanas noteikumi Latvijā (IKVRAN

SATURA RĀDĪTAJS	A. Vispārējie kategorijas A kultūru noteikumi	B. Īpašie kategorijas A kultūru noteikumi
	§ 1 Apdrošināšanas priekšmeti	§ 1 Obligātās prēmiju piemaksas
	§ 2 Augu sugas	§ 2 Prēmiju atlaides pašrisku gadījumā par kategorijas A kultūrām (PNSA)
	§ 3 Atbildības sākums un noslēgums	C. Īpaši noteikumi
	§ 4 Apdrošināšanas aizsardzība uz pagaidu apdrošinājuma summas pamata	§ 1 Sūdzību iesniegšanas vieta
	§ 5 Ar "Pretkrusas apdrošināšanu" kā arī „Multirisku apdrošināšanu” apdrošināmās augu sugas, riska grupas	§ 2 Citi noteikumi
	§ 6 Apdrošināšanas veidā „MGV” apdrošināmās augu sugas	§ 3 Pārskats par kultūrām (Kultūru kodu saraksts)
	§ 7 Iekopto platību plāna iesniegšanas termiņš	Secufarm Latvija prēmiju noteikumi (PN Secufarm LV)
	§ 8 Apdrošināšanas prēmija	
	§ 9 Ilgtermiņa atlaižu Secufarm (IANS) noteikšana	
	§ 10 Stādu stāvoklis pēc nelabvēlīgas ziemas apstākļu ietekmes	
	§ 11 Pašrisku noteikumi (SB)	
	1. Integrētā franšīze	
	2. Atlīdzības augstākā robeža	
	3. Pašriski zaudējumus mazās platībās	
	§ 12 Noteikta atlīdzības summa (NAS)	
§ 13 Parauga gabali		
§ 14 Hektāra augstākā un zemākā vērtība		
§ 15 Apdrošinājuma summu papildus pazemināšana		
§ 16 BBCH kods		

A. Vispārējie kategorijas A kultūru noteikumi

§ 1 Apdrošināšanas priekšmeti

- Ja nav noteikts citādi, apdrošināšana aptver labības, pākšaugu, rapšu, graudu kukurūzas gadījumā – graudus; skābbarības kukurūzas gadījumā - skābbarības kukurūzas vāļītes un zaļo masu, CCM (vāļīšu – graudu maisījuma) gadījumā - vāļītes, biešu gadījumā – biešu saknes, eļļas linu gadījumā - sēklas, kartupeļu gadījumā – kartupeļu bumbuļus, labības kā skābbarības augu (lopbarībai) gadījumā – visi augi un visu pārējo lauksaimniecības kultūru gadījumā visas saimnieciski izmantojamās augu daļas.
- Āboliņam, zālājiem un citiem zālaugiem, kurus izmanto zaļus vai sienu iegūšanai, apdrošina tikai to pirmo plauju. Visām kultūrām, kuras nopļauj vairākkārt apdrošina tikai pirmo plauju. Ja iepriekš minētajam ir nepieciešams apdrošināt papildus plaujas, par to ir nepieciešams atsevišķi vienoties; katra turpmākā plauja ir atsevišķs apdrošināšanas priekšmets ar atsevišķu apdrošinājuma summu.
- Ja ir apdrošinātas lauksaimniecības kultūras kā enerģijas augi, apdrošināšanas priekšmeti ir visas izmantojamās augu daļas (veģetatīvās un ģeneratīvās augu daļas). Enerģijas augi šo noteikumu izpratnē ir tikai enerģijas ieguvei biogāzes ražotnēs izmantojamie augi.
- Cukurbietēm papildus apdrošina cukura ienākumu zudumus un kartupeļiem, kuri tiek audzēti tikai cietes ieguvei papildus apdrošina cietes zudumus.
- Ja pastāv augšminēto lauksaimniecības kultūru īpašie apdrošinājuma priekšmeti ar atsevišķi izdalāmu apdrošinājuma summu, katrs apdrošinājuma priekšmets ir jāapdrošina atsevišķi.

§ 2 Augu sugas un kultūraugu veidi

1. Augu sugas

Tirumu kultūraugu (A) augu sugas

- Šķiedraugi
- Labība
- Pākšaugi kulšanai
- Kartupeļi
- Kukurūza
- Eļļas augi
- Bietes
- Enerģijas un lopbarības augi
- Sēklu ražošana

2. Kultūru veidi

Atsevišķu kultūraugu (augu veidu) klasifikāciju attiecīgās augu sugas skatīt „Kultūraugu pārskatā (galveno kultūraugu sarakstā)”

§ 3 Atbildības sākums un beigas

1. Kruas postījumi

- Atbildība sākas ar sēklu izsēju vai dēstu iestādīšanu ražas novākšanas gadā, ja nav citas vienošanās.

- Atbildība par ziemas eļļas augiem un ziemas labību sākas ar to izsēju iepriekšējā gadā pirms ražas novākšanas,
- Atbildība beidzas ar ražas novākšanas noslēgumu, bet jebkurā gadījumā ar ražas novākšanas gada 15. novembri.

2. Nelabvēlīgas ziemas apstākļu ietekmes izraisītie postījumi.

- Atbildības sākas ar sēklu izsēju, bet jebkurā gadījumā ne ātrāk kā ar sējas gada 1. Oktobri un
- beidzas ar auga 2-mezglu-stadijas (BBCH 32) iestāšanos vai parādīties redzami pastieptam 2. starpmezglu posmam (BBCH 32), vēlākais ražas novākšanas gada 30.aprīlī, katrā gadījumā pēc tam, kad apdrošinātais konstatējis nelabvēlīgas ziemas apstākļu ietekmes radītos zaudējumus.

3. Vētras izraisītie postījumi.

- Atbildība sākas ar augu sēklas izsējas/izstādīšanas dienu.
- Atbildība par ziemas eļļas augiem un ziemas labību sākas ar to izsēju iepriekšējā gadā pirms ražas novākšanas,
- Atbildība beidzas ar ražas novākšanas noslēgumu, bet jebkurā gadījumā ar ražas novākšanas gada 15. novembri. Attiecībā uz griķiem atbildība beidzas vēlākais ražas novākšanas gada 10. oktobrī.

4. Lietusgāzu nodarītie zaudējumi.

- Atbildība sākas ar augu sēklas izsējas/izstādīšanas dienu, bet snigšanas vai atkalas gadījumā – ne ātrāk kā ražas novākšanas gada 1.maijā.
- Atbildība par ziemas eļļas augiem un ziemas labību sākas ar to izsēju iepriekšējā gadā pirms ražas novākšanas.
- Atbildība beidzas ar ražas novākšanas noslēgumu, bet jebkurā gadījumā ar ražas novākšanas gada 15. novembri. Attiecībā uz griķiem atbildība beidzas vēlākais ražas novākšanas gada 10. oktobrī.

5. Katastrofāla sausuma izraisītie zaudējumi

- Atbildība sākas ar ražas novākšanas gada 1. martu (sākot ar aprīļa 3.dekādes SPI-2), bet jebkurā gadījumā ne agrāk kā ar apdrošināto kultūru pilnīgu uzdzīšanu.
- Atbildība beidzas ar ražas novākšanas noslēgumu, bet jebkurā gadījumā ar ražas novākšanas gada 30. septembri (septembra 3. dekādes SPI-2).

6. Ilgstošu lietavu izraisītie zaudējumi

- Atbildība sākas ar ražas novākšanas gada 1.jūlijā (sākot ar jūlija 3.dekādes SPI-1).
- Atbildība beidzas ar ražas novākšanas noslēgumu, bet jebkurā gadījumā ar ražas novākšanas gada 30. septembri (septembra 3. dekādes SPI-2).

7. Salnas (pavasara salnas) izraisītie zaudējumi

- Atbildība attiecībā uz visām kultūrām, izņemot ziemājus, sākas 15. dienā pēc paziņošanas par apsēšanu, bet jebkurā gadījumā ne agrāk kā ražas novākšanas gada 1. maijā. Attiecībā uz ziemājiem atbildība sākas ražas novākšanas gadā 15. dienā pēc paziņošanas par apsēšanu, bet jebkurā gadījumā ne agrāk kā ar auga 2. mezglu stadijas (BBCH 32) iestāšanos vai redzami pastiepta 2. starpmezglu posma parādīšanos (BBCH 32).
- Atbildība beidzas ar ražas novākšanas noslēgumu, bet jebkurā gadījumā ar ražas novākšanas gada 30. septembri.

8. Uguns izraisītie zaudējumi

- a) Atbildība sākas ar ražas novākšanas gada 1. aprīli.
- b) Atbildība beidzas ar ražas novākšanas gada 30. septembri.

9. Īpašie atbildības izbeigšanās gadījumi

Ja iepriekšējās nodaļās minētā atbildība beidzas ar ražas novākšanas beigām, sekojošos gadījumos atbildība beidzas:

- a) novācot labību vai eļļas augus, tos plaujot vālos, atbildība beidzas ar labības vārpas atdalīšanu no stiebra vai eļļas augļa (ražas) atdalīšanu no stublāja,
- b) vēlākais laikā, kad pienācīgas saimniekošanas gadījumā attiecīgajā reģionā ražas novākšanai būtu jābūt pabeigtai,
- c) ja ir iestājies apdrošināšanas gadījums ilgstošu lietavu dēļ un par to ir izmaksāta atlīdzība, tad atbildība ilgstošu lietavu dēļ izbeidzas attiecībā uz tiem ar kultūrām apsētajiem laukiem, attiecībā uz kuriem atlīdzība ir izmaksāta.

10. Vispārējā atbildības izbeigšanās

Atbildība par visiem riskiem un nelabvēlīgu ziemas apstākļu ietekmes radītajiem postījumiem beidzas ar apdrošinātāja slēdzienu, ka ir nepieciešama zemes platības pārāršana vai apdrošināto lauksaimniecības kultūru priekšlaicīga novākšana, neatkarīgi no tā, vai apdrošinājumaņēmējs patiešām veic zemes platības pārāršanu vai novākšanu. Ja pārāršanai netiek atbrīvota visa zemes platība, bet tikai daļa no tās, seko zemes platības sadale, kuras rezultātā katra atsevišķa platības daļa tiek uzskatīta par atsevišķu platību (apstrādes pozīciju), un atbildības izbeigšanās attiecas vienīgi uz pāraramo platības daļu.

§ 4 Apdrošināšanas aizsardzība uz pagaidu apdrošinājuma summas pamata**1. Vispārējie noteikumi**

- a) Līguma ietvaros katrā apdrošināšanas periodā apdrošinātājs nodrošina uz pagaidu apdrošinājuma summas pamata noteiktu kultūraugu veidu ierobežota termiņa apdrošināšanas aizsardzību.
- b) Ja iepriekšējā apdrošināšanas gadā nav bijušas apdrošinātas kultūras, uz kurām attiecas apdrošināšanas līgums, kārtējā apdrošināšanas gadā (ražas gadā) līgums neparedz šo kultūru platību apdrošināšanas aizsardzību uz pagaidu apdrošinājuma summas pamata.
- c) Pagaidu apdrošinājuma summu nosaka salīdzinot līguma apdrošināšanas kopsummās saskaņā ar punkta Nr 3 noteikumiem.
- d) Ja kādas apdrošinātās kultūras ietvaros tiek iekopti ziemāji (piem., ziemas rapši vai ziemas labības) un vasarāji (piem., ziemas rapšu un vasaras rapšu iekopšana vienā apdrošināšanas periodā), pagaidu apdrošinājuma summa par ziemājiem un vasarājiem tiek noteikta atsevišķi, ja ziemājiem ir radies zaudējums, kurā gadījumā apdrošinātājs ir konstatējis pārāršanas vai novākšanas nepieciešamību (tā sauktais „pārāršanas zaudējums”).
- e) Apdrošināšanas aizsardzība pēc pagaidu apdrošinājuma summas netiek piešķirta salnas (pavasara salnas), katastrofālā sausuma, ilgstošu lietavu un uguns gadījumā.

2. Laika periods

- a) Apdrošināšanas aizsardzība uz pagaidu apdrošinājuma summas pamata sākas ar attiecīgo apdrošinātāja atbildības sākumu saskaņā ar šo noteikumu nodaļas A § 3, ja sekojošajā punktā 2.b nav noteikts citādi vai ja nav citas vienošanās.
- b) Neskatoties uz punkta Nr. 2.a noteikumiem, ziemāju (ziemas labības un ziemas eļļas augu) apdrošināšanas aizsardzība uz pagaidu apdrošinājuma summas pamata attiecībā uz krusas, vētras un lietusgāžu zaudējumiem sākas ar izsēju gadā pirms ražas novākšanas un par nelabvēlīgu ziemas apstākļu nodarītiem zaudējumiem ne agrāk par izsējas gada 15. novembri gadījumā, ja ziemāju deklarācijas iesniedz vasaras iekopjamo platību saraksta veidā. Ja deklarācija par ziemājiem ir sniegta ziemas iekopjamo platību saraksta veidā, apdrošināšanas aizsardzība uz pagaidu apdrošinājuma summas pamata neattiecas uz nelabvēlīgu ziemas apstākļu nodarītajiem zaudējumiem.
- c) Apdrošināšanas aizsardzība uz pagaidu apdrošinājuma summas pamata attiecībā uz katru apdrošināšanas līgumu beidzas, sākoties apdrošināšanas aizsardzībai saskaņā ar aktuālo iekopto platību plānu (skat. § 17 Nr. 9 VKVRAN).
- d) Apdrošināšanas aizsardzība uz pagaidu apdrošinājuma summas pamata, attiecībā uz visām kategorijas A kultūraugu grupām beidzas vēlākais ražas novākšanas gada 31. maijā, ja sekojošajā punktā 2 e nav noteikts citādi vai ja nav citas vienošanās. Neskatoties uz to, apdrošināšanas aizsardzība uz pagaidu apdrošinājuma summas pamata attiecībā uz agrinājām kultūrām, kas atrodas zem seguma, beidzas vēlākais ražas novākšanas gada 30. aprīli.
- e) Ja deklarācija par ziemājiem ir sniegta ziemas iekopjamo platību saraksta veidā, apdrošināšanas aizsardzība uz pagaidu apdrošinājuma summas pamata ziemājiem (ziemas labība un ziemas eļļas augi),

neskatoties uz punkta Nr. 2.d noteikumiem, beidzas vēlākais izsējas gada 31. oktobrī.

3. Pagaidu apdrošinājuma summas aprēķināšana

- a) Vispārējie noteikumi. Attiecībā uz katru apdrošināšanas līgumu noteikto platību, kur iekopta kādas apdrošinātās kultūras augu suga, pagaidu apdrošinājuma summu nosaka sekojošā veidā, ja punktā 3b nav noteikts citādi vai ja nav citas vienošanās: Ja līguma apdrošinājuma kopsumma iepriekšējā gadā ir bijusi lielāka par līguma apdrošinājuma kopsummu, kas izriet no aktuālajā (ražas novākšanas) gadā iekopto platību plāna vai ja abas apdrošinājuma kopsummās ir identiskas, platības pagaidu apdrošinājuma summu pielīdzina aktuālā (ražas novākšanas) gada iekopto platību plānā minētajai platības hektāra vērtībai; ja abu apdrošinājuma kopsummā salīdzinājuma rezultātā redzams, ka iepriekšējā gada apdrošinājuma summa ir mazāka nekā aktuālajā (ražas novākšanas) gadā, tad pagaidu apdrošinājuma summa tiek aprēķināta sekojoši: Iepriekšējā gada apdrošinājuma kopsumma daļa ar aktuālā (ražas novākšanas) gada apdrošinājuma kopsummu un iegūto koeficientu reizina ar apdrošināšanas summu, kas uzrādīta iekopto platību plānā kā atsevišķas platības apdrošinājuma summa aktuālajā (ražas novākšanas) gadā.
  - b) Ziemāju pagaidu apdrošinājuma summa pārāršanas zaudējumu gadījumā (skat. p.Nr. 1.d): Ja ziemāju apdrošinājuma kopsumma iepriekšējā gadā ir bijusi lielāka par ziemāju apdrošināšanas kopsummu, kas izriet no aktuālajā (ražas novākšanas) gadā iekopto platību plāna vai ja abas apdrošinājuma kopsummās ir identiskas, ziemāju platības pagaidu apdrošinājuma summu pielīdzina aktuālajā iekopto platību plānā minētajai ziemāju platības hektāra vērtībai; ja abu ziemāju apdrošinājuma kopsummā salīdzinājums rāda, ka iepriekšējā gada apdrošinājuma kopsumma ir mazāka nekā aktuālajā (ražas novākšanas) gadā, pagaidu apdrošinājuma summa tiek aprēķināta sekojoši: līgumā minēto ziemāju apdrošinājuma kopsummu no iepriekšējā gada daļa ar aktuālā (ražas novākšanas) gada apdrošinājuma kopsummu un iegūto koeficientu reizina ar apdrošinājuma summu, kas uzrādīta iekopto platību plānā kā atsevišķa ziemāju platības apdrošinājuma summa aktuālajā (ražas novākšanas) gadā.
    - c) Pagaidu apdrošinājuma summa pirmajā apdrošināšanas gadā. Pirmajā apdrošināšanas gadā, atšķirībā no punkta Nr. 3.a nosacījumiem, iepriekšējā gada apdrošinājuma summas vietā tiek ņemta vēra apdrošinājuma summa, kas saistībā ar līguma noslēgšanu tika minēta attiecīgajā līgumā.
    - d) Īpaši pieteikumi. Ja ziemāji tiek iekopti tikai otrajā apdrošināšanas gadā, ziemāju apdrošināšanas aizsardzība uz pagaidu apdrošinājuma summas pamata tiek nodrošināta vienīgi pamatojoties uz apdrošinājumaņēmēja atsevišķu pieteikumu. Ja apdrošināšanas pieteikumā attiecībā uz noslēdzamo līgumu, kura ietvaros tiek iekopti ziemāji un vasarāji, nav minēta hektāra iepriekšējā vērtība atsevišķi gan ziemājiem gan vasarājiem, un šī iemesla dēļ nav iespējams uz pieteikuma pamata noteikt ziemāju vai vasarāju kopējo apdrošinājuma summu, apdrošinājumaņēmējam jāiesniedz īpašs pieteikums par apdrošināšanas aizsardzību pamatojoties uz pagaidu apdrošināšanas vērtību, kur attiecībā uz katru līgumu atsevišķi jānorāda ziemāju un vasarāju apdrošinājuma kopsummās un attiecīgās kopplatības.

§ 5 Ar "Pretkrusas apdrošināšanu" kā arī „Multirisku apdrošināšanu” apdrošināmās augu sugas, riska grupas**1. „Pretkrusas apdrošināšana”**

- a) Pret krusas riskiem ir apdrošināmas visas augu sugas, ja turpmākajā punktā b nav noteikts citādi.
- b) Enerģijas augu sugas tikai pret krusas riskiem nav apdrošināmas, bet ir apdrošināmas tikai vienā riska grupā kopā ar papildus apdrošināmiem riskiem.
- c) Pretkrusas apdrošināšanas apzīmējums ir „Secufarm”® LV 1’.

2. „Multirisku apdrošināšana” (MGV)

Kuras no šo noteikumu § 2 minētajām tīruma augu sugām un kuras kultūras ir apdrošinātas pret kuriem riskiem vai kuriem notikumiem, ir nosakāms pēc tabulā „Apdrošināmie kultūraugu veidi MGV (KAMGV)” sniegtās informācijas.

3. Kuras risku grupas attiecas uz atsevišķām kultūrām, nosaka apdrošinātājs apdrošināšanas piedāvājumā vai polisē.

§ 6 Apdrošināšanās veidā „MGV” apdrošināmās augu sugas

1. Pret krusas postījumiem ir apdrošināmas visas kultūras
2. Attiecībā uz § 5 uzskaitītajiem augiem un kultūrām sekojošajā tabulā

„Apdrošināmie kultūraugu veidi MG (KAMGV LV)“ minētie kultūraugi ir apdrošināmi pret norādītajiem riskiem un notikumiem.

Apdrošināmās kultūraugu sugas MG (AKS LV) Saisinājumi: Krusa (K), Vētra (V), Lietusgāzes (L), Nelabvēlīgu ziemas apstākļu ietekme (N), Katastrofāls sausums (KS), Salna (S), Ilgstošas lietavas (IL), Uguns (U)		
Kultūraugu grupa (KG)/Augu suga (AS)	AS-kods	Apdrošināmie riski
AS Šķiedraugi		
Lini	330	K
Kaņepes	331	K
Citi šķiedraugi	332	K
AS Labības		
Ziemas rudzi	101	K-V-L-N-S-KS-IL-U
Ziemas kvieši	102	K-V-L-N-S-KS-IL-U
Ziemas mieži	103	K-V-L-N-S-KS-IL-U
Ziemas tritikāle	104	K-V-L-N-S-KS-IL-U
Ziemas auzas	105	K-V-L-N-S-KS-IL-U
Vasaras rudzi	111	K-V-L-S-KS-IL-U
Vasaras kvieši	112	K-V-L-S-KS-IL-U
Vasaras mieži	113	K-V-L-S-KS-IL-U
Vasaras tritikāle	114	K-V-L-S-KS-IL-U
Vasaras auzas	121	K-V-L-S-KS-IL-U
Cietie kvieši	123	K-V-L-S-KS-IL-U
Speltas kvieši	124	K-V-L-N-S-KS-IL-U
Vasarāju labību mists	130	K-V-L-S-KS-IL-U
Ziemāju labību mists	131	K-V-L-N-S-KS-IL-U
Labība skābbarībai	145	K-V-L-N-S-KS-IL-U
Griķi	320	K-V-L-S-KS-IL-U
Prosa (graudu ieguvei)	321	K-V-L-S-KS-IL-U
AS Pākšaugi līdz nobriešanai		
Zirņi līdz nobriešanai	170	K-V-L-KS
Galda pupas līdz nobriešanai	171	K-V-L-KS
Lauka (lopbarības) pupas līdz nobriešanai	172	K-V-L-KS
Sojas pupiņas (izņemot eļļas ieguvei)	173	K-V-L-KS
Cūku pupas (lielās) līdz nobriešanai	174	K-V-L-KS
Vīķi līdz nobriešanai	175	K-V-L-KS
Lēcas līdz nobriešanai	176	K-V-L-KS
Pelušķi (lauka zirņi) līdz nobriešanai	177	K-V-L-KS
Lupīnas	179	K-V-L-KS
Cītu tauriņziežu maisījums	180	K-V-L-KS
Ziemas zirņi līdz nobriešanai	181	K-V-L-KS
Ziemas lauka pupas līdz nobriešanai	182	K-V-L-KS
Lauka pupu - labību mists	190	K-V-L-KS
Zirņu - labību mists	191	K-V-L-KS
Pākšaugu - labību mists	192	K-V-L-KS
Lupīnu - labību mists	193	K-V-L-KS
AS Kartupeļi		
Topinambūrs	151	K-V-L-S
Stādāmie/sēklas kartupeļi	450	K-V-L-S
Pārtikas kartupeļi	451	K-V-L-S
Agrie kartupeļi	452	K-V-L-S
Ind./rūpnieciski pārstrādājami kartupeļi	453	K-V-L-S
Ind./rūpnieciski pārstrādājami kartupeļi, ar cietes zudumu	454	K-V-L-S
AS Kukurūza		
Kukurūzas maisījums kā starpkultūra	195	K-V-L-S
Kukurūza	201	K-V-L-S

Sēklas kukurūza	203	K-V-L-S
Kukurūzas maisījums	276	K-V-L-S
AS Eļļas augi		
Ziemas rapsis	301	K-V-L-N-S-KS-IL-U
Vasaras rapsis	302	K-V-L-S-KS-IL-U
Ziemas rīpsis	303	K-V-L-N-S-KS-IL-U
Vasaras rīpsis	304	K-V-L-S-KS-IL-U
Eļļas lini	305	K-V-L-S-KS-IL-U
Magones eļļas ieguvei	306	K-V-L-S-KS-IL-U
Saulespuķes eļļas ieguvei	307	K-V-L-S-KS-IL-U
Sinepes eļļas ieguvei	308	K-V-L-S-KS-IL-U
Sojas pupiņas eļļas ieguvei	309	K-V-L-S-KS-IL-U
Eļļas rutki	310	K-V-L-S-KS-IL-U
Citi eļļas augi	311	K-V-L-S-KS-IL-U
AS Bietes		
Cukurbietes	401	K-V-L-S
Lopbarības bietes / lopbarības burkāni	402	K-V-L-S
Kāļi, (rāceņi)	403	K-V-L-S
Cigoriņi inulīna ieguvei	930	K-V-L-S
AS Enerģijas un lopbarības augi		
Sorgo / sudānas zāle	128	K-V-L
Stiebrzāles / garšaugi	140	K-V-L
Lopbarības kāposti	150	K-V-L
Ātri augoši kokaugi	159	K-V-L
Miskantes	160	K-V-L
Silfijas	161	K-V-L
Citi Enerģijas augi termiskai apstrādei	230	K-V-L
Citi Enerģijas augi biodeģvielas ražošanai	231	K-V-L
Citi enerģijas augi biogāzes ražošanai	232	K-V-L
AS Sēklu ražošana		
Burkānu sēklas (lopbarības burkāni)	370	K
Biešu sēklas	371	K
Stiebrzāles sēklu ieguvei	372	K
Lopbarības zālaugi sēklu ieguvei	373	K

§ 7 Iekopto platību plāna iesniegšanas termiņš

- Attiecīgais iekopto platību (vasarāju un ziemāju iekopto platību) plāns ir jāiesniedz katru gadu pēc iespējas ātrāk.
- iekopto vasarāju platību plāns attiecībā uz visām A kategorijas kultūraugu grupām (vasarājiem) jāiesniedz vēlākais līdz ražas novākšanas gada 31. maijam.
Neņemot vērā iepriekš minēto, agrīno kultūru, kas atrodas zem seguma, iekopto platību saraksts ir iesniedzams ne vēlāk kā līdz ražas novākšanas gada 30 aprīlim. Agrīnās kultūras šādā nozīmē ir lauksaimniecības kultūras, kas tiek audzētas zem jebkura veida seguma, lai panāktu to agru nogatavošanos;
- iekopto ziemāju platību plāns attiecībā uz visām A kategorijas kultūraugu grupām jāiesniedz vēlākais līdz izsējas gada 15.novembrim, ja nav citas vienošanās.
- Ja apdrošinātājs atsakās no iekopto ziemāju platību plāna iesniegšanas prasības, ziemāji jādeklarē, izmantojot iekopto vasaras platību plānu vēlākais līdz ražas novākšanas gada 31. maijam.

§ 8 Apdrošināšanas prēmija

1. Vispārēji noteikumi

- Gada iemaksa apdrošinājuma ņēmējam, kas vienlaikus ir Vereingte Hagelversicherung VVaG, kas reģistrēta Vācijā, dalībnieki, tiek noteikta, saskaņā ar Vereingte Hagelversicherung VvaG statūtiem un „Secufarm Latvija prēmiju noteikumiem (PN Secufarm LV)“.
Apdrošinātājs paaugstina dalībnieku maksājumus saskaņā ar savu statūtu § 5 noteikumiem.
- Apdrošināšanas prēmija tiek noteikta pēc šiem noteikumiem un tajos ietvertajiem prēmiju nosacījumiem Secufarm Latvija (PN Secufarm

LV), kā arī saskaņā ar atsevišķos gadījumos noslēgtajām īpašajām vienošanās.

- c) Apdrošināšanas prēmija tiek noteikta uz vienu gadu, ja nav nolīgts citādi.
- d) Apdrošinātājs apdrošināšanas gada sākumā no maksājamās summas var prasīt samaksāt avansa maksājumu samērīgā apjomā.

2. Sākotnējais avansa maksājums

- a) Sākotnējo avansa maksājumu aprēķins sastāv no prēmijas likmes un drošības piemaksas. Prēmijas likme tiek noteikta ievērojot vietējos riskus un atsevišķu kultūraugu veidu jutīgumu pret apdrošinātajiem riskiem (risku grupa).
- b) Drošības piemaksu nosaka no jauna katru gadu un aprēķina kā simtdaļas no prēmijas.
- c) sākotnējā avansa maksājuma aprēķināšanas detaļas tiek noteiktas Secufarm Latvija prēmiju noteikumos.

3. Minimālais sākotnējā avansa maksājums

Minimālo sākotnējā avansa maksājuma apjomu nosaka Secufarm Latvija prēmiju noteikumi.

4. Piemaksas pie prēmijas

Piemaksas pie prēmijas tiek noteiktas saskaņā ar attiecīgo vienošanos. Piemaksas pie prēmijas tiek noteiktas saskaņā ar šiem noteikumiem un Secufarm Latvija prēmiju noteikumiem.

5. Atlaides.

Apdrošinājumaņēmējs saņem prēmiju atlaides saskaņā ar attiecīgajiem atlaižu piešķiršanas un Secufarm Latvija prēmiju noteikumiem.

6. Prēmiju pielāgošana.

- a) Pēc atlīdzības izmaksas ar attiecīgo līgumu saistītā prēmija tiek paaugstināta saskaņā ar Secufarm Latvija prēmiju noteikumiem (kārtējā prēmijas pielāgošana). Kārtējā prēmijas pielāgošana nepiešķir apdrošinājumaņēmējam uzteikuma tiesības.

- b) Apdrošinātājs ir tiesīgs papildus paaugstināt ar attiecīgo līgumu saistīto prēmiju (ārkārtējā prēmijas pielāgošana).

Ja ar zaudējumiem saistītā līguma sakarā ir nepieciešams paaugstināt prēmiju ārpus prēmiju noteikumos noteiktās kārtējās prēmijas pielāgošanas ietvaros, apdrošinājumaņēmējam tas tiek darīts zināms pirms 1. aprīļa. Viņš var uzteikt apdrošināšanas līgumu viena mēneša laikā pēc tam, kad ir saņemts apdrošinātāja paziņojums par paaugstināšanu. Šāds uzteikums stājas spēkā nekavējoties. Apdrošināšana tādā gadījumā tiek anulēta uzteikuma saņemšanas brīdī.

7. Papildus maksājumi.

Līdzās prēmiju maksājumiem ir maksājamas arī likumos noteiktās nodevas un citi maksājumi, ja tādi tiek noteikti saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

8. Apdrošināšanas prēmija apdrošināmās intereses zuduma gadījumā

Ja pēc apdrošināšanas sākuma pārstāj pastāvēt apdrošināmā interese, apdrošinātājam pienākas prēmija, uz ko viņš būtu varējis pretendēt, ja apdrošināšana būtu noteikta tikai līdz brīdim, kad apdrošinātājam kļuva zināms par intereses zudumu.

9. Atlaides apdrošināšanas prēmijām, ja neiestājas līgumā paredzētie zaudējumi

Ja apdrošināšanas gada laikā attiecīgā līguma ietvaros nav veiktas atlīdzības izmaksas (apdrošināšanas atlīdzība), tad tam sekojošajā apdrošināšanas gadā saskaņā ar šo līgumu maksājamai apdrošināšanas prēmijai tiek piemērota prēmijas maksājuma atlaide 10 % apmērā.

§ 9 Ilgtermiņa atlaižu Secufarm (IANS) piemērošana

1. Apdrošinājumaņēmējam, slēdzot apdrošināšanu uz vairākiem gadiem ievērojot attiecīgi noteikto līguma periodu saskaņā ar Secufarm Latvija (PN Secufarm LV) prēmiju noteikumiem, tiek piešķirtas ilgtermiņa atlaides. Ilgtermiņa atlaides netiek piešķirtas, ja pēc ilgtermiņa līguma termiņa beigām līgums tiek pagarināts uz vienu gadu.
2. Ja ilgtermiņa līgums tiek izbeigts pirms noteiktā līguma termiņa, apdrošinātājs var pieprasīt atlīdzināt starpību, kas veidojas no ilgtermiņa atlaidēm par nolīgto termiņu atņemot ilgtermiņa atlaides par faktisko līguma termiņu. Priekšlaicīgi izbeidzot vairāku gadu apdrošināšanas līgumu ilgtermiņa atlaides tiek aprēķinātas tā, it kā līgums būtu noslēgts uz faktiski pagājušo līguma darbības laiku.

§ 10 Augu stāvoklis pēc nelabvēlīgas ziemas apstākļu ietekmes

- a) Nelabvēlīgas ziemas apstākļu ietekmes rezultātā samazinājies augu skaits uz kvadrātmetru, kas saskaņā ar VKVRAN 4 § . 4. b p. izraisa pārrašanās nepieciešamību, pastāv katrā gadījumā, kad apdrošinātājs ir konstatējis, ka pēc pavasara veģetācijas sākuma dzīvo augu skaits uz 1 kvadrātmetru no bojātās platības vai tās daļas - augu labas attīstības un izplatības gadījumā - ir mazāks par:

- 1) 100 augi - ziemas miežu gadījumā
- 2) 100 augi - ziemas kviešu gadījumā
- 3) 100 augi - ziemas tritikāles gadījumā

- 4) 80 augi - ziemas rudzu gadījumā
- 5) 10 augi - ziemas rapša gadījumā
- 6) 20 augi - ziemas rīpša gadījumā, savukārt augu sliktas attīstības un/vai to sliktas izplatības gadījumā ir mazāks par:

- 1) 120 augi - ziemas miežu gadījumā
  - 2) 120 augi - ziemas kviešu gadījumā
  - 3) 120 augi - ziemas tritikāles gadījumā
  - 4) 100 augi - ziemas rudzu gadījumā
  - 5) 15 augi - ziemas rapša gadījumā
  - 6) 25 augi - ziemas rīpša gadījumā.
- b) Apdrošinātiem ziemājiem saskaņā ar VKVRAN § 5 4.a.bb p. pirms rudens veģetācijas beigām ir jāatrodas vismaz sekojošā vienā attīstības stadijā un jāsasniedz vismaz sekojošu augu skaitu uz 1 kvadrātmetru:
- 1) ziemas mieži 3. lapu stadiju (BBCH 13) un 230 augus,
  - 2) ziemas rudzi 3. lapu stadiju (BBCH 13) un 180 augus,
  - 3) ziemas tritikāle 3 lapu stadiju (BBCH 13) un 200 augus,
  - 4) ziemas kvieši 3 lapu stadiju (BBCH 13) un 250 augus,
  - 5) ziemas rāpši attīstījusies 8 lapa (BBCH 18) un 30 augus,
  - 6) ziemas rīpši attīstījusies 8 lapa (BBCH 18) un 60 augus.

§11 Pašrisku noteikumi (PRN)

1. Vispārējie noteikumi

Pašrisku regulējums integrētās franšīzes, beznosacījuma franšīzes vai atlīdzības augstākās robežas formā vienmēr attiecas uz zaudējumu kvotu, gadījumā, ja ir konstatēts ražas ienākumu zudums.

Visu apdrošināto zaudējumu gadījumā, attiecībā uz kuriem ir izmaksāta noteikta atlīdzības summa (skat. § 2 Nr. 2 VKVRAN), šis pašrisku regulējums un § 2 regulējums (B. daļa, Īpašie kategorijas A kultūru noteikumi) netiek piemērots.

Zaudējumu kvota, uz kuru tiek veikta atsauce šajā pašrisku regulējumā, tiek noteikta katrai iekoptajai pozīcijai (platībai) atsevišķi, izņemot gadījumus, kad šī iekoptā pozīcija tiek sadalīta; šādā gadījumā zaudējumu kvota attiecas uz katru sadalīšanas rezultātā radīto platības daļu.

Ja vienas iekoptās pozīcijas ietvaros kādas apdrošinātās kultūras veids vai kultūras šķirne aptver vairākus apdrošināšanas priekšmetus, šis pašrisku regulējums attiecas uz attiecīgā apdrošināšanas priekšmeta apdrošināšanas kvotu.

Ja katram apdrošināšanas gadījumam tiek noteikta atsevišķa apdrošināšanas kvota, attiecīgais pašrisku regulējums attiecas uz šo apdrošināšanas kvotu; ja tiek noteikti kopējie zaudējumi, pašrisku regulējums attiecas uz katru attiecīgi norādīto kopējo zaudējumu kvotu.

Šajā kontekstā kopējā zaudējumu kvota nozīmē zaudējumu kvotu, ja, pastāvot vienai pretkrusas apdrošināšanai, vairāku krusas radītu zaudējumu gadījumā ir noteikti kopējie zaudējumi, vai arī šādi kopējie zaudējumi ir noteikti, pastāvot vairāku risku apdrošināšanai vienas apdrošināšanas paketes ietvaros, iestājoties vienam apdrošinātajam riskam, ir radušies vairāki zaudējumi izraisīti notikumi, vai arī, iestājoties vairākiem apdrošināšanas riskiem, ir radušies vairāki zaudējumi izraisīti notikumi. Ja attiecībā uz kādu kultūras veidu vai šķirni ir paredzēta bezatlīdzības franšīze un atlīdzības augstākā robeža, tad sākotnēji tiek piemērota bezatlīdzības franšīze, un pēc tam atlīdzības augstāka robeža. Atlīdzības augstākā robeža nozīmē augstāko iespējamo procentuālo likmi apdrošinātajam ražas ienākuma zudumam. Beznosacījuma franšīzi un atlīdzības augstāko robežu aprēķina, pamatojoties uz zaudējumu konstatēšanas procesa ietvaros galīgi noteikto zaudējumu kvotu.

2. Integrētā franšīze

Apdrošinājumaņēmējs pats sedz zaudējumus tādā apmērā, kas nesasniedz līgumā pielīgtu zaudējumu kvotas procentuālo apmēru (integrētā franšīze).

3. Beznosacījuma franšīze

No katras zaudējumu kvotas apdrošinājumaņēmējs pats sedz tādu procentuālo likmi, par kādu ir panākta vienošanās līgumā. Zaudējuma kvotas procentuālais apmērs tādējādi tiek samazināts attiecīgās procentuālās likmes apmērā.

4. Atlīdzības augstākā robeža

Zaudējumi tiek atlīdzināti apmērā, kurš nepārsniedz līguma noslēgšanas laikā nolīgto apdrošinājuma summas augstāko procentuālo likmi; zaudējumu kvotas, kuras pārsniedz šo robežu, tiek samazinātas līdz minētajai procentuālajai likmei.

5. Pašriski zaudējumu mazās platībās

Ja tikai kādā apstrādātās platības daļā ir radušies zaudējumi no nelabvēlīgas ziemas apstākļu ietekmes, negaisa vai lietusegāzēm, kā arī šo platību daļas kopumā nesasniedz 8 % no kopējā apstrādātās platības apmēra un to apjoms nepārsniedz 5 ha, apdrošinājumaņēmējs sedz šādus zaudējumus pats.

6. Pārskats attiecībā uz pašrisku

- a) Ciktāl nav panākta cita veida vienošanās, ir piemērojamas šādas pašrisku vērtības:

Kultūraugu grupa (KG)	Apdrošinātais risks	Integrētā franšīze	Beznosacījuma franšīze	Augstākās atlīdzības robeža
Visas kultūraugu grupas (Izņemot AS Kartupeļi un AS Sēklu ražošanu)	Krusa	8 %	—	100 %
	Vētra	8 %	—	100 %
	Lietusgāzes	8 %	—	100 %
	ilgstošas lietavas	Noteikta atlīdzības summa (§ 12 Nr. 5 VKVRAN)		
	Nelabvēlīgi ziemas apstākļi	Noteikta atlīdzības summa (§ 12 Nr. 1-2 VKVRAN)		
	Salna	8 %	—	100 %
	Uguns	8 %	—	80 %
KG kartupeļi	Katastrofāls sausums	Noteikta atlīdzības summa (§ 12 Nr. 4 VKVRAN)		
	Krusa, Vētra, Lietusgāzes, Salna	8 %	—	80 %
KG sēklas	Krusa	8 %	—	80 %

b) Pašriskā formas – integrētā franšīze 20% - regulējums
Apdrošinātajiem riskiem Krusa, Vētra, Lietusgāzes, Salna un Uguns attiecībā uz kultūraugu grupām Labības, Eļļas augi, Pākšaugi līdz nobriešanai un Kukurūza, pretēji noteiktajam augstāk redzamajā tabulā, var tikt pielīgta integrētā franšīze 20% apmērā. Pie tam regulējums, kas attiecināms uz beznosacījuma franšīzi, augstāko atlīdzības robežu, pašrisku zaudējumus mazās platībās, kā arī regulējums par citiem apdrošinātajiem riskiem paliek nemainīgs.

c) Pašriskā formas – beznosacījuma franšīze 8% - regulējums
Apdrošinātajiem riskiem Krusa, Vētra, Lietusgāzes, Salna un Uguns, pretēji noteiktajam augstāk redzamajā tabulā, var tikt pielīgta beznosacījuma franšīze 8% apmērā. Pie tam regulējums attiecībā uz augstāko atlīdzības robežu, pašrisku zaudējumus mazās platībās, kā arī regulējums par citiem apdrošinātajiem riskiem paliek nemainīgs.

§ 12. Noteiktā atlīdzības summa (NAS)

1. Noteiktā atlīdzības summa „15 %” (NAS 15):

- Noteiktā atlīdzības summa uz hektāru saskaņā ar VKVRAN § 2 p. Nr. 2 krusas, vētras, lietusgāzu sala nodarīto zaudējumu gadījumā (skat. VKVRAN § 1 Nr. 2), ja kāds no šiem pamatriskiem ir apdrošināts, ziemājiem (ziemāju labībai un ziemas eļļas augiem) līdz veģetācijas stadijai „cerošanas beigas” (Makrostadija 29 pēc BBCH) un vasaras kultūrām (vasarājiem) līdz veģetācijas stadijai „Uzdīgšanas beigas” (Makrostadija 09 pēc BBCH) ir 15 % no attiecīgās platības vai tās daļas apdrošinājuma summas.
- Nelabvēlīga ziemas apstākļu ietekme
Noteiktā atlīdzības summa uz hektāru pēc VKVRAN § 2 p. Nr. 2 apdrošinātā notikuma – nelabvēlīgu ziemas apstākļu ietekmes nodarīto zaudējumu gadījumā (skat. VKVRAN § 1 Nr. 3) par ziemājiem ir 15 % no attiecīgās platības vai tās daļas apdrošinājuma summas.

2. Paaugstināta noteiktā atlīdzības summa “20 %” (NAS 20) un „25 %” (NAS 25):
Iepriekš minēto noteikto atlīdzības summu konkrētajam apdrošināšanas līgumam var paaugstināt uz 20 % vai 25 %, veicot piemaksu pie pamata sākotnējā avansa maksājuma.

3. Labībai vētras (VKVRAN § 1 Nr. 2.2) un lietusgāzu (VKVRAN § 1 Nr. 2.3) risku nodarīto postījumu rezultātā sakrītot veldrē, radušos ražas ienākumu zudumu atlīdzina ar noteiktu atlīdzības apmēru saskaņā ar VKVRAN § 2 Nr. 2.b: Zaudējumiem, kuri radušies pēc “Ziedēšanas sākuma” (BBCH 60) līdz attīstības fāzes “Mikstā dzeltengatavība” (BBCH 85) beigām tiek izmaksāta nemainīga atlīdzība 15 % apmērā no apstrādātās platības vai tās daļas apdrošinājuma summas. Regulējums attiecībā uz pašrisku atbilstoši § 2 (IKVRAN, B. daļa, Īpašie kategorijas A kultūru noteikumi) netiek piemērots.

4. Noteiktā atlīdzības summa par katastrofālā sausuma izraisītiem zaudējumiem

Katastrofālā sausuma nodarīto zaudējumu gadījumā zaudējumu atlīdzināšana tiek veikta trīs atlīdzības klasēs.

Atlīdzības apmērs par ražas ienākumu zaudējumiem no konkrētā lauka (atlīdzības kvota) ir

- robežās starp 21 % un 40 % - noteikta atlīdzības summa 15 % apmērā,
- robežās starp 41 % un 60 % - noteikta atlīdzības summa 30 % apmērā,
- sākot no 61 % - noteikta atlīdzības summa 60 % apmērā.

no lauka apdrošinājuma summas.

Ražas zaudējumus zem 21 % robežas sedz pats apdrošinājumaņēmējs.

5. Noteiktā atlīdzības summa par ilgstošu lietavu izraisītiem zaudējumiem

- Ja vien nav nolīgts citādi, tad par katru lauku, kas nodalīti, pamatojoties uz apdrošināšanas priekšmetu un/vai ražu, tiek atlīdzināts tāds zaudējumu apmērs, kurš nepārsniedz līguma slēgšanas brīdī nolīgto apdrošinājuma summas procentuālo lielumu (atlīdzības augstākā robeža). Par apdrošinājuma summu šādā gadījumā uzskatāma apdrošinājuma summa, kura bija pieejama attiecīgā apdrošinātā riska

vai apdrošinātā notikuma iestāšanās dienā vai laika posmā.

- Zaudējumu atlīdzināšana tiek veikta neatkarīgi no faktiskā zaudējumu lieluma un neņemot vērā iespējams lielāku pierādīto zaudējumu apmēru. Zaudējumu atlīdzināšana notiek naudas summas maksājuma veidā kā atlīdzība par zaudējumiem.
- Zaudējumu atlīdzības apmēra augstākā robeža par katru lauku ir noteikta 10 % apmērā no apdrošinājuma summas.
- Ja apdrošināšanas perioda laikā apdrošināšanas gadījums iestājas vairākkārt, izmaksāti tiek ne vairāk kā 10 % no apdrošinājuma summas.

§ 13. Parauga gabali

Ja pirms zaudējumu novērtējuma veikšanas ir jānovāc nogatavojušos kultūru raža, apdrošinājumaņēmējam jānodrošina stūros un vidū jāatstāj kvadrātveida parauga gabali; parauga gabaliem jānodrošina lietas būtības atspoguļojums attiecībā uz iekopto kultūru un tai nodarīto kaitējumu. Katram no 5 parauga gabaliem jābūt vismaz 100m² lielam. Ja zemes gabali ir mazāki par 50 āriem, parauga gabali jāiemēra atbilstošās attiecībās. Ja zemes gabali ir lielāki par 10 ha, jāparedz lielāks parauga gabalu skaits un to minimālā platība - vismaz 200m².

§ 14. Hektāra augstākā un zemākā vērtība

Apdrošinātais apdrošināšanas perioda sākumā attiecībā uz atsevišķiem kultūraugu veidiem nosaka augstāko un zemāko vērtību hektārā. Šīs hektāra augstākās un zemākās vērtības tiek publicētas vai darāmas zināmas apdrošinājumaņēmējam.

§ 15. Apdrošinājuma summu papildus pazemināšana

- Ir pieļaujams noteikt apdrošinājuma summas pazeminājumu līdz ražas novākšanas gada 15.jūnijam, iekopto platību hektāra vērtības krišanās rezultātā pēc attiecīgā iekopto platību plāna iesniegšanas visu veidu kultūraugiem, izņemot ziemājus, kuriem iekopto platību plāns bija jāiesniedz līdz ražas novākšanas gada 31.maijam.
- Pazeminājums nav pieļaujams attiecībā uz ziemājiem, kas deklarēti ar ziemas iekopto platību sarakstu un attiecībā uz agrinājām kultūrām, kas atrodas zem seguma.
- Apdrošinājumaņēmējs var pieprasīt pazemināt apdrošinājuma summu tikai tad, ja pēc attiecīgā iekopto platību plāna iesniegšanas ir redzams, ka gaidāmā ražas vērtība par vairāk kā 25% ir zemāka par apdrošinājuma summu, kas noteikta iekopto platību plānā par iekopto pozīciju (platību). Apdrošinātais ir tiesīgs to pārbaudīt. No prēmiju starpības atlīdzina divas trešdaļas, ja nav nolīgts citādi.

§ 16. BBCH kods

Ja šajos Noteikumos veģetācijas stadijas ir norādītas ar BBCH kodu, tas attiecas uz vienas diġļlapas un divu diġļlapu augu fenoloģiskās attīstības stadiju kodu noteikšanu kopīgā sadarbībā starp Vācijas Federatīvās Republikas Lauksaimniecības un mežsaimniecības bioloģijas dienestu (BSA), Federālā augu šķirņu dienestu BSA) un Lauksaimniecības Industrijas asociāciju (IVA), piedaloties citām kompetentām iestādēm.

B. Īpašie kategorijas A kultūru noteikumi.

§ 1. Obligātās prēmiju piemaksas

Hektāra augstākā vērtība

Apdrošinātais katru gadu nosaka atteicīgās kultūras veida hektāra augstāko vērtību. Pārsniedzot hektāra augstāko vērtību, tiek noteikta prēmijas piemaksa.

§ 2. Prēmiju atlaides pašrisku gadījumā par kategorijas A kultūrām (ja šis papildus pakalpojums ir pielīgts)

Augkopības zaudējumu pašrisks (PNSA)

Apdrošināšanas perioda laikā apdrošinājumaņēmējs no visiem zaudējumiem attiecībā uz A kultūrām saistībā ar vienā polisē aptvertajiem līgumiem sedz tabulā parādīto procentuāli noteikto pašrisku no kopējās šo augu apdrošinājuma summas un saņem par to pienākošos prēmijas atlaides, kas piemērojama attiecībā uz pamata sākotnējo avansa maksājumu.

Pašrisks	Prēmijas atlaide
1 %	10 %
3 %	25 %
5 %	35 %

§ 3. Papildapdrošināšana Kartupeļi Plus

Saistībā ar kategoriju “kartupeļi” apdrošinātais maksā – pie nosacījuma, ka ir tikusi noslēgta attiecīga papildapdrošināšana – saskaņā ar noslēgtā apdrošināšanas līguma nosacījumiem un papildus atlīdzībai par izmērāmu

ražas ienākumu samazinājumu (skat. VKVRAN § 2 Nr. 1.a), atlīdzību par kvalitātes zudumiem, ja izmērāmais ražas ienākumu samazinājums ir radies viena vai vairāku apdrošināto risku — krusas, lietusgāzes, vētras vai salnas (pavasara salnas) — rezultātā. Šādā gadījumā — pie nosacījuma, ka nav uzrādīti būtiskāki zaudējumi — kvalitātes zudumi, lielākas šķirošanas izmaksas un cita veida papildus izmaksas tiek atlīdzināti ar fiksētu atlīdzības apmēru, paaugstinot zaudējumu kvotu par ražas ienākumu samazinājumu par 30 % vai 50 %. To darot, kopējais atlīdzības apmērs (apjoma zaudējumu un kvalitātes zaudējumu kvota) nevar pārsniegt 80 % no attiecīgās platības apdrošinājuma summas.

C. Īpaši noteikumi

§ 1. Sūdzību iesniegšanas vieta

PAR SŪDZĪBĀM ATBILDĪGĀ UZRAUDZĪBAS IESTĀDE IR Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht / Federālais finanšu pakalpojumu uzraudzības dienests/ Graurheindorfer Straße 108, D-53117 Bonn.

§ 2. Citi noteikumi

Šo noteikumu norādes uz „VKVRAN” nozīmē /Vispārējie krusas postījumu un vairāku risku apdrošināšanas noteikumi.

Secufarm Latvija prēmiju noteikumi (PN Secufarm LV)

1. Sākotnējais avansa maksājums

Sākotnējo avansa maksājumu aprēķina no prēmijas likmes un drošības piemaksas. Drošības piemaksu nosaka katru gadu no jauna, to aprēķina kā simtdaļas no prēmijas.

Sākotnējo avansa maksājumu aprēķina par katru apdrošināšanas līgumu par katriem 100,— € no apdrošinājuma summas.

Prēmijas piemaksas aprēķina atbilstoši attiecīgajām vienošanām.

2. Prēmijas likme

Prēmijas likme tiek noteikta ievērojot vietējos riskus un atsevišķu kultūraugu veidu jutīgumu pret apdrošinātajiem riskiem (risku grupa). Atsevišķu kultūraugu veidu klasificēšana attiecīgajā risku grupā notiek saskaņā ar „Secufarm Latvija risku grupa klasifikāciju.”

3. Secufarm Latvija risku grupas klasifikācija

Attiecīgais kultūrauga veids — atkarībā no apdrošinātā riska — ir iekļauts risku grupā. Atbilstoši attiecīgajai risku grupai tiek noteikts x-kārtīgs tarifs, lai noskaidrotu prēmiju likmi.

4. Secufarm Latvija atlaižu noteikšana (ANS LV)

Ikviens līgums tiek klasificēts pēc zaudējumu neesamības kategorijām (ZN kategorija). Pēc zaudējumu neesamības kategorijas nosaka sākotnējā avansa maksājuma procentuālo apmēru (zaudējumu neesamības kategorijas likme). Zaudējumu neesamības kategorijas B00 zaudējumu neesamības kategorijas likme ir 100 %. Zaudējumu neesamības kategorija M apzīmē malus (zaudējumu) sadaļu, bet zaudējumu neesamības kategorija B — bonusu sadaļu. Atsevišķas zaudējumu neesamības kategorijas ar tām piekritīgajām zaudējumu neesamības kategorijas likmēm noteiktas attiecīgajā Pazeminājumu tabulā.

Uz kategorijas A kultūrām attiecas Pazeminājumu tabula „ZPT”.

Zaudējumu neesamības kategorija mainās atkarībā no līguma izrietošo zaudējumu apmēra.

Pēc ikviena gada, kurā nav bijis zaudējumu, zaudējumu neesamības kategorija, pamatojoties uz attiecīgo Pazeminājumu tabulu, uz nākamo gadu ceļas par vienu zaudējumu neesamības kategoriju. Zaudējumu neesamības kategorijas kāpuma pārtraukums iestājas, ja gadā, uz kuru attiecas līgums, nav tikušas audzētas nekādas augkopības kultūras.

**Pazeminājumu tabula
A kategorijas kultūras (ZPT)**

ZN kategorija	Iepriekšējā maksājuma likme	Zaudējumu likmju diapazons		
		S1	S2	S3
M10	150%	Līdz 5 %	6 % līdz 25 %	No 26 %
M09	145%	M10	M10	M10
M08	140%	M10	M10	M10
M07	135%	M10	M10	M10
M06	130%	M09	M10	M10
M05	125%	M08	M09	M10
M04	120%	M07	M08	M10

M03	115%	M06	M07	M09
M02	110%	M05	M06	M08
M01	105%	M04	M05	M07
B00	100%	M03	M04	M06
B01	100%	M03	M04	M06
B02	100%	M03	M04	M06
B03	100%	M03	M04	M06
B04	100%	M03	M04	M06
B05	100%	M02	M03	M05
B06	100%	M02	M03	M05
B07	100%	M02	M03	M05
B08	100%	M02	M03	M05
B09	100%	M02	M03	M05
B10	100%	B00	M02	M04
B11	100%	B00	M02	M04
B12	100%	B00	M02	M04
B13	100%	B00	M02	M04
B14	100%	B00	M02	M04
B15	100%	B00	M02	M04
B16	100%	B00	M02	M04
B17	100%	B00	M02	M04
B18	100%	B00	M02	M04
B19	100%	B00	M02	M04
B20	100%	B00	M01	M03

5. Zaudējumu neesamības kategorijas izmaiņas pēc atlīdzības izmaksas

- Pēc atlīdzības izmaksas līgums atkarībā no zaudējumu likmes tiek iekļauts zaudējumu likmes diapazonā S1, S2, vai S3. Zaudējumu likmi aprēķina gadam kā attiecību no līgumā noteiktās netto-kopējās atlīdzības izmaksas pret no līguma izrietošo apdrošinājuma kopsummu. Šādā veidā aprēķināto procentu likmi noapaļo veselos skaitļos.
- A kategorijas zemkopības kultūras pie zaudējumu likmes līdz 5% tiek ierindotas zaudējumu likmes diapazonā S1, pie zaudējumu likmes no 6 % līdz 25 % tās ierindo zaudējumu likmes diapazonā S2 un pie zaudējumu likmes no 26 % - zaudējumu likmes diapazonā S3.
- Pēc atlīdzības izmaksas tam sekojošajā gadā līgumu ierindo pazeminātā A kategorijas zemkopības kultūru zaudējumu neesamības kategorijā saskaņā ar pazeminājumu tabulu „ZPT”.
- Šādas zaudējumu neesamības kategorijas izmaiņas nedod apdrošinājumaņēmējam uzteikuma tiesības.

6. Ilgtermiņa atlaides

Saskaņā ar Secufarm Ilgtermiņa atlaižu noteikumiem (IANS), ilgtermiņa atlaides trīs gadus ilgā apdrošināšanas periodā par šo līguma termiņu ir 10% no sākotnējā avansa maksājuma likmes.

Paziņojums par personas datu apstrādi

Ar šo paziņojumu mēs Jūs detalizēti informējam par interesentu (potenciālo apdrošinājuma ņēmēju), apdrošinājuma ņēmēju, apdrošināto un citu personu, kuras gūst labumu no apdrošināšanas līgumattiecībām ar apdrošināšanas sabiedrību Vereingte Hagelversicherung VVaG („VH Latvija”), personas datu apstrādi un personas datu aizsardzības normatīvajā regulējumā paredzētajām šo personu tiesībām.

Datu pārzinis ir

Vereingte Hagelversicherung VVaG

Wilhelmstraße 25, D-35392, Gießen (Gisene), Vācija

Telefons: +49 641-79680

Telefakss: +49 641-7968222

E-pasts: direktion@vereingte-hagel.de

Timekļa vietnes adrese: www.vereingte-hagel.de

Mūsu datu aizsardzības speciālista kontaktinformācija

Ja Jums ir ar personas datu aizsardzības tiesībām saistīti jautājumi, lūdzu, sazinieties ar datu aizsardzības speciālistu.

Pasta adrese:

„VEREINGTE HAGEL”

- Datenschutzbeauftragter / datu aizsardzības speciālistam -

Wilhelmstraße 25, D-35392, Gießen (Gisene), Vācija

E-pasts: datenschutzbeauftragter@vereingte-hagel.de

Apdrošināšanas sabiedrībai Vereingte Hagelversicherung VVaG adresēto korespondenci un pieprasījumus datu aizsardzības speciālistam Jūs varat sūtīt arī uz šādu adresi:

Vereingte Hagelversicherung VVaG

nodošanai ar LATRAPs, Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība Roberts Strīpnieks starpniecību Lietuvas iela 16A,

Eleja, Elejas pagasts, Jelgavas novads, LV-3023

Telefons: +371 63025898

E-pasts: latvija@vereingte-hagel.lv

Korespondence un visi pieprasījumi, un paziņojumi tad tiks nodoti tālāk kompetentajai struktūrvienībai.

Paziņojums

Mēs apstrādājam Jūsu personas datus, ņemot vērā „Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula)”, turpmāk apzīmēta - „VDAR”, kā arī citas personas datu aizsardzības tiesību normas, kas papildinoši izriet no attiecīgajiem nacionālajiem likumiem.

Personas datu apstrādes tiesiskais pamats un nolūki

Jēdziena „personas dati” definīcija izriet no VDAR 4. panta 1. punkta. Jēdziena „apstrāde” definīcija izriet no VDAR 4. panta 2. punkta. Personas datu apstrādes tiesiskais pamats pirms līguma noslēgšanas un līguma nolūkos ir VDAR 6. panta pirmās daļas „b)” punkts. Saskaņā ar VDAR 6. panta pirmās daļas „f)” punktu personas datu apstrāde notiek mūsu un trešo personu leģitīmo interešu īstenošanas nolūkā. Personas datu apstrāde likumā noteikto pienākumu izpildīšanas nolūkā pamatojas uz VDAR 6. panta pirmās daļas „c)” punktu. Saskaņā ar VDAR 6. panta pirmās daļas „a)” punktu personas datu apstrāde ir likumīga, ja Jūs esat devis savu piekrišanu apstrādei vienam vai vairākiem konkrētiem nolūkiem.

Līguma izpilde (VDAR 6. panta pirmās daļas „b)” punkts)

Mēs apstrādājam personas datus gadījumā, ja ir saņemts pieprasījums par apdrošināšanas līguma noslēgšanu (pieprasījums par apdrošināšanas produktu un tā cenu pirms pieteikuma iesniegšanas). Ja tiek iesniegts apdrošināšanas pieteikums, tad tajā Jūsu norādītie dati mums ir nepieciešami apdrošināšanas līguma noslēgšanai, kā arī to risku izvērtēšanai, kurus mēs uzņemamies. Ja apdrošināšanas līgums tiek noslēgts, mēs apstrādājam šos datus līgumattiecību īstenošanai, piemēram, apdrošināšanas polises sagatavošanai; līguma ikdienas pārvaldībai, t.sk. sējumu uzskaiti; korespondences nodrošināšanai; vai rēķina izrakstīšanai. Ciktāl

kāda valsts institūcija vai iestāde veic apdrošināšanas prēmijas atbalsta maksājumus, tiek apstrādāti arī šādu maksājumu aprēķināšanai nepieciešamie dati. Precīzas ziņas par lauksaimniecībā izmantojamajām platībām (piemēram, dati un ģeotelpiskie dati attiecībā uz apstrādātajām platībām, aramzemi) mums ir nepieciešamas apdrošināšanas līgumattiecību īstenošanai. Informācija par zaudējumiem mums ir nepieciešama, lai varētu pārbaudīt, vai ir iestājies apdrošināšanas gadījums, un cik lieli ir zaudējumi. Bankas rekvizītus mums ir nepieciešams zināt, lai īstenotu maksāšanas procesu, it īpaši, lai varētu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību. Vēl mēs izmantojam datus, lai sniegtu konsultācijas attiecībā uz līguma pie-

lāgošanu vai papildināšanu, lēmuma pieņemšanai par brīvprātīgu, labas gribas atlīdzības maksājumu vai uzziņu sniegšanai. Arī citu apdrošināšanas attiecībās iesaistīto personu - piemēram, apdrošināto vai citu labuma guvēju, vai apdrošināto augkopības produktu tirgotāju (piemēram, ja noslēgts piegādes līgums) - dati tiek apstrādāti līgumā noteikto pienākumu izpildes nolūkā.

Lūdzu ņemiet vērā: apdrošināšanas līguma noslēgšana un/vai īstenošana nav iespējama bez Jūsu personas datu apstrādes. Ja pastāv līgumā vai likumā noteikts datu sniegšanas pienākums, un Jūs atsakāties tos sniegt, sekas var būt tādas, ka mēs nevaram noslēgt līgumu, nevaram īstenot jau noslēgtu līgumu un tādēļ mums tas jāizbeidz, vai arī mums atkrīt tā izpildīšanas pienākums.

Pamatojoties uz likuma prasībām (VDAR 6. panta pirmās daļas „c)” punkts)

Mēs apstrādājam personas datus arī ar mērķi izpildīt likumiskus pienākumus. Tie izriet no likumdošanas prasībām, apdrošināšanas uzraudzības normatīvā regulējuma, likumā noteiktajiem paziņošanas pienākumiem valsts iestādēm, komercietībās un nodokļu tiesībās noteiktajiem informācijas uzglabāšanas pienākumiem vai mūsu pienākumiem sniegt informāciju, konsultēt un veikt dokumentēšanu.

Leģitīmo interešu īstenošanai (VDAR 6. panta pirmās daļas „f)” punkts)

Dažos gadījumos mēs veicam datu apstrādi arī tādiem nolūkiem, kuri izriet ārpus līguma izpildes pienākuma un nav tieši saistīti ar Jūsu apdrošināšanas līgumu, proti - lai nodrošinātu mūsu vai trešo personu pamatoto interešu ievērošanu, ņemot vērā vispārējo interešu līdzsvarošanas principu. Piemēri:

- tiesisko prasījumu pieteikšana un īstenošana;
- procesuālo tiesību un aizstāvēšanās tiesību īstenošana strīda gadījumā;
- IT procesu un IT drošības pasākumu nodrošināšana, piemēram, elektroniskā personas datu apstrādes procesa pārbaude un optimizēšana;
- uzņēmējdarbības datu apkopošana un izvērtēšana, arī iekšējā kontrole;
- statistikas sagatavošana;
- maksājumu aprēķinu veikšana.

Ja procesa optimizēšanas labad mēs nosūtām datus specializētiem pakalpojumu sniedzējiem, kuri strādā uz savu atbildību, mēs noslēdzam ar šādiem pakalpojumu sniedzējiem līgumus; šis vienošanās nodrošina to, ka pakalpojumu sniedzēji ievēro piemērotu personas datu aizsardzības līmeni.

Ja mēs vēlēsimies Jūsu personas datus apstrādāt tādā nolūkā, kas iepriekš nav norādīts, mēs pirms tam Jūs par to informēsim atbilstoši tiesību normu prasībām.

Vēl mēs tiesiski pieļaujam ietvaros apstrādājam Jūsu datus **mūsu pašu apdrošināšanas produktu tiešās tirgvedības** mērķiem. Jūs jebkurā brīdī varat brīvā formā izteikt savus iebildumus pret turpmāku šādu datu izmantošanu. Iebildumus pret datu izmantošanu tiešās tirgvedības mērķiem Jūs varat nosūtīt, piemēram, izmantojot elektroniskā pasta adreses „direktion@vereingte-hagel.de” vai „latvija@vereingte-hagel.lv”. Atsevišķos gadījumos mēs Jūsu datus tiešās tirgvedības mērķiem apstrādājam tikai tad, ja Jūs tam esat viennozīmīgi izteikuši savu piekrišanu; šādu piekrišanu mēs tad lūdzam sniegt atsevišķi.

Datu avoti

Principā personas dati tiek iegūti tieši no Jums kā datu subjekta; pirmām kārtām to dara izplatītājs. Mēs apstrādājam tādas personas datus, kurus mēs paši esam ieguvuši vai kurus, ievērojot personas datu aizsardzības tiesību normas, mēs esam likumīgi saņēmuši, vai kurus Jūs esat nodevuši

mūsu rīcībā, respektīvi, kurus mēs esam saņēmuši no Jums. Tas attiecas arī uz tiem datiem (piemēram, dati saistībā ar lauku platībām, sējumiem, kadastrālo un ģeotelpisko informāciju), kurus Jūs mums nepastarpināti esat nodevuši citā datu sniegšanas gadījumā (piemēram, sniegtajā lauku uzskaitījumā) vai kurus mums Jūsu uzdevumā ir nodevusi kāda iestāde vai institūcija.

Bez tam, mēs apstrādājam arī tādas personas datus, kurus mēs pieļaujamā veidā esam ieguvuši no publiski pieejamiem avotiem un kurus mēs drīkstam apstrādāt (piemēram, iedzīvotāju reģistri, parādniķu reģistri, zemesgrāmatas, paziņojumi medijos).

Noteiktos gadījumos mēs Jūsu personas datus varam saņemt no trešajām personām. Piemēri:

- Mēs varam saņemt datus no nodrošinājuma devējiem, kredīta devējiem vai prasījumu īpašniekiem (piemēram, kooperatīvajām sabiedrībām vai bankām sakarā ar apdrošināšanas prasījumu vai kredītu cedēšanu), it īpaši kontaktinformāciju un datus par attiecīgo līgumu.
- Mēs varam saņemt personas datus no organizācijām, kurām Jūs kā datu subjekts esat piederīgs un ar kurām mums ir darījumu attiecības.
- Noteiktos gadījumos mēs varam saņemt datus attiecībā uz datu subjektu no citām apdrošināšanas sabiedrībām, piemēram, vairākkārtējas vai

dubultas apdrošināšanas gadījumā.

- Ciktāl Jūs esat devis atļauju trešajām personām (piemēram, lauksaimniecības iestādēm / ministrijām) nodot tā lūk noteiktus personas datus, mēs it īpaši apstrādājam kontakttinformāciju un ziņas par attiecīgo līgumu; tas it īpaši attiecas uz datiem par sējumiem (piemēram, dati par apseoto platību izvietojumu un lielumu; pierādījumi par zemes izmantošanu; ģeotelpiskie dati).

- Ja mēs datus par apdrošinātajiem vai labuma guvējiem nevaram saņemt no šādām personām tieši, mēs tos saņemam no mūsu apdrošinājumaņēmējiem. Attiecībā uz šādu personu mēs vācam, piemēram, vārdu, uzvārdu, adresi un dzimšanas datumu, personas kodu, uzņēmuma numuru, lai mēs varētu atbilstoši rīkoties, ja ir radusies saistību izpildes nepieciešamība.

Datu saņēmēji

VEREINIGTE HAGEL organizācijā pieeju Jūsu datiem saņem visas tās struktūrvienības, kurām tie ir nepieciešami līgumā un likumā noteikto pienākumu izpildei. Saskaņā ar VDAR 28. pantu šajā nolūkā datus var saņemt arī mūsu piesaistītie apstrādātāji.

Līguma ietvaros var notikt datu nosūtīšana trešajām personām. Pastāv šādas datu saņēmēju kategorijas:

a) Pārprošinātāji

Riskus, ko mēs uzņemamies, mēs apdrošinām speciālos apdrošināšanas uzņēmumos (pārprošinātāji). Šim mērķim var būt nepieciešams pārprošinātājam nosūtīt Jūsu līguma datus un, nepieciešamības gadījumā, datus par zaudējumiem, lai viņi paši varētu izvērtēt risku vai apdrošināšanas gadījumu. Pārprošinātājiem mēs nenosūtām Jūsu datus kopumā, bet tikai tādu to daļu, kas ir nepieciešama ar pārprošinātājiem noslēgtā līguma izpildei, respektīvi, apjomā, kas nepieciešams mūsu legītīmo interešu aizsardzībai. Datu nosūtīšana pārprošinātājam notiek uz legītīmo interešu īstenošanas pamata.

b) Apdrošināšanas starpnieki (aģentūra)

Ciktāl Jūs attiecībā uz Jūsu apdrošināšanas līgumiem apkalpo apdrošināšanas starpnieks un/vai aģentūra, šīs personas arī apstrādā līguma noslēgšanai un īstenošanai nepieciešamās adreses un kontakttinformāciju, kā arī pieteikuma, līguma un zaudējumu datus. Visām apdrošināšanas attiecībās iesaistītajām kompetentajām personām mēs nosūtām datus, ciktāl šī informācija ir nepieciešama Jūsu apkalpošanai un konsultēšanai apdrošināšanas jautājumos.

Ja pēc līguma noslēgšanas Jūs vairs nevēlaties, lai Jūs apkalpo sākotnējais starpnieks, Jūs varat izmantot savas atteikuma tiesības. Tās pastāv arī gadījumā, ja apkalpojošā persona tiek nomainīta citu iemeslu dēļ, piemēram, ja tā izbeidz savu darbību. Mēs tad piedāvājam Jums jaunu starpnieku, kuram tiek nosūtīti nepieciešamie dati, lai tas varētu pienācīgi veikt savu darbu. Mēs principā vienmēr nododam datus uz legītīmo interešu īstenošanas vai uz likuma pamata.

c) Apstrādātājs

Latvijā „VH“ kā apstrādātāju izmanto LATRAPs, Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība Roberts Strīpnieks, ar kuru ir noslēgts attiecīgs datu apstrādes līgums. Tās Kontakttinformācija ir šāda:

LATRAPs, Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība Roberts Strīpnieks

Lietuvas iela 16A,

Eleja, Elejas pagasts, Jelgavas novads, LV-3023

Telefons: +371 63025898

E-pasts: latvija@vereinigte-hagel.lv

d) Eksperti

aa) Personas, kas piedalās zaudējumu novērtēšanā

Zaudējumu novērtēšanas procesa ietvaros ir nepieciešams apstrādāt personas datus, kā arī citus apdrošināšanas līguma datus attiecībā uz augu apdrošināšanu, it īpaši nosūtīt ekspertam, kas pilnvarots veikt zaudējumu novērtēšanu, un citām zaudējumu novērtēšanā iesaistītajām personām visus datus par apdrošinātajiem sējumiem, informāciju par apdrošināšanas aizsardzības veidu un apjomu, kā arī par zaudējumiem, lai šīs personas varētu pieņemt lēmumu par apdrošināto zaudējumu veidu un apmēru.

bb) Risku novērtēšanā iesaistītās personas

Slēdzot apdrošināšanas līgumu vai veicot tā grozījumus, tiek veikts riska novērtējums riska parakstīšanas procesā; noteiktos gadījumos papildus tiek veikts īpašs riska novērtējums un arī apdrošināto kultūru novērošana apdrošināšanas līguma spēkā esamības laikā.

cc) Ciktāl datu nosūtīšana nenotiek līgumā paredzēto pienākumu izpildes nolūkā, tā notiek uz legītīmo interešu īstenošanas pamata.

e) Apdrošinātāie, labuma guvēji, trešās personas kā izpildījuma saņēmēji, citas personas

Ciktāl apdrošināšanas pakalpojumi nepienākas - vai pienākas ne tikai - apdrošinājumaņēmējam, bet gan pilnīgi vai daļēji apdrošinātajam, labuma guvējam vai citai trešajai personai, šīm personām tiek nosūtīti personas dati. Ciktāl šāda datu nodošana nenotiek līgumā paredzēto pienākumu iz-

pildes nolūkā, tā notiek uz legītīmo interešu īstenošanas pamata. Datu saņēmēji var būt arī tās struktūrvienības, attiecībā uz kurām Jūs esat mums devuši piekrišanu personas datu nosūtīšanai un apstrādei.

f) Citi apdrošinātāji

Noteiktos gadījumos, piemēram, vairākkārtējas vai dubultas apdrošināšanas gadījumā, ir jānotiek personas datu apmaiņai starp apdrošinātājiem. Šajos apdrošināšanas aizsardzības veids un apjoms, riski, kā arī apdrošināšanas vērtība, vai dati par zaudējumiem, tādi kā zaudējumu datums, apmērs un zaudējumu atlīdzības apmērs. Datu nosūtīšana citiem apdrošinātājiem principā notiek uz legītīmo interešu īstenošanas pamata un atsevišķos gadījumos - pamatojoties uz konkrētu, no Jums atsevišķi saņemtu piekrišanu.

g) Ārējie darbuņēmēji un pakalpojumu sniedzēji, revidenti

Lai izpildītu savus līgumus un likumā noteiktos pienākumus, mēs varam izmantot citu sabiedrību sniegtos pakalpojumus. Darbuņēmēji ir, piemēram, IT, iespieddarbu un pasta pakalpojumu sniedzēji. Mūsu tīmekļa vietnē Jūs varat ieskatīties attiecīgi aktualizētajā pārskatā par tiem ārējiem darbuņēmējiem un pakalpojumu sniedzējiem, ar kuriem mums ir ne tikai pagaidu darījumu attiecības. Revidenti ar Jūsu personas datiem var iepazīties veicamo pārbaudes darbību ietvaros.

h) Iestādes un citas struktūrvienības, kas pilda publisko tiesību funkcijas

Mēs nosūtām Jūsu personas datus iestādēm un citām struktūrvienībām, kas pilda publisko tiesību funkcijas, ja, pamatojoties uz likumu vai līgumu, mums ir tiesības vai pienākums to darīt. Šāda datu nosūtīšana var notikt, pamatojoties uz iestādes pieprasījumu.

i) Iestādes un institūcijas, kas īsteno atbalsta programmas

Ciktāl Jūs esat piekrituši tam, ka notiek Jūsu personas datu apmaiņa Eiropas vai nacionālā atbalsta programmas īstenošanas un realizēšanas ietvaros (process atbalsta finansējuma/valsts atbalsta/ subsidiju iegūšanai, tā saucamās dotācijas), mēs nosūtām iesaistītajām iestādēm un institūcijām (piemēram, maksājumu aģentūrai) nepieciešamos datus, un apstrādājam Jūsu sniegtos datus vai datus, kurus ar Jūsu piekrišanu mūsu rīcībā nodevusi iestāde. Tas pats attiecas arī uz gadījumiem, kad sakarā ar kādu atbalsta programmu datu apmaiņa notiek ar kādu iesaistītu institūciju. Citi datu saņēmēji var būt tās struktūrvienības, attiecībā uz kurām Jūs esat mums devuši piekrišanu personas datu nosūtīšanai un apstrādei.

j) Parādu piedziņas uzņēmumi, tiesu sistēmai piederīgās personas, piespiedu izpildīšana

Noteiktos gadījumos un konkrētu darbību veikšanas nolūkā mēs nosūtām personas datus parādu piedziņas uzņēmumiem vai juridisko pakalpojumu sniedzējiem / zvērīnātiem advokātiem prasījumu ārpus tiesas pārvaldības ietvaros, kā arī mūsu prasījumu par apdrošināšanas prēmiju samaksu nodrošināšanai īstenošanai tiesas procesā (piemēram, maksātnespējas procesā). Ciktāl nepieciešams, tiek informētas kompetentās tiesu (formālās) un ārpus tiesas (neformālās) struktūrvienības, kas iesaistītas prasījumu īstenošanas procesā (piemēram, maksājuma rīkojuma procedūra) un kas īsteno mūsu prasījumu izpildi piespiedu izpildes veidā (piemēram, tiesas, tiesu izpildītāji utt.). Gadījumā, ja uz Jums ir attiecināms maksātnespējas process, var būt nepieciešama Jūsu datu nodošana maksātnespējas administratoram.

Datu glabāšanas ilgums

Mēs apstrādājam Jūsu personas datus darījuma attiecību pastāvēšanas laikā; tas ietver arī apdrošināšanas līguma uzsākšanas un ar tā noslēgšanu saistīto laika posmu. Mēs dzēšam Jūsu personas datus, tiklīdz tie vairs nav nepieciešami iepriekš minētajiem nolūkiem. Tomēr var rasties nepieciešamība uzglabāt Jūsu personas datus tik ilgi, kamēr nav beidzies termiņš, kurā pret mums var tikt izvirzīti prasījumi (piemēram, likumā noteiktais noilguma termiņš). Ciktāl apdrošināšanas attiecībās ir iesaistīta kāda iestāde vai institūcija, kuras rīcībā atrodas dati (it īpaši dati par sējumiem, ģeotelpiskie dati), dati tiek uzglabāti tik ilgu laiku, kāds ir nepieciešams no tiem izrietošo prasījumu pārbaudei. Bez tam, mēs glabājam Jūsu personas datus, ciktāl mums šāds pienākums ir paredzēts likumā. Attiecīgi pierādīšanas un uzglabāšanas pienākumi, cita starpā, izriet no Latvijas un Vācijas civil- un komerclikumiem, kā arī no Latvijas un Vācijas nodokļu likumiem. Atbilstoši šo normatīvo aktu prasībām datu glabāšanas termiņš ilgst līdz 10 gadiem.

Tiesības

a) Tiesības iesniegt sūdzību

Atbilstoši VDAR 77. pantam Jums ir tiesības iesniegt sūdzību datu aizsardzības uzraudzības iestādē. Tiešā kompetentā datu aizsardzības uzraudzības iestāde saskaņā ar VDAR 4. panta 16. punktu un VDAR 56. pantu attiecībā uz pārzini ir: Hesenes federālās zemes Datu aizsardzības inspektors (Hessischer Landeschutzbeauftragter), adrese: Gustav-Stresemann-Ring 1, D-65189, Visbādene (Wiesbaden), Vācija (elektroniskā pasta adrese: poststelle@datenschutz-hessen.de).

b) Datu subjekta tiesības

Kā datu subjektam Jums, griežoties iepriekš minētajās adresēs (piemēram, pie datu aizsardzības speciālista), ir tiesības saņemt informāciju par

datiem, kas ir saglabāti attiecībā uz Jums (VDAR 15. pants). Papildus tam, atbilstoši VDAR 16. pantam, Jums ir tiesības prasīt Jūsu datu **labošanu** vai atbilstoši VDAR 17. pantam - Jūsu datu **dzēšanu**. Turklāt, saskaņā ar VDAR 18. pantu, Jums, šajā pantā minētajos gadījumos, ir tiesības pieprasīt, lai Jūsu personas datu **apstrāde** tiktu **ierobežota**. Saskaņā ar VDAR 20. pantu Jums ir tiesības saņemt personas datus attiecībā uz sevi strukturētā, plaši izmantotā un mašīnlasāmā formātā (**tiesības uz datu pārnesamību**).

Tiesības atsaukt piekrišanu

Ja Jūs esat devis piekrišanu Jūsu personas datu apstrādei, Jūs varat šo piekrišanu jebkurā laikā atsaukt. Tomēr šādam atsaukumam nav atpakaļejoša spēka un tas nepadara iepriekš veikto personas datu apstrādi par nelikumīgu.

Tiesības iebilst

Ja mēs Jūsu datus apstrādājam leģitīmu interešu īstenošanas nolūkā, Jūs varat iebilst pret šo apstrādi, norādot pamatojumu, kas izriet no Jūsu īpašās situācijas. Tad mēs Jūsu personas datus vairs neapstrādāsim, izņemot gadījumus, kad mēs varam pierādīt, ka apstrādei ir būtisks, interešu aizsardzībai nepieciešams iemesls, kas atsvēr Jūsu intereses, tiesības un brīvību, vai arī apstrāde kalpo tiesisku prasījumu pieteikšanai, īstenošanai vai aizstāvēšanai. Jums ir tiesības jebkurā laikā iebilst, nenorādot iemeslus, pret Jūsu personas datu apstrādi tiešās tirgvedības mērķiem. Ja Jūs kā datu subjekts iebildīsiet pret apstrādi tiešās tirgvedības mērķiem, tad personas dati šim mērķim vairs netiks apstrādāti.

